

Isaac Asimov - A Merkúr óriás napja

Robin Joannak,
aki közbelépésével
nagy szolgálatot tett

Előszó

E kötet 1956-ban jelent meg először. A Merkúr felszínének leírása megegyezik a korszak asztronómusainak akkori elképzeléseivel.

1956 óta azonban, a radarsugár és a rakéta felfedezése által, az asztronómusoknak a belső Naprendszerrel szerzett ismeretei hatalmas fejlődésen mentek át.

1956-ban még úgy gondolták, hogy a Merkúr mindig csak az egyik oldalával fordul a Nap felé, tehát az egyik fele örökös napfényben úszik, a másik fele örökös árnyékban van, és létezik egy olyan határterülete, mely néha kap napot, máskor pedig nem.

1965-ben azonban, amikor az asztronómusok már radarsugárral tanulmányozták a Merkúrt, meglepődve tapasztalták, hogy ez nem felel meg a valóságnak. Míg a Merkúr 88 nap alatt kerüli meg a Napot, addig a saját tengelye körül 59 nap alatt fordul meg. Ez annyit jelent, hogy a Merkúr minden részét éri a napfény, és egyáltalán nincsen úgynevezett "árnyékos oldala".

Remélem, hogy olvasóim tetszését ennek ellenére megnyeri majd e történet, ám semmi esetre sem szeretném félrevezetni őket, és nem akarok olyan tényeket elfogadtatni, melyek 1956-ban még "pontosak" voltak, mára azonban már idejé múltak.

1970. november

Isaac Asimov

1

A Nap kísértete

Lucky Starr és kis termetű barátja, John Bigman Jones ott baktatott a Merkúr felszínére vezető légszilip feljáróján a fiatal mérnök nyomában.

Végre elkezdődik valami, gondolta magában Lucky. Mindössze egy órája érkezett a Merkúrra. Másra nem jutott még ideje, mint hogy utánanézzon, biztonságban van-e hajója, a *Bolygó Starr* a föld alatti hangárban. Egyelőre még csupán a technikusokkal találkozott, akik a landolás adminisztrációját intézték és a hajójával foglalkoztak.

A technikusokon kívül itt volt Scott Mindes mérnök, a Fényterv felelőse. Úgy tetszett, mintha ez a fiatalember csak rá várakozott volna. Szinte azonnal azt ajánlotta, hogy tegyenek egy kirándulást a felszínre.

Hogy megnézzék egy kicsit a látnivalókat, magyarázta.

Lucky természetesen nem hitt neki. A mérnök csapott állú arca aggodalmat tükrözött, és beszéd közben rángatózott a szája. Szeme elkerülte Lucky hűvös, nyugodt pillantását.

Lucky mégis beleegyezett a felszíni látogatásba. Eddig mindössze annyit tudott a Merkúrral kapcsolatban, hogy valami izgató problémát jelentettek a Tudományos Tanácsnak. Hajlandó volt hát Mindeshoz alkalmazkodni, hogy megtudja, mi derül ki ebből.

Ami pedig Colos Jonest illeti, ő bárhová és bármikor boldogan követte Luckyt, akár okkal, akár ok nélkül. Ám amikor mindhárman úrruhába bújtak, éppen

Colos volt az, aki a szemöldökét vonogatta. Alig észrevehetően intett a Mindes üröltönyén lévő pisztolytáska felé.

Lucky nyugodtan visszaintett. Ő, is észrevette, hogy egy nagy kaliberű fegyver tusa áll ki a pisztolytáskából.

Elsőnek a fiatal mérnök lépett a bolygó felszínére. Lucky Starr követte, majd Colos zárta a sort.

A szinte teljes sötétségben egy pillanatra elveszítették egymással a kapcsolatot. Csak a csillagok szikráztak villogva a levegő nélküli hidegben.

Először Colos szedte össze magát. A Merkúr gravitációja csaknem pontosan ugyanolyan volt, mint marsbeli szülőhazájáé. Ott is csaknem ilyen feketék az éjszakák. Az éjszakai ég csillagai is majdnem ugyanígy

ragyognak.

- Hé, én már kezdek rájönni valamire! - hallották tisztán a többiek az adó-vevőjükben Colos szopránját. Lucky is így volt ezzel, a tények összeálltak. Az egyszer biztos, hogy a csillagfény nem *így* ragyog. A hepehupás tájon gyenge fény terült szét, és sápadt tejszerűségével bevonta a hegyes sziklákat.

Lucky már látott valami ehhez hasonlót a Hold két hétig tartó éjszakájában. Ott is épp ilyen kopár volt a táj, durva és töredezett. A szél vagy az eső lágy simogatása évmilliók alatt nem érintette a felszínt sem ott a Holdon, sem itt a Merkúron. A pusztaszikla, mely minden elképzelést felülmúlóan hideg volt, cseppnyi pára nélkül hevert ebben a víz nélküli világban.

És ugyanez a tejszerűség volt a Hold éjében is. Ám a Hold fele részén legalább látható a Föld fénye. Amikor földtölte van, akkor tizenhatszor ragyogóbb, mint ahogyan a teliholdat látni a Földről.

Itt, a Merkúron, az Északi Pólus Szoláris Obszervatóriumában nincs is olyan közeli bolygó, amely a fény szempontjából számításba jöhetne.

- Ez csillagfény? - kérdezte végül Lucky, holott jól tudta, hogy nem az.

- Ez a koronális sugárzás - felelte unottan Mindes. - Nagy Galaxis! - nevetett könnyedén Lucky. - A korona! Hát persze! Tudhattam volna.

- Mit tudhattál volna? - kiabált Colos. - Mi történik itt? Hé, Mindes, jöjjön ide, engedjen!

- Forduljanak meg - mondta Mindes. - Épp háttal állnak.

Megfordultak. Lucky halkán fütttyentett, Colos pedig felvakkantott meglepetésében. Mindes hallgatott. Az ég gyöngyházzsínébe élesen bekarcolódott a horizont egy része. A zenit egyharmadán (kődbe vesző magasságban) lágyan izzott az ég. A sugárzás ragyogó, sápadtan világító hajlatokból állt.

- Ez a korona, Mr. Jones - mondta Mindes. Colos még döbbenetében sem feledkezett meg a saját maga által kreált illemszabályokról.

- Hívjon Colosnak - morogta. - Úgy érti, hogy ez a Nap koronája? Nem hittem volna, hogy ilyen nagy - tette hozzá.

- Egymillió mérföld a mélysége, vagy még annál is több - mondta Mindes. - És a Merkúron vagyunk, azon a bolygón, amelyik a legközelebb van a Naphoz. Most pontosan harmincmillió mérföldre vagyunk tőle. Maga a Marsra való, ugye?

- Ott születtem és nevelkedtem - mondta Colos. - Nos, ha innen nézi a Napot, harminchatszor nagyobbak látja, mint a Marsról, és ez a koronája. És a fénye is harminchatszor több.

Lucky bólintott. A Napnak és koronájának kilencszer kell nagyobbak látszania innen, mint a Földről. A korona pedig egyáltalán nem látható a Földről, kivéve, amikor teljes napfogyatkozás van.

Nos, Mindes legalább nem hazudott. Csakugyan van látnivaló a Merkúron. Még tovább is beszélt a koronáról, hogy képzeljék csak el körös-körül a Napot, amely most a horizont alatt bujkál. Az ám a fölséges látvány!

Mindes félreérthetetlen keserűséggel mondta tovább.

- Úgy nevezik ezt a fényt, hogy "a Nap fehér kísértete".

- Ez tetszik nekem - mondta Colos. - Kitűnő elnevezés,

- Kitűnő? - mondta vadul Mindes. - Nem így gondolom. Ezen a bolygón túl sokat fecsegnek kísértetekről. Az egész bolygó olyan vészjósló. Itt semmi sem megy *úgy, ahogy* kellene. A bányák kimerültek... - Elhalt a hangja.

Hadd csillapodjon le, gondolta Lucky. Hangosan pedig így szólt:

- Honnan láthatnánk ezt a tüneményt, Mindes?

- Ó, igen. Egy kis sétát kell tennünk. Nem messzire, tekintettel a gravitációra, de nézzenek a lábuk elé. Errefelé nincsenek utak, és a koronális sugárzás rémesen zavaró. Azt javaslom, kapcsolják be a sisakvilágításukat.

Miközben mondta, már fel is kattintotta a sajátját, és az arclemeze alól fénynyaláb tört elő, sárga és fekete foltokat ejtve a talajon. A másik két fény is felgyulladt, és a három alak, vastagon szigetelt csizmákban, megindult előre. A vákuumban nem ütöttek zajt, de mindnyájan érezték ürühájukban azt a lágy rezgést, amit minden lépésük keltett a levegőben.

Séta közben látszott Mindeson, hogy a bolygóról tépelődik. Mély, feszült hangon szólalt meg.

- Gyülölöm a Merkúrt. Hat hónapja vagyok itt, ami két Merkúr-évet jelent, de egészen belebetegedtem. Kezdetben nem hittem, hogy hat hónapnál tovább maradok, de csak telik az idő, és semmi sem történik. Semmi. Ezen a helyen minden borzalmas. Ez a legkisebb bolygó. Ez van a legközelebb a Naphoz. Csak az egyik oldala fordul a Nap felé. Arrafelé van - és karja a korona fénye felé lendült - a Nap felőli oldal, ami elég meleget kap ahhoz, hogy az ólom megolvadjon és a kén felforrjon. A másik irányban pedig - lendült újból a karja - ott van az egész Naprendszer egyetlen olyan bolygófelszíne, amelyik soha nem láthatja a Napot. Ezen a helyen minden olyan baljós.

Elhallgatott, hogy átugorjon egy sekély, hat láb széles hasadékot a felszínen, amely talán holmi réges-régi Merkúr-rengés emlékét őrizte, és amely szél és időjárás híján sosem gyógyulhatott be. Ügyetlenül ugrott, mint az olyan földi ember, aki akkor is ragaszkodik az obszervatórium kupolájának mesterséges gravitációjához, ha a

Merkúron van.

Colos a látványra rosszallóan csettintett a nyelvével. Ő és Lucky egy jó hosszú lépéssel intézték el a hasadékokat.

Negyed mérfölddel odébb Mindes váratlanul megszólalt.

- Innen is láthatjuk, és még épp időben vagyunk. Megállt, előrebillent, és a karjával hadonászva visszanyerte az egyensúlyát. Colos és Lucky egy kicsit megtorpantak, ahogy felrúgtak egy kavicskupacot.

Mindes sisakvilágítása kialudt. Rámutatott valamire. Lucky és Colos is eloltották lámpásaikat, és a sötétségben, ott, ahová Mindes mutatott, valami pici, szabálytalan fehér foltot vettek észre.

Ragyogó látvány volt. Lucky sohasem látott a Földről ilyen lángoló napsütést.

- Ebből a szögből látható a legjobban - mondta Mindes. - Az a Fekete-fehér-hegy teteje.

- Ez a neve? - érdeklődött Colos.

- Úgy van. Látják, hogy miért, ugye? Mivel a felénk eső oldala épp a terminátor, vagyis az árnyékhatár peremén helyezkedik el... Itt van a határ a sötét és a napfényes félgömb között.

- Azt én is tudom - sértődött meg Colos. - Azt hiszi, ennyire műveletlen vagyok?

- Csak magyarázom. Van egy kis pont az északi pólus körül, egy másik meg a déli körül, ahol a terminátor nem mozog olyan gyorsan, mint ahogy a Merkúr megkerüli a Napot. Lent, az egyenlítőnél a terminátor negyvennégy nap alatt hétszáz mérföldet mozdul el az egyik irányba, és a rá következő negyvennégy nap alatt ugyancsak hétszáz mérföldet tesz meg visszafelé. Itt viszont legföljebb ha félmérföldnyit mozdul el összesen. A Nap és a csillagok mozdulatlanok.

- Mindenesetre a Fekete-fehér-hegy elég messze van ahhoz, hogy csak a fele legyen megvilágítva. Amikor a Nap elkúszik, a fény is felsétál a hegy oldalán.

- Most csak a hegyorom fénylik - vetette közbe Lucky.

- Legföljebb egy-két lábnyi a tetején, de hamarosan az is eltűnik. Egy-két Föld-napig sötét lesz, azután újból visszajön a fény.

Miközben beszélt, a fehér folt ponttá zsugorodott, és úgy lángolt, mint a legragyogóbb csillag.

A három férfi várt.

- Nézzenek félre - tanácsolta Mindes. - Akkor jobban megszokja a szemük a sötétséget. - Majd néhány perc múlva megszólalt: - Rendben van, hátranézhetnek.

Lucky és Colos megfordultak, ám egy darabig semmit sem láttak.

És akkor egyszerre mintha az egész táj vérbe borult volna. Először maga a vörösség volt a szenzáció. Azután mást is ki lehetett venni; élesen szagatott hegy rajzolódott ki, fel, egészen a csúcsáig. Ez a csúcs most ragyogva vöröslött, majd a vörösség mélyülni kezdett, fakult, és ott, a szemük láttára ment át feketébe.

- Mi ez? - kérdezte Colos.

- A Nap - felelte Mindes. - Most leereszkedett a hegytető mögött, és ami a horizont felett maradt, az a korona és a lángkilövellések. Hidrogénázok szállítják a lángkilövelléseket, sok ezer mérföldre emelik a Nap fölé, és ezek ragyognak ilyen vörösben. A fényük állandóan ott van, de a nappali világosságtól nem látható.

Lucky újból bólintott. A lángkilövellés is olyasvalami, amit a Földről csak teljes napfogyatkozáskor lehet látni, vagy - az atmoszférának hála - speciális műszer segítségével.

- Voltaképpen - mondta fojtott hangon Mindes úgy nevezik ezt, hogy "a Nap vörös kísértete".

- Akkor már két kísértet van - mondta hirtelen Lucky -, egy fehér és egy vörös. Mondja csak, Mr. Mindes, a kísértetek miatt hord magánál fegyvert?

- Mi? - kiáltott fel Mindes, majd vadul hozzátette: - Miről beszél?

- Csak azt mondom, ideje, hogy elárulja, voltaképpen minek cipelt ide bennünket. Kötve hiszem, hogy csak a kilátás miatt, ebben biztos vagyok; különben minek hordana magánál fegyvert ezen az üres, elhagyatott bolygón.

Beletelt egy kis időbe, míg Mindes megszólalt, - Maga David Starr, ugye? - kérdezte.

- Úgy van - mondta Lucky türelmesen.

- Maga a Tudományos Tanács tagja. Maga az az ember, akit Lucky Starrként emlegetnek.

Mivel a Tudományos Tanács tagjai kerülnek a nyilvánosságot, Lucky vonakodott egy kicsit, mielőtt kimondta az igent.

- Akkor nem tévedek. Maga egyike a legkitűnőbb nyomozóknak, és azért jött ide, hogy kinyomozza a Fénytervet.

Lucky úgy összeszorította az ajkát, hogy egészen elvékonyodott. Jobban szerette volna, ha a dolog nem ennyire köztudott.

- Talán igen, talán nem, Minek hozott ide?

- Azért hoztam ide, mert tudom, hogy így igaz - mondta elfülő lélegzettel Mindes. - És mert meg akarom mondani magának az igazat, mielőtt a többiek teletömik a fejét - izé - mindenféle hazugsággal.

- Miről?

- Arról a balszerencséről, ami a - de utálok ezt a szót! - ami a Fénytervet üldözi.

- Ezt a kupolában is elmondhatta volna. Miért hozott ide?

- Két okom is van rá - mondta a mérnök. Továbbra is nehezen szedte a levegőt. - Először is azért, mert mindenki azt hiszi, hogy az én hibám. Azt hiszik, hogy nem tudom kivitelezni a tervet, és csak elvesztegetem az adófizetők pénzét. El akartam hozni magát onnét. Érti? Nem akartam, hogy őket hallgassa meg először.

- Miért hiszik azt, hogy a maga hibája? - Mert úgy gondolják, túl fiatal vagyok. - Hány éves?

- Huszonkettő.

- És mi a másik ok? - kérdezte Lucky Starr, aki maga sem volt sokkal idősebb.

- Azt akartam, hogy érezze meg a Merkúrt. Azt akartam, hogy szívja magába a... a... - Elhallgatott. Lucky úrruhás alakja egyenesen, sudáran állt a Merkúr zordon felszínén, egyik vállán sápadtan fénylett a korona tejszerű csillanása, "a Nap fehér kísértete".

- Nos, Mindes, rendben van. Tegyük fel, hogy elfogadom az álláspontját, miszerint nem maga a felelős a terv kudarcáért. De akkor ki a felelős?

A mérnök eleinte bizonytalanul motyogott. Azután a motyogás lassan szavakká formálódott.

- Én... nem is tudom... Végül is...

- Ebből egy mukkot sem értek - mondta Lucky. - Ide figyeljen - mondta kétségbeesetten Mindes -, én is nyomoztam. Hosszú időn át ébren virrasztottam, hogy megpróbáljak rájönni, mi az oka. Figyeltem a többiek jövés-menését. Feljegyeztem az időpontokat, amikor balesetek történtek, amikor tönkrementek a kábelek, vagy ripityára törtek az átalakító tárcsák. És egyvalamiben biztos vagyok...

- Miben?

- Hogy a kupolában senki sem felelős ezekért közvetlenül. Senki. A kupolában összesen ötven ember van, ötvenkettő, hogy pontos legyek, és az utolsó hat alkalommal, amikor valami baleset történt, mindegyikükről tudtam, hol volt. Senki sem volt a baleset színhelyének a közelében. - A hangja magasra csapott.

- Akkor minek tulajdonítja ezeket a baleseteket? - kérdezte Lucky. - Merkúr-rengésnek? Napkitörésnek? - A kísérteteknek - kiáltotta a mérnök vadul, közben még a karjával is hadonászott. - A fehér kísértetnek és a vörös kísértetnek! Hiszen látták! De vannak ám kétlábú kísértetek is! Láttam őket, de vajon elhiszi ezt nekem valaki? - Úgy tetszett, teljesen megzavarodott. - Azt mondom... Azt mondom...

- A kísértetek! - mondta Colos. - Meghibbant?

- Maguk sem hisznek nekem! - üvöltött fel Mindes. - De bebizonyítom! Lelövöm a kísértetet. Minden hülyét lelövök, aki nem hisz nekem. Mindenkit!

Hangos, rikoltó kacagással előrántotta a fegyverét, és eszeveszett gyorsasággal, mielőtt még Colos akár egyetlen lépést tehetett volna, meghúzta a ravaszt. A golyó láthatatlanul kirobbant...

2

Őrült vagy épeszű?

Ha most a Földön vannak, Luckynak ütött volna az utolsó órája.

Már az imént is észrevette az örületet Mindes hangjában. Óvatosan várta, mikor következik be valami kitörés, valami olyan cselekedet, amire a mérnök levegő után kapkodó beszéde miatt számítani lehetett. Ám arra azért mégsem volt elkészülve, hogy fegyverrel támad neki.

Amikor Mindes a fegyvere után kapott, Lucky a másik oldalra vetette magát. Ha a Földön vannak, már túl késő lett volna ehhez a mozdulathoz.

A Merkúron azonban máshogy vannak ezek a dolgok. A Merkúr gravitációja csupán kétötöde a Földének, és Luckyt a mozdulata messze a másik oldalra vetette, hiszen a teste abnormálisan könnyű volt hiába súlyosbította még az üröltözet is. Mindes, aki nem volt hozzászokva az alacsonyabb gravitációhoz, megbotlott, amikor túl gyorsan fordult meg, hogy fegyverével kövesse Lucky mozdulatát.

A fegyver energiája így a pusztá földre csapódott, néhány hüvelyknyire Lucky elhanyagolható testétől. Jókora lyukat ütött a merev sziklában.

Colos leütötte Mindesot egy hosszú, lapos alkalmatlanság boldogabbik végével, mielőtt még újból célozhatott volna. Tette pedig mindezt a született Mars-lakó kecsességével, aki megszokta a csekélyke gravitációt.

Mindes lezuhant. Ordított egy nagyot, aztán elhallgatott. Elvesztette az eszméletét, nem lehetett tudni, hogy az eséstől-e vagy a lázas indulatkitöréstől.

Ám Colos egyik lehetőségben sem hitt.

- Tetteti magát! - kiáltotta szenvedélyesen. Játssza a halottat a koszos disznó! - Kicsavarta a fegyvert a fekvő mérnök elgyengült markából; és nekiszegte a fejének.

- Ezt ne, Colos! - mondta élesen Lucky.

- Meg akart ölni, Lucky - habozott Colos. Nyilvánvaló, hogy a kis Mars-lakó feleannyira sem lett volna dühös, ha a saját élete forgott volna veszélyben. De azért odébb lépett.

Lucky Mindes mellett térdelt, és az arclemezén át a mérnök arcát vizsgálgatta, sisakvilágítását a sápadt, nyúzott arcra irányítva. Ellenőrizte Mindes üröltönyében a nyomás mértékét, hogy lássa, nem tett-e kárt benne a

zuhanás. Azután a csuklójánál és a bokájánál fogva megragadta a fekvő alakot, átlódította a vállán, és felkelt.

- Menjünk vissza a kupolába - mondta. - Attól félek, nagyobb problémák vannak itt, mint ahogy a Főnök sejtí.

Colos morgolódott, de szorosan Lucky hosszú lépteit nyomában baktatott. A gravitáció miatt így a saját kicsiny teste ügetésre kényszerült. Fegyverét készenlétben tartotta, és úgy egyensúlyozott, hogy ha a szükség úgy hozza, Mindesra lőhessen anélkül, hogy Luckynak baja essék.

A "Főnök" nem más volt, mint *Hector Conway*, a Tudományos Tanács feje. Kevésbé hivatalos alkalmakkor Lucky csak Hector bácsinak nevezte. Ő és Augustus Henree lettek az ifjú Lucky gyámjai, amikor szülei meghaltak egy kalóztámadáskor, valahol a Vénusz bolygó közelében.

Épp egy hete történt, hogy Conway csak úgy félvállról odaszólt Luckynak, mint aki egy kis vakációt ajánlgat:

- Nem lenne kedved elugrani a Merkúrra, Lucky? - Mi baj van, Hector bácsi?

- Semmi komoly - ráncolta a homlokát Conway. Talán csak valami kis politika. Egy meglehetősen költséges munkát támogatnak a Merkúron, egy olyan alapvető tudományos dolgot, amiből lehet, hogy semmi sem sült ki, tudod, de az is lehet, hogy forradalmasíthatja a tudományt. Kockázatos ügy. Ennyi az egész.

- Ismerem az ügyet? - kérdezte Lucky.

- Nem hiszem. Elég új dolog. Swenson szenátornak egyébként szemet szűrt, és ezt hozta fel példának arra, hogy a Tanács hogyan vesztegeti el az adófizetők pénzét. Ismered a szövegét. Erőlteti a nyomozást, és az egyik emberét már hónapokkal ezelőtt átküldte a Merkúrra.

- Swenson szenátor? Tudom - bólintott Lucky. Ebben semmi új sem volt. Az elmúlt évtizedekben a Tanács rendkívüli fontosságra tett szert a Földet fenyegető, Naprendszeren kívüli és belüli veszélyek elleni küzdelemben. A galaktikus civilizációnak ebben a korszakában, amikor az emberiség már az összes bolygót és a Tejút összes csillagát benépesíti, egyedül a tudósok képesek megbirkózni az emberiség problémáival. És az is tény, hogy erre csak a Tanács különlegesen képzett tudósai alkalmasak.

A Föld kormányában mégis akadtak egyesek, akik félték a Tudományos Tanács növekvő hatalmától, és voltak olyanok is, akik a Tanáccsal szembeni bizalmatlanságot a saját távolabbi ambícióik kiélésére használták fel. Swenson szenátor ez utóbbi csoport élén járt. Híres volt kirohanásairól a kutatást támogató Tanács "pazarlásai" ellen.

- Ki a felelőse ennek a tervnek a Merkúron? Ismerem? - kérdezte Lucky.

- A terv neve Fényterv. És a felelős mérnököt Scott Mindesnak hívják. Okos fiú, de nem való erre a munkára. És az a legkínosabb, hogy amióta Swenson megrendezte ezt a cirkuszt, minden balul üt ki a Fényterv körül.

- Ha kívánod, belekukkantok egy kicsit, Hector bácsi.

- Jó. Biztosra veszem, hogy a balesetek és a bakik mögött semmi sincs, de nem akarjuk, hogy Swenson belevigyen bennünket valami kétes kimenetelű dologba. Tudd meg, miben töri a fejét. És figyelj meg az emberét. Urteilnek hívják, és az a híre, hogy tehetséges és veszedelmes fickó.

Tehát így kezdődött. Csak egy kis nyomozás, megelőzendő holmi politikai nehézségeket. Semmi egyéb. Lucky semmi rosszra sem gondolva leszállt a Merkúr északi pólusán, és két órával később szemben találta magát egy fegyver csövének a rosszabbik végével.

Lucky, miközben vállán cipelve Mindesot, visszafelé igyekezett a kupolába, arra gondolt, hogy mindez talán mégiscsak több holmi apró politikai semmiségnél.

Dr. Karl Gardoma kilépett a kis kórházi szobából, és komoran nézett Luckyra és Colosra. Erős kezét beletörölte egy könnyű habszivacs párnáscskába, amit azután bedobott a hulladékgyűjtőbe. Sötét színű, szinte barna arca nyugtalanul látszott, súlyos szemhéja lecsüngött. Még szigorúan egyenesre vágott, sötét haja is nyugtalanul hangszította.

- Nos, doktor? - kérdezte Lucky.

- Altatót adtam neki - mondta dr. Gardoma. - Jól lesz, mire magához tér. Nem hiszem, hogy tisztán emlékezne rá, mi történt vele.

- Régebben is voltak ilyen rohamai?

- Amióta a Merkúron van, nem voltak, Mr. Starr. Hogy előtte mi történt, azt nem tudom, de ebben az utolsó néhány hónapban nagyon túlfeszített volt.

- Miért?

- Mert felelősnek érzi magát azokért a balesetekért, amelyek késleltetik a Fényterv kivitelezését.

- És felelős értük?

- Nem, természetesen nem. De láthatja, hogy ő mit érez. Meg van győződve róla, hogy mindenki őt vádolja. A Fényterv életfontosságú. Rengeteg pénzt és munkát öltek bele. Mindes tíz kivitelező élén áll, akik öt-tíz évvel

idősebbek nála, és hatalmas mennyiségű felszerelésért is felelős.

- Hogy lehet az, ilyen fiatalon?

A doktor arcán torz vigyor jelent meg, fehér fogai mégis kellemessé, szinte kedvessé tették.

- A szub-éterikus optika, Mr. Starr, annyira új tudományágazat, hogy csak az iskolapadból frissen kikerült fiatalok értenek hozzá igazán.

- Ez úgy hangzik, mintha maga is értene hozzá egy kicsit.

- Csak amennyit Mindes elmondott nekem. Tudja, ugyanazzal a hajóval érkezünk a Merkúrra, és Mindes elbűvölt engem, szinte megnyert a tervnek, amiről annyira remélte, hogy véghezviszi. Maga ismeri a dolgot?

- Egy fikarcnyit sem.

- Nos, ez a hiperúrral kapcsolatos, az úrnek azzal a részével, ami kívül esik a ma ismert úr rendes határán. Erre a hiperúrra nem alkalmazhatók a szokásos természeti törvények. Példának okáért a rendes úrben nem lehet gyorsabban mozogni a fény sebességénél, emiatt aztán négy évbe is beletelik, míg az ember eljut a legközelebbi csillaghoz. A hiperúron keresztül azonban bármilyen sebesség elérhető...

Az orvos hirtelen mentegetőző mosollyal fordult felénk.

- De biztos vagyok benne, hogy ezt önök is tudják. - Gondolom, a legtöbb ember tudja, hogy a hipertér felfedezése tette lehetővé a csillagközi utazást - mondta Lucky. - De mi köze ehhez a Fénytervnek?

- Nos - mondta dr. Gardoma -, a közönséges úrben a fény egyenes vonalon terjed a vákuumban. Meghajtásához nagy gravitációs erő szükséges. A hiperúrben épp ellenkezőleg, könnyedén hajlítható, akár egy cérnaszál. Fókuszolható, kiterjeszhető, önmagába visszahajlítható. Ezt mondja nekünk a hiperoptika teóriája.

- Gondolom, Mindes azért van itt, hogy ellenőrizze ezt a teóriát.

- Úgy van.

- És miért itt? Úgy értem, miért épp a Merkúron? - Azért, mert a Merkúron kívül a Naprendszer egyik bolygóján sincsen ekkora területre kiterjedő, ilyen erős fénykoncentráció. A hatásokat, amiket Mindes keres, itt lehet a legkönnyebben észlelni. A Földön százszor többre kerülne a terv véghezvitele, és az eredmény százszor bizonytalanabb lenne. Legalábbis Mindes így mondta el nekem.

- Csakhogy itt vannak ezek a balesetek.

- Ezek nem balesetek - horkant fel dr. Gardoma. És meg kell akadályoznunk őket, Mr. Starr. Tudja, mit jelentene a Fényterv sikere? - Szinte elragadta a látomás. - A Föld nem lenne többé a Nap rabszolgája. A Föld körül keringő űrállomások feltartóztathatnák a napfényt, áthúznák a hiperúron, és egyenletesen osztanák el a Föld felett. A sivatag lehülne, és a sarki hideg ellillanna. Tetszésünk szerint csoportosíthatnánk át az évszakokat. Ellenőrizhetnénk a napfény elosztását, és ezzel felügyeletünk alá vonhatnánk az időjárását. Ha úgy akarnánk, örökké süthetne a nap; az éjszakák olyan hosszúak lennének, amilyenek csak óhajtjuk. A Föld légkondicionált paradicsommá válna.

- Azt hiszem, ebbe még beletelik egy kis idő.

- Jó sok, de ez még csak a kezdet... Ide figyeljen, talán nem illik ilyesmit kérdezni, de maga nem az a David Starr, aki kibogozta a Marson azt az ételmérgezési históriát?

- Hogy érti ezt? - Lucky hangjában volt valami él, és a szemöldöke összeráncolódott.

- Végül is orvos vagyok - válaszolta dr. Gardoma. - Ez a mérgezés először járványnak látszott, és akkoriban nagyon érdekelt engem a dolog. Valami szóbeszéd járta egy fiatal tanácsosról, aki a titok kiderítésében főszerepet játszott, és a nevét is megemlítették.

- Hagyjuk ezt - mondta Lucky. Bosszantotta a dolog, mint rendszeren minden közlés, melyből kiderült a közismertsége. Először Mindes, most meg ez a Gardoma!

- De ha maga az a bizonyos Starr, akkor, remélem, azért van itt, hogy véget vessen ezeknek az úgynevezett baleseteknek.

Úgy tetszett, hogy Lucky ezt nem is hallja.

- Mikor beszélhetek Mindesszal, dr. Gardoma?

- Legkorábban tizenkét óra múlva, semmi esetre sem hamarabb.

- És beszámítható lesz? - Ebben biztos vagyok.

Most közbeszólt egy új hang, egy nyers bariton.

- Olyan biztos ebben, Gardoma? Csak azért, mert tudja, hogy ez a mi Mindes gyerekünk sohasem volt ostoba?

Dr. Gardoma a hang felé fordult, és meg sem próbálta elrejteni az arcára kiülő heveny ellenszenvet.

- Maga mit művel itt, Urteil?

- Nyitva tartom a szemem és a fülem, noha azt hiszem, maga jobban örülne, ha becsuknám - mondta az újonnan érkezett.

Lucky és Colos kíváncsian nézték. Nagydarab ember volt; nem magas, de széles vállú és izmos. Az arca kékes volt a borostától, és volt benne valami kellemetlen magabiztosság.

- Tőlem azt tesz a szemével és a fülével, amit akar, de nem itt az irodámban, ha figyelmeztethetem - mondta dr. Gardoma.

- És miért nem? - ellenkezett Urteil. - Maga orvos. A pácienseknek joguk van ide jönni. Hátha én is páciens

vagyok.

- Mi a panasza?

- Kik ezek itt? Nekik milyen panaszai vannak? Az egyiké, azt hiszem, hormonzavar lehet. - Miközben beszélt, Colosra nézett.

Lélegzetvételnél köztételt volt, amíg Colos holtápadtan megfordult, és szinte látszott, ahogy felfújja magát. Lassan felkelt ültéből, a szeme forgott és kimeredt. Ajka mozgott, és a "hormonzavar" szót formálta, mint aki arról próbálja meggyőzni magát, hogy nem képzelődött, a szó valóban elhangzott.

Azután Colos öt láb két hüvelyknyi testének kötélkorbács izmaival kobrafürgeséggel vetődött rá az előtte álló, szélesen vigyorgó alakra.

De Lucky gyorsabb volt. A keze lecsapott, és megragadta Colos mindkét vállát.

- Nyugi, Colos.

- Hallottad, Lucky! Hallottad, mit mondott! - kalimpált kétségbeesetten a kis Mars-lakó.

- Nem most, Colos!

- Hadd jöjjen csak, haver! - nevetett vonítva Urteil. - Egy ujjal bepaszírozom a földre a kis srácot. Colos ordibált, és vonaglott Lucky szorításában.

- A maga helyében nem beszélnek többet, Urteil, vagy olyan csávába kerül, amiből a szenátor barátja sem tudja kihúzni - mondta Lucky.

És ahogy ezt mondta, a szeme olyan volt, mint a jég, és a hangja, mint a sima acél.

Urteil pillantása egy másodpercre bekapcsolódott a Luckyéba, aztán elkapta a tekintetét. Valami olyasmit morgott, hogy csak tréfált. Colos zihálása egy kicsit csendesült, és ahogy Lucky szorítása lassan engedett, visszaült a helyére, de azért még mindig csak úgy remegett az alig fékezhető dühtől.

- Ismeri Urteilt, Mr. Starr? - kérdezte dr. Gardoma, aki feszülten figyelte ezt a kis köztételt.

- Csak hírből. Jonathan Urteil, Swenson szenátor vándornyomozója.

- Így is nevezhetjük - dühnyögte az orvos.

- Én is ismerem magát, David Starr, vagy Lucky Starr, vagy akárminek hívják - mondta Urteil. - Maga a Tudományos Tanács vándor csodagyereke. Marsbeli ételmérgezések. Aszteroidák kalózái. Vénuszi telepátia. Pontos felsoroltam a listát?

- Pontos - mondta tompán Lucky. Urteil diadalmasan vigyorgott.

- Nem sok olyasmi akad a Tudományos Tanács háza táján, amiről a szenátor irodájában ne tudnának. És érrefelé sem történik sok olyasmi, amiről én ne tudnék. Tudok például a maga elleni merényletről, és azért jöttem, hogy beszéljünk erről egy kicsit.

- Miért?

- Adok egy tanácsot magának. Csak egy kis baráti tanácsot. Gondolom, a doki bemesélte magának, milyen pompás fickó ez a Mindes. Nyilván mindenféle elviselhetetlen feszültségről is beszélt. Kiténő barátok ezek ketten, Mindes és B.

- Én csak azt mondtam... - kezdte dr. Gardoma. - Most én beszélek - közölte Urteil. - Engedjen szóhoz jutni. Mindes épp annyira veszélytelen, akár egy kéttonnás aszteroida, ami nekimegy az űrhajónak. Cseppet sem volt beszámíthatatlan, amikor magára fogta a fegyverét. Nagyon is jól tudta, mit csinál. Hidegvérrel meg akarta gyilkolni magát, Starr, és ha nem vigyáz, legközelebb újból megpróbálja. Lefogadhatja a kis Mars-lakó barátja csizmájába, hogy újra meg fogja próbálni.

A halál egy szobában vár

A kijelentést olyan csend követte, ami senkinek sem volt *ínyére*, kivéve Urteilt.

- De miért? Mi az indítéka? - kérdezte Lucky.

- Az, hogy fél - mondta nyugodtan Urteil. - Itt áll a többmillióssal ehhez a beruházáshoz, azzal a pénzzel, amit a Tudományos Tanács hanyagul rábízott, ő pedig képtelen végigcsinálni a kísérletet. Az alkalmatlanságát balesetnek tünteti fel. A végén visszamegy majd a Földre, és elzokogja, hogy a Merkúr el van átkozva. És akkor majd még több pénzt kap a Tanácstól, vagyis jobban mondván az adófizetőktől hasonló örült dolgokra. Nos, maga idejött a Merkúrra, hogy mindezt kinyomozza, Mindes pedig megrémült, attól fél, hogy a Tanács, a szokástól eltérően, egy kicsit többet tud meg az igazságból, ebből már kitalálhatja a többit.

- Ha mindez így van, akkor maga már tudott erről - mondta Lucky.

- Igen, és remélem, be is bizonyítom.

- De hiszen akkor maga veszedelmet jelent Mindesra nézve! Aszerint, amit állít, *magát* kellene megölnie!

Urteil vigyorgott, az arca annyira felderült, hogy már széle-hossza egy volt.

- *Engem* is megpróbált megölni. Így igaz. De a szenátor mellett sok ostromállapotot megértem már. Tudok vigyázni magamra.

- Scott Mindes sohasem próbálta megölni sem magát, sem mást - mondta dr. Gardoma. Az arca elgyötört volt és sápadt. - Ezt maga nagyon is jól tudja.

Urteil nem egyenest a doktorhoz intézte a válaszát. Luckyhoz fordult.

- És a doktoron tartsa rajta a szemét. Ahogy mondtam, ezek ketten kebelbarátok Mindesszal. A maga helyében még egy főfás erejéig sem kezeltetném magamat vele. Ezek a pirulák és injekciók... - Élesen pattintott az ujjával.

- Magát még megöli valaki egy szép napon - mondta fojtott hangon dr. Gardoma.

- Igazán? - kérdezte vidáman Urteil. - És azt tervezi, hogy maga lesz az a valaki? - Megfordult, hogy elmenjen, de a válla fölött még visszaszólt. - Ó, majd elfelejtem! Úgy hallom, az öreg Peverale látni akarja. Roppantul megrázta, hogy nem volt hivatalos fogadtatás. Ki van borulva. Menjen hát, és cirógassa meg szegény öreg buksiját... És, Starr, még egy tudnivaló. Ezek után ne használjon ellenőrzés nélkül semmiféle védőöltözetet vagy egyebet. Előbb nézze meg, nem szívárogo-e. Érti, ugye?

Végre elment.

Hosszú percekbe telt, míg dr. Gardoma többé-kevésbé lecsillapodott, és fuldoklás nélkül megszólalhatott.

- Valahányszor látom, egyre jobban felizgat. Ez egy hitvány alak, egy hazug...

- Nagyon eszes a fickó - mondta szárazon Lucky. - Teljesen világos: az a támadási módszere, hogy kiszámítottan mindig azt mondja, amiről tudja, hogy a legjobban feldühíti vele az ellenfelét. És egy dühös ellenfél már félig tehetetlen... Ez rád is vonatkozik, Colos. Nem kell rögtön cséphadaróval nekiesni annak, aki közli veled, hogy alacsonyabb vagy hat lábnál.

- Lucky - mondta a picurka Mars-lakó -, ez azt mondta rám, hogy hormonzavaros vagyok.

- Akkor meg ki kell várni a megfelelő pillanatot, hogy meggyőzd az ellenkezőjéről.

Colos lázadozva mirgett-morgott, egyik öklével lágyan ütögette ezüst-karmazsinvörös, kemény plasztikból készült, csipőig érő csizmáját. (Efféle színes csizmát kizárólag a marsbeli farmerek viseltek, enélkül egyetlen Mars-lakó sem lehetett meg. Colosnak volt belőle vagy egy tucat, egyik jobban fénylett, mint a másik.)

- Nos, akkor nézzük meg dr. Peverale-t. Ő az obszervatórium vezetője, ugye?

- Az egész kupola feje - mondta a doktor. - Sajnos egyre jobban öregszik, és nem áll a helyzet magaslatán. Örömmel mondhatom, hogy ő is éppannyira gyűlöli Urteilt, mint bármelyikünk, de semmit sem tud tenni ellene. Nem szegül szembe a szenátorral. Vajon a Tudományos Tanács képes rá? - kérdezte komoran.

- Gondolom. Ha emlékszik: meg szeretném nézni Mindesot, ha magához tér.

- Rendben van. Vigyázzon magára.

- Vigyázzak magamra? Ezt hogy érti? - meredt Lucky kíváncsian a doktorra.

- Ez csak amolyan kiszólás - pirult el dr. Gardoma. - Mindig ezt mondom. De nincs semmi jelentősége.

- Értem. Nos, akkor nemsokára találkozunk. Gyere, Colos, és hagyd már abba a duzzogást.

Dr. Lance Peverale idős ember léte meglepően energikusan rázott kezét mindnyájukkal. Hőfehér szemöldökkel koronázott sötét szeméből csak úgy sütött az érdeklődés. Még mindig dús haja volt, jobbára az eredeti színében, de az összbenyomás már sötétszürke volt. A korát főleg az jelezte, hogy szívós arcának éles vonásai erőteljesen kirajzolódtak.

Lassan, nyájasan beszélt.

- Sajnálom, uraim, hogy amint az obszervatóriumba érkeztek, ilyen szomorú tapasztalatokat szereztek. Magamat hibáztatom.

- Ön semmiről sem tehet, dr. Peverale - mondta Lucky.

- Az én hibám, uram. Itt kellett volna lennem, hogy fogadjam önt, ahogyan szerettem volna... De épp egy fontos, rendhagyó sugárzást figyeltünk meg, és attól tartok, hogy a vendégszeretetet alárendeltem a munkának.

- Akárhogy is van, felejtsek el - mondta Lucky, és magában jót mulatott Coloson, akit annyira elkábítottak ezek a szóvirágok, hogy a száját is nyitva felejtette.

- Ez megbocsáthatatlan, de örülök, hogy ön mégis megpróbálja elfelejteni. Közben kiadtam már az utasítást, hogy bocsássák rendelkezésükre a lakosztályukat. - Mindkettejüket karon fogta, és egy jól kivilágított, de szűk folyosó felé terelte. - A lehetőségeink korlátozottak, különösen, amióta dr. Mindes is megérkezett a mérnökeivel... meg a többiek. De azért úgy hiszem, lesz rá alkalmuk, hogy felfrissítsék és kialudják magukat. Ha enni óhajtának, amiben bizonyos vagyok, felküldetem önöknek. Elég, ha holnap találkozunk az egész társasággal, és mi megtudjuk, minő szándékkal jöttek ide. Számomra kielégítő az a tény, hogy önökért a Tudományos Tanács kezdeskedik. Bankettet szeretnék adni az önök tiszteletére.

A folyosó szintje egyre süllyedt, ahogy mentek, így szinte beásták magukat a Merkúr életadó terébe, a kupola lakóemeletére.

- Ön igazán kedves - mondta Lucky. - Talán alkalmam adódik rá, hogy magam is megszemléljem az obszervatóriumot.

Peverale-nak láthatólag tetszett a dolog.

- Ebben szolgálatára állok, és bizonyos, hogy nem lesz oka megbánni az efféle időtöltést. Legfontosabb

berendezésünket egy mozgó emelvényre szereltük fel, amelyet úgy terveztünk meg, hogy kövesse a terminátor előre- és hátrahúzóását. Ilyen módon a Merkúr mozgása ellenére is folyamatosan szemmel követhetjük a Nap egy adott részét.

- Csodálatos! Csupán egy kérdést, dr. Peverale. Mi az ön véleménye dr. Mindesről? Igen méltányolnám, ha kertelés nélküli, őszinte választ kaphatnék.

- Ön úgyszintén szubtemporális mérnök? - húzta össze a szemöldökét dr. Peverale.

- Nem egészen - válaszolta Lucky. - De én dr. Mindesről kérdeztem.

- Valóban. Nos - az asztronómus töprengő arcot vágott -, igen kellemetes ifjú ember, és azt hiszem, érti a dolgát, csak ideges, roppantul ideges. Könnyen megsértődik, túlságosan is könnyen. Ahogy múlik az idő, és a dolgai nem úgy alakulnak, ahogy tervezte, ez egyre inkább meglátszik rajta, és egy kissé még nehezebb kijönni vele. Nagy kár, mert mint mondtam, egyébként nagyon rendes fiatalember. Amióta a kupolában van, természetesen én vagyok a főnöke, de nem avatkozom a dolgába. A munkája nincsen kapcsolatban az obszervatórium munkájával.

- És mi a véleménye Jonathan Urteiltről?

- Mi van vele? - torpant meg az öreg asztronómus. - Hogy került ide?

- Nem óhajtok erről az emberről beszélni.

Egy darabig csendben sétáltak. Az asztronómus arca megnyúlt.

- Más külső tagok is tartózkodnak a kupolában? Itt van ön és az emberei, Mindes és az ő emberei, meg Urteil. Mások is vannak?

- Természetesen a doktor, dr. Gardoma. - Őt nem számítja az emberei közé?

- Nos, ő orvos és nem asztronómus. Ő nyújtja az egyetlen olyan szolgáltatást, amelyre nem használhatunk gépeket. Felügyel az egészségünkre. Új ember itt.

- Mennyire új?

- A régi orvosunkat váltotta fel, amikor annak lejárt az éves turnusa. Dr. Gardoma ugyanazzal a hajóval érkezett, amelyekkel Mindes csoportja jött.

- Éves turnus? Áltatában ennyi ideig maradnak itt az orvosok?

- És a legtöbb ember. Nehéz fenntartani a folyamatossgot, és nehéz állandóan új embereket kiképezni; a Merkúr nem könnyű hely, és az embereinket gyakran kell áthelyezni.

- Az utolsó hat hónapban hány új ember érkezett önhöz?

- Talán húsz. A pontos számuk megvan a kimutatásban, de úgy húsz körül lehetnek.

- Ön nyilván jó ideje itt van már.

- Sok éve - nevetett az asztronómus. - Még rágondolni is utálok, milyen régóta. És már dr. Cook, a helyettes igazgatóm is hat éve, hogy itt van. Természetesen gyakran vakációzunk... Nos, uraim, íme, a lakosztályuk. Ha bármire szükségük lenne, kérem, ne habozzanak értesíteni.

Colos körülnézett. Kicsike szoba volt, de két ágy volt benne, amelyeket a falba lehetett süllyeszteni, ha épp nem használták. A két széket ugyanúgy. Egy íróasztal-szék kombináció, egy aprócska faliszekrény és egy fürdőszoba.

- Hé! Végül is jobb, mint a hajón, mi?

- Nem rossz - mondta Lucky. - Nyilván a jobb szobáik közül való.

- Hogy is ne! Azt gyanítom, tudja, ki vagy!

- Én pedig azt gyanítom, Colos, hogy nem tudja. Azt hiszi, én is egy szubtemporális mérnök vagyok. Csak annyit tud rólam, hogy a Tanács küldött ide.

- Mindenki más tudja, ki vagy.

- Nem mindenki. Mindes, Gardoma, Urteil... Figyelj csak, Colos, nem akarsz bemenni a fürdőszobába? Idekéretek valami ennyivalót, és fölhozatom a *Bolygó Starr* szerszámkészletét.

- Ez már kedvemre van! - mondta vígan Colos. Hangosan énekelt a zuhany alatt. Mint a víz nélküli világban általában, szigorúan szabályozták a fürdővizet, és a falon komoly figyelmeztetés volt, hogy mennyit szabad belőle elhasználni. De Colos a Marson született és nevelkedett. Nagy tisztelettel adózott a víznek, és nem locspocsot belőle feleslegesen. Így aztán a tisztítószert bőségesen, a vizet óvatosan fogyasztotta, és közben teli tüdővel dalolt. Odalépett a forrólevegős szárító elé, mely csontszáraz levegővel csiklandozta a testét, és hogy fokozza a hatást, jól végigcsapkodta magát a tenyerével.

- Hé, Lucky! - visította. - Tálalva van? Farkaséhes vagyok.

Hallotta, hogy Lucky mond valamit, de nem értette a szavakat.

- Hé, Lucky! - ismételte meg, és kilépett a fürdőszobából. Az íróasztalon már ott gőzölgött két tál marhasült krumplival. (Az átható illat elárulta, hogy valójában a Vénusz tenger alatti kertjeiből származó, élesztőből készült imitáció volt.) Lucky egyébként nem evett, hanem az ágy szélén ült, és a szobában lével Csevegőbe beszélt.

Az adó-vevő lemezen megjelent dr. Peverale arca.

- Nos - kérdezte Lucky -, általában köztudott volt, hogy ez lesz a mi szobánk?

- Nem, de én nyílt összeköttetésen keresztül adtam parancsot, hogy készítsék el a szobát. Amennyire tudom, titoktartásra nem volt okom. Gondolom, bárki meghallhatta. Egyébként az önök szobája azon kevesek egyike, melyeket a megkülönböztetett vendégek számára tartunk fenn. Ebben sincs semmi titok.

- Értem. Köszönöm, uram. - Valami baj van?

- A világon semmi - mosolygott Lucky, majd megszakította az összeköttetést. Mosolya eltűnt, és látszott rajta, hogy elgondolkodik.

- Na ne mondd, hogy semmi baj! - robbant ki Colos. - Mi van, Lucky? Ne mondd, hogy minden rendben!

- Csakugyan van valami baj. Körülnéztem egy kicsit a berendezésben. Olyan speciálisan szigetelt úrruhákra leltem, amilyeneket a napos oldalon használnak, legalábbis így képelem.

Colos felemelte az egyik úrruhát, amelyik a különleges fali rekeszben lógott. Bámulatosan könnyű volt, a súlya nem illett a Merkúr gravitációjához, legfeljebb a kupoláéhoz, amely épp akkora volt, mint a normális földi gravitáció.

Megrázta a fejét. Ha úrruhára volt szüksége, általában magára igazított egy raktárkészleten kívüli darabot, amit a legkisebb méretre vettek be, de a legtöbbször még így sem volt jó rá. Rezignáltan felsóhajtott. Ezt a büntetést kellett megfizetnie, amiért nem volt igazán magas. Colos mindig így gondolt magára: "nem vagyok igazán magas". Őt láb két hüvelyknyi termetére sohasem gondolt úgy, hogy "alacsony".

- A Mars homokjára, ezek mindent idekészítettek nekünk, úgy vártak. Ágyat. Fürdőt. Ételt. Úrruhát.

- És még valami mást is - közölte síri hangon Lucky. - A halált. Az is itt várt ránk, ebben a szobában. Ide nézz!

Lucky felemelte a nagyobbik úrruha egyik ujját. A gömb alakú vállilleszkedés könnyen mozgott, de az illesztésnél volt egy pici, alig észrevehető hasadék. Ha Lucky ujjai nem akadnak bele, teljesen észrevétlen maradt volna.

Ezt behasították! Nyilvánvalóan emberi kéz műve. Kilátszott a szigetelés.

- A belső felületén ugyanilyen hasadék van magyarázta Lucky. - Ez az üröltöny csak addig tartana, amíg kimegyek benne a napos oldalra. Ott aztán szépen felfordulnék.

4

A bankettasztalnál

- Urteil! - kiáltotta azon nyomban Colos, és a vérszomjtól minden izma megfeszült abban a csöpp testében. - Ez a koszos disznó!

- Miért épp Urteil? - kérdezte halkán Lucky.

- Hát nem emlékszel: még ő figyelmeztetett bennünket, hogy vigyázzunk az úrruhákkal?

- Persze hogy ő. Épp azért néztem meg őket.

- Ezt aztán jól kifőzte. Itt találjuk a felhasított úrruhát, és azt gondoljuk, micsoda derék fickó. Legközelebb pedig könnyen hidegre tesz bennünket. Ne ülj fel neki, Lucky! Ez egy...

- No, várj egy kicsit, Colos, várj! Ne ítéld elhamarkodottan. Először gondoljuk végig. Urteil elmondta, hogy Mindes őt is meg akarta ölni. Tegyük föl, elhisszük neki. Tegyük föl, Mindes megpróbálta megbűvölni Urteil úrruháját, ám ezt ő még időben kiszúrta. Urteil előre intett, hogy figyeljünk oda erre a trükkre. Talán Mindes csinálta.

- A Mars homokjára, Lucky, ez lehetetlen! Ezt a fickót, ezt a Mindesot teletömték altatókkal, előtte pedig egy pillanatra sem tűnt el a szemünk elé attól a perctől fogva, hogy megérkeztünk erre a szerencsétlen sziklára.

- Rendben. És honnan tudjuk, hogy Mindes szendereg, ráadásul altatókkal?

- Gardoma azt mondta, hogy... - kezdte Colos, aztán elnémult.

- Pontosan. Gardoma mondta! Mi azonban nem láttuk Mindesot. Mi csak annyit tudunk, amennyit dr. Gardoma mondott nekünk, dr. Gardoma pedig Mindes kebelbarátja.

- Akkor ezek mindketten benne voltak - vágta rá Colos. - Hogy az az ugráló üstökös...

- Várj, várj, ne ugrálj már megint! Nagy Galaxis, Colos, épp most próbálom rendbe szedni a gondolataimat, és te mindig összekeversz. - A hangja csak annyira volt helytelenítő, hogy azért meg ne bántsa kis barátját. - Mindig panaszkodsz nekem, hogy addig nem mondom el mindent, míg le nem zárult. Látod, ezért van ez, te tökkelütött lómester! Míg én előhozakodom egy teóriával, te már rohansz, és menten felhúznád a ravaszt az összes fegyveren.

- Sajnálom, Lucky. Folytasd.

- Rendben. Urteil tehát könnyű gyanúsítani. Senki sem kedveli. Még dr. Peverale sem. Láttad, ugye, hogyan reagált a neve említésére. Mindössze egyszer találkoztunk vele, de te sem szereted.

- Mondhatom, nem nagyon - morogta Colos.

- Hát bizony, én sem szeretem egy csöppet sem. Ezt az öltönyt bárki felhasogathatta abban a reményben,

hogy ha felfedezik, Urteilra terelődik a gyanú. Abban pedig biztosak lehetnek, hogy felfedezik a dolgot, ha előbb nem is, akkor, ha megölnék valakit.

- Értem - mondta Colos.

- Másrészt azonban - folytatta Lucky - Mindes egyszer már megpróbált lepuffantani. Ha ez a kísérlet komoly volt, akkor Mindesből nem nézem ki, hogy nekiáll öltönyöket hasogatni. Ami dr. Gardomát illeti, ő sem úgy fest, mint aki belekeveredik egy tanácsnok meggyilkolásába, akármilyen jóban van is Mindesszal.

- Akkor hát mi a döntés? - türelmetlenkedett Colos.

- Nem sok - mondta Lucky. - Kivéve azt, hogy talán aludjunk egyet. - Megfordította a lepedőt, levette az ágytakarót, és bement a fürdőszobába.

Colos utánanézett és vállat vont.

Scott Mindes felült az ágyában, amikor másnap reggel Lucky és Colos belépett a lakosztályába. Sápadt volt, és fáradtnak látszott.

- Helló. Karl Gardoma elmondta, mi történt. Rettentően sajnálom.

Lucky egy vállrándítással túltette magát az ügyön. - Hogy érzi magát?

- Kifacsarva, de a körülményekhez képest jól. Ott leszek a vacsorapartyn, amit az öreg Peverale ad ma este.

- Okos dolog ez?

- Nem hagyom, hogy Urteil tartsa a frontot - mondta Mindes. Szinte belesápadt a gyűlöletbe. - És mindenkinek azt hajtogassa, hogy örült vagyok. Dr. Peverale is ezt teszi.

- Dr. Peverale kételkedik a maga épelméjűségében? - kérdezte lágyan Lucky.

- Nos... ide figyeljen, Starr, azóta cserkészkedem egy kis sziklamászó motorral a napos oldalon, amióta a balesetek kezdtek szaporodni. Ezt kellett tennem. Ez az én tervem! És kétszer, szóval... láttam valamit.

Mindes elhallgatott, Lucky nógatta. - Mit látott, Mr. Mindes?

- Szeretném, ha biztos lehetnék benne. Csak messziről láttam mindkét alkalommal. Valami mozgott. Valami, ami embernek látszott. Valami úrruhás. Nem az az inzoúrruha, a mi speciálisan szigetelt holmink, tudja? Inkább közönséges úrruhának látszott. Közönséges fémből.

- És nem próbált közelebb menni?

- Próbáltam, de szem elől veszítettem. A fényképek pedig semmit sem mutatnak. Csak sötét és világos foltokat, vagyis akár lehet ott valami, akár nem. Pedig valami volt ott, az egészen biztos. Valami, ami mozgott a napsütésben, és látszólag nem törődött sem hőséggel, sem sugárzással. Csak állt ott percekig. Ez az, ami izgat.

- És ez olyan különös? Mármint az, hogy ott áll? - A Merkúr napos oldalán? - nevetett fel kurtán Mindes. - Az csakugyan elég különös. Ott még senki sem ácsorgott. Ha bármi dolga akadna az embernek, még ha szigetelt úrruhában van is, csinálja meg olyan gyorsan, ahogy csak bírja, aztán pucoljon, de hamar. Itt, a terminátor közelében nincs olyan nagy hőség. Viszont a sugárzás! A józan ész azt diktálja, hogy az ember minél kevesebbet tartózkodjék itt. A gammasugarak ellen még a szigetelt úrruhák sem adnak teljes védelmet. Ha mégis itt kell állnia az embernek, akkor legjobban, ha a szikla árnyékába húzódik.

- Mivel magyarázza ezt az egészet?

- Nem hinném, hogy ember - suttogetta szinte szégyenlősen Mindes.

- Csak nem azt akarja mondani, hogy két lábon járó kísértet? - bökte ki hirtelen Colos, még mielőtt Lucky csendre inthette volna.

De Mindes csak a fejét rázta.

- Ezt a kifejezést használtam, amikor a felszínen voltunk? Mintha emlékeznék rá... Nem, azt hiszem, ez egy Merkúr-lakó.

- Micsoda? - kiáltott fel Colos, és hallatszott, hogy ezt még kísértetnél is rosszabbnak tartja.

- Különben hogyan viselné el a Nap sugárzását és melegét?

- De akkor miért van rajta speciális úrruha? - kérdezte Lucky.

- Hát azt nem tudom - villant fel Mindes szeme, és valami nyugtalanság, vadság jelent meg benne. De ez valami. Valahányszor visszamentem a kupolába, mindig megszámoztam minden embert és minden úrruhát. Dr. Peverale nem járul hozzá, hogy valódi kutatást indíthassunk. Szerinte nincs is meg hozzá a kellő felszerelésünk.

- Neki is elmondta azt, amit nekünk?

- Dr. Peverale örültnek hisz. Ez biztos. Úgy gondolja, hogy valami tükröződést látok, és csak a képzeletem épít fel belőle emberi alakot. De ez nem így van, Starr!

- Közölte ezt a Tudományos Tanáccsal? - kérdezte Lucky.

- Hogyan? Dr. Peverale nem támogat. Urteil mindig azt mondja, hogy bolond vagyok, és a Tanács csak *neki* hinne. Ki az, aki meghallgat engem?

- Én! - mondta Lucky.

Mindes egy hirtelen mozdulattal felült az ágyban. A keze kinyúlt, mintha meg akarná ragadni Lucky ruhaujját, aztán visszajejtette.

- Akkor hát kinyomozza? - kérdezte elfulladva.

- Majd a magam módján - válaszolta Lucky.

Már mindenki a bankettasztalnál ült, amikor Lucky és Colos megérkezett. A dübnyögésből, amivel belépésükkor üdvözölték őket, valamint a bevezető szavakból az derült ki, hogy az összejövétel hangulata nem valami kellemes.

Dr. Peverale az asztalfőn ült, vékony ajkát összezárta, beesett orcája remegett, és csak nehezen tudta megőrizni a méltóságteljesség látszatát. Balján Urteil széles vállú alakja terebélyesedett, hátravetette magát a székén, vaskos ujjával finoman dobolt pohara karimáján.

Az asztal túlsó végén Scott Mindes ült, fájdalmasan fiatalnak és fáradtnak látszott, ahogy dühös csalódottsággal Urteilre meredt. Közvetlenül mellette dr. Gardoma foglalt helyet, és nyugtalanul szemmel tartotta Mindesot, mint aki minden pillanatban készen áll, hogy közbevesse magát, ha az valami meggondolatlanságra ragadtatná magát.

Dr. Peverale jobbán csupán két szék maradt üresen. A többi az obszervatórium magasabb rangú emberei foglalták el. Egyikük például Hanley Cook volt, a kupola másodparancsnoka. Meghajtotta magas, sovány testét, és Lucky kezét melegen a magáéba zárta.

Végül Lucky és Colos is helyet foglalt, és ekkor feltálaták a salátát.

Urteil egyszeriben olyan durva hangon szólalt meg, amivel magához ragadta a társalgást.

- Mielőtt maguk beléptek, azon elmékedtünk, vajon nem kellett volna-e közölnie az ifjú Mindesnak, hogy kísérletei eredményeként miféle nagy csodákkal szolgál a Föld számára.

- Ne beszélj így! - csattant fel Mindes. - Ha nem tudnád, magam is el tudom mondani, amit akarok.

- Ugyan, eredj már, Scott - vigyorgott Urteil. - Ne szemérmeskedj. Most pedig figyelj csak, *én* beszélek.

Dr. Gardoma mintegy véletlenül Mindes vállára ejtette a kezét. A fiatal mérnök lenyelte a sértődött felkiáltást, és csöndben maradt.

- Felhívom a figyelmed, Starr, hogy nem akármit fog hallani. Ez... - kezdte Urteil.

- Tudok valamennyit a kísérletekről - vágott közbe Lucky. - Azt hiszem, nem megvalósíthatatlan, hogy akár az egész bolygó légkondicionált lehessen.

- Csakugyan? - vágott savanyú képet Urteil. Örülök, hogy maga ennyire optimista. Szegény Scottnak még a próbakísérlet sem sikerült. Vagy legalábbis azt mondja, hogy nem. Igaz-e, Scott?

Mindes félig felugrott, ám dr. Gardoma ismét a vállára tette a kezét.

Colos egyik beszélőtől a másikig jártatta a szemét, és sötét visszatetszéssel szemlélte Urteilt. Semmit sem mondott.

A főfogás megérkezése miatt pillanatnyilag abbamaradt a társalgás, melyet aztán dr. Peverale megpróbált kevésbé robbanásveszélyes talajra terelni. Egy darabig sikerült is, de aztán Urteil, villáján az utolsó falat sült marhahússal, odafordult Luckyhoz.

- Tehát támogatja Mindes tervbe vett munkálatait, ugye?

- Azt hiszem, ésszerű dolog.

- Így kell gondolnia, hiszen maga a Tudományos Tanács tagja. De mi lenne, ha én meg azt mondanám magának, hogy ezek itt álkísérletek; a Földön ugyanez az itteninek egy százalékába kerülne, ha a Tanács törődne egy kicsit az adófizetők pénzével. Ehhez mit szól?

- Azt, amit akkor szólnék, ha bármi mást mondana - vágott vissza higgadtan Lucky. - Csak annyit mondhatok, Mr. Urteil, hogy ön valószínűleg hazudik. Önnek nagy tehetsége van ehhez, és azt hiszem, örömet is leli benne.

Nagy csend lett, Urteil is elhallgatott. Kövér arca megereszkedett a döbbenettől, szeme kidülledt. Hirtelen szenvedéllyel áthajolt dr. Peverale helyén, felemelkedett a székéről, és jobb kezével röviden és keményen odavágott, éppen Lucky tányérja mellé.

- Egy tanács lakáj sem... - kezdett ordítani.

De ebben a pillanatban Colos is megmozdult. Egyetlen szem sem látta az asztal körül e mozdulat részleteit, míg csak le nem csapott, mint egy kígyó, ám ekkor Urteil ordítása egy riadt kiáltással abbamaradt.

Urteil kezéből, amely olyan keményen odacsapott, egy cizellált vadászkesz állt ki, mintha csak kinőtt volna belőle.

Dr. Peverale hátrahanyatlott a székében, és minden torokból feltört a kiáltás, kivéve Colost. Még Lucky is meghökkent.

- Tárd szét az ujjaidat, te hájtömeg! - szökkent fel élvezettel Colos tenorja. - Tárd szét az ujjaidat, és ne merj megmoccanni!

Urteil rámeredt csöpp kínzójára, és egy pillanatig föl sem fogta, mi történt, majd nagyon lassan széttárta az ujjait. Nem sebesült meg a keze, egy karcolás sem volt a bárén. A kés remegve állt a kemény műanyag asztallapban, csak egyhüvelyknyi részét lehetett látni foszforeszkáló élének (nem anyagból származott, hanem anyagtalanságából). A kés rendesen, tévedhetetlen pontossággal ott állt ki az asztalból Urteil második és harmadik ujja között.

Urteil úgy kapta el a kezét, mint aki hirtelen a lángba nyúlt.

- És ha legközelebb Lucky felé nyúlkálsz, vagy netán énfelém, te nyavalyás, hát lecsapom a kezedet kukorékoltá diadalmasan Colos. - Ehhez mit szólsz? És ha mondani akarsz valamit, azt udvariasan mondd! - A vadászkes után nyúlt, hatástalanította az élet, miközben megfogta a nyelét, és visszacsúsztotta a derékszíján lévő, alig látható tokjába.

- Nem volt tudomásom arról, hogy fegyver van a barátomnál - mondta könnyedén összevont szemöldökkel Lucky. - Biztos vagyok benne, mélyen sajnálja, hogy megzavarta az étkezést, de azt hiszem, Mr. Urteil megszívleli ezt a kis incidenst.

Valaki fölnevetett, még Mindes arcán is megjelent egy kis merev mosoly.

Urteil *égsz* szemmel nézett egyik arcra a másikra. - Ezt a bánásmódot nem felejttem el. Ez világossá tette számomra, hogy a szenátor igen kevés együttműködésre számíthat, és erről hallani is fog. De én addig is itt maradok.

Összefonta a karját, nem mintha bárki is azt merészelte volna mondani, hogy távozzon.

A társalgás egyre inkább általánossá vált.

- Tudja-e, uram, hogy valahonnan ismerősnek tetszik? - kérdezte Lucky dr. Peverale-tól.

- Igazán? - mosolygott feszülten az asztronómus. Nem emlékszem, hogy találkoztunk volna azelőtt.

- Nos, járt ön valaha a Cereszen?

- A Cereszen? - Az öreg asztronómus némi meglepetéssel pillantott Luckyra. Láthatólag még mindig nem tért magához a vadászkes-epizód óta. - Azon az aszteroidán van a Naprendszer legnagyobb obszervatóriuma. Fiatal koromban ott dolgoztam, és manapság is gyakran ellátogatok oda.

- Akkor valószínűleg ott láthattam önt.

Míg ezt mondta, Lucky akaratlanul is visszaképzelte magát azokba az izgalmas napokba, amikor Anton kapitányt és kalózeit üldözte, akik befészkeltek magukat az aszteroidákba. A legélesebben arra a napra emlékezett, amikor a Cereszen támadást indítottak a Tanács ellen, és ezzel a merész rohammal átmenetileg győztek.

Ám dr. Peverale csak jóízű mosollyal rázta a fejét. - Bizonyosan emlékeznek, uram, ha részem lehetett volna abban az örömben, hogy lássam önt. De biztos, hogy nem így történt.

- Nagy kár - mondta Lucky.

- Én is nagyon sajnálom, erről biztosíthatom. De az az idő a veszteség korszaka volt a számomra. Rémes bélbántalmak gyötörtek, s ez teljesen elvonta érdeklődésemet a kalóztámadástól. Csak az ápolónőim csevegéséből értesültem az eseményekről, akik a fejem felett erről beszélgettek.

Dr. Peverale végignézett az asztalon, és mintha visszatért volna a jókedve. Épp a desszertet szolgálták fel az önműködő zsúrkocsik.

- Uraim, valami mondanivalóm lenne a Fénytervről.

Egy pillanatra elhallgatott, nyájasan elmosolyodott, majd folytatta.

- A körülmények miatt nem tartozik épp a legörömtelibb témák közé, de úgy vélem, itt a lehetőség, hogy beszélgessünk azokról a balesetekről, melyek mindnyájunkat izgalomban tartanak. Ez tetszik hát a legjobb alkalomnak, hogy elmondjam önöknek a tárgyhoz fűződő gondolataimat. Végére is itt van dr. Mindes. Jól megvacsoráztunk. És végül szeretnék valami érdekeset mondani.

- *Maga*, dr. Peverale? - törte meg vigyorogva Urteil a bejelentést követé hosszú csendet.

Az asztronómus szelíden mosolygott.

- Miért ne? Mondtam már néhány érdekes dolgot életemben. És most elárulom, mi jár a fejemben. Hirtelen ünnepélyes lett. - Azt hiszem, tudom a teljes igazságot, a valódi igazságot. Tudom, ki követi el a Fényterv elleni szabotázsokat, és azt is tudom, hogy miért.

A veszély iránya

Az agg asztronómus végigtekintett az asztal mellett ülőkön, és elégedettség tükröződött az arcán, talán csak azért, mert látszott, hogy mindenki megbűvölten figyeli. Lucky is végignézett az asztal felett. Elkapta a dr. Peverale bejelentését fogadó arckifejezéseket. Urteil széles arcán lekicsinylés látszott, dr. Gardoma arcáról tanácsstalanságot olvasott le, Mindesén duzzogás tükröződött. A többiekén kíváncsisággal vegyes érdeklődés ült.

Volt valaki, aki különösen fölkelte Lucky figyelmét. Hanley Cook volt az, dr. Peverale helyettese. Ő az ujjaira meredt, és valami unott csömör látszott rajta. Amikor felpillantott, megváltozott az arckifejezése, és már csak óvatos üresség volt benne.

Ezzel az emberrel beszélnem kell, gondolta Lucky. Majd figyelme visszakanyarodott dr. Peverale-hoz. - A szabotőr természetesen nem közülünk való mondta dr. Peverale. - Dr. Mindes elmondta, hogy ő is nyomozott utána, és erről ő is meg van győződve. Én ugyan nem nyomoztam, de anélkül is biztos vagyok abban, hogy

közülünk senki sem lenne képes ilyen bűntényre. A szabotőrnek intelligensnek kell lennie, mivel a rombolás túlságosan is átgondolt, és egyenesen a Fényterv ellen irányul, így nem lehet feltételezni az intelligencia hiányát. Ezért hát...

- Hé, úgy érti, hogy a Merkúron létezik bennszülött élet? Hogy ezt a merkúriak követték el? - kérdezte izgatottan Colos.

A megjegyzést sutyorgás és némi nevetés követte, mire Colos elvörösödött.

- No, hát nem ezt mondta, dr. Peverale? - kérdezte a kis Mars-lakó.

- Nem egészen - mondta nyájasan dr. Peverale.

- A Merkúron nincs bennszülött élet - magyarázta az egyik asztronómus. - Efelől teljesen bizonyosak vagyunk.

- Miért olyan biztosak benne? Átkutatták? - vetette közbe Lucky.

- Voltak feltáró kutatások. Természetesen - hőkölt vissza az iménti asztronómus.

Lucky csak mosolygott. Találkozott *ő már* olyan intelligens lényekkel a Marson, akiről nem tud senki emberfia. Felfedezett már a Vénuszon olyan félintelligens lényeket, akiknek a létezését senki sem sejtí. Ő a maga részéről nem fogadja el azt az állítást, hogy van olyan bolygó, amelyiken nem létezik semmiféle élet vagy intelligencia.

- Hány felfedezőutat tettek? - kérdezte. - Mennyire voltak alaposak ezek az expedíciók? Minden egyes négyzetmérföldet átkutattak?

Az asztronómus nem felelt. Elnézett, és összehúzta a szemöldökét.

- Ugyan mi haszna lenne? - kérdezte.

Colos vigyoráson, apró arca összeráncolózott, olyan volt, mint valami jókedvű manókarikatúra.

- Kedves Starrom - mondta dr. Peverale -, ezek a kutatások semmiféle eredménnyel nem jártak. Ha megengedjük is, hogy az élet lehetősége a Merkúron nem teljesen kizárt, a létezésének valószínűsége mégis igen csekély. El kell fogadnunk ama feltételezést, hogy a Galaxisban csakis az emberi faj az intelligens élet képviselője. Mellesleg ez az egyedüli, amit ismerünk.

Luckynek a marsbeli élőlényeken járt az esze, és nem értett egyet az öreg doktossal, de hallgatott, és hagyta, hogy az öregember folytassa.

Urteil fokról fokra visszanyerte önuralmát, és most közbeszólt.

- Mit gondol, hová akar ezzel kilyukadni? - És rá jellemző módon még hozzátette: - Ha egyáltalán kilyukad valahova.

Dr. Peverale nem válaszolt közvetlenül Urteilnek. Végignézett az arcokon, egyiket a másik után, és tekintete szándékosan elkerülte a kongresszusi nyomozóét.

- A helyzet az - mondta -, hogy élőlények másutt is vannak, nem csak a Földön. Sok csillagrendszerben vannak élőlények. - Az asztronómus arcán szokatlan változás ment végbe. Beesett, elfehéredett, orrlukái kitégultak, mintha hirtelen nem bírna magával a dühtől. - Például a Szíriuszon is vannak élőlények. Mi van akkor, ha ők a szabotőrök?

- Miért lennének? - kérdezte azonnal Lucky.

- Miért ne? Már azelőtt is követtek el agressziót a Föld ellen.

Ez bizony igaz volt. Nem is olyan régen Lucky Starr maga is segített elűzni a Szíriusz inváziós flottáját, mely a Ganümedészen landolt. Ebben az esetben azonban a szíriusziak úgy hagyták el a Naprendszert, hogy nem került sor a leszámolásra. Másrészt azonban sokan úgy voltak vele, hogy ha bármi is rosszul ment a Földön, menten a szíriusziakat vádolták miatta.

- *Én ott voltam* - mondta energikusan dr. Peverale. - Néhány hónappal ezelőtt *ott voltam* a Szíriuszon. Jó sok aktatologatásba került, mert a szíriusziak nem engednek be sem emigránsokat, sem látogatókat, de épp csillagközi konferencia volt, és úgy intéztem, hogy megkapjam a vízumot. Elszántam magam, hogy a saját szememmel lássam, és meg kell mondanom, nem is csalódtam. A Szíriusz bolygói gyéren lakottak, és teljesen decentralizáltak. Elszigetelt, egyéni családközösségekben élnek, mindegyiknek megvan a maga külön energiaforrása és szolgáltatása. Mindegyiknek külön-külön csoport géprabszolgája van - erre nincs más kifejezés -, pozitronrobot-rabszolgák, ezeket dolgoztatják. A szíriuszi emberek harcos arisztokrataként viselkednek. Mindegyik tud bánni az úrcirkálóval. És nem nyugszanak addig, míg le nem rombolják a Földet.

- A Mars homokjára, próbálják csak meg! Próbálják meg, csak ennyit mondok! - ugrott fel Colos.

- Meg is próbálják, ha már teljesen felkészültek mondta dr. Peverale. - És ha nem csinálunk gyorsan valamit, amivel elhárítjuk a veszélyt, akkor győzni fognak. Hogyan tudnánk ellenállni? Igaz, milliárdnyi a népességünk, de ugyan mennyit lehet belőlük felhasználni az űrben? Hatmilliárd nyuszink van, nekik meg egymillió farkasuk. A Föld védtelen, és évről évre védtelenebb lesz. A gabonánkat a Marsról kapjuk, az élesztőnket a Vénuszról. Az ásványainkat az aszteroidákról szerezzük be, meg a Merkúrról hoztuk, amikor még itt is működtek a bányák. Mondja, Starr, nem látja, hogyha sikerülne a Fényterv, a Föld bizonyos mértékig függésbe kerülne az űrállomásoktól, ahonnan a legtöbb napfényt kapja? Nem látja, hogy ez mennyire sebezhetővé tesz minket? Ha egy szíriuszi portyázó csapat megtámadja a Rendszer előőrseit, anélkül is kiéheztetheti a Földet, hogy közvetlen harcot indítana. És hogyan tudnánk mindezt megtorolni? Mit sem számít, hányat ölünk meg közülük, a

megmaradt szíriusziak mindig önfenntartók lesznek, akik mindennel el tudják látni magukat. És folytatják a háborúskodást, valahányan vannak.

Az öregurat annyira elragadta a hév, hogy levegőt is alig kapott. Kétség sem fért az őszinteségéhez. Mintha kiszakadt volna belőle minden, ami nyomasztotta.

Lucky szeme újra Hanley Cookra, dr. Peverale helyettesére tévedt. Homlokát nagy, csontos kezébe hajtotta, arca kipirult, de Lucky szerint ez nem a harag vagy felháborodás pírja volt. Az biztos, hogy zavarban van.

Scott Mindes kételkedett.

- Mi volna ebben a pláne, dr. Peverale? Ha olyan jól elboldogulnak a Szíriuszon, ugyan miért jönnének a Földre? Mit tudnának kihúzni belőlünk? Ha feltételezzük, hogy meghódítják a Földet, akkor is támogatniuk kellene bennünket...

- Képtelenség! - fricskázta vissza az idősebb asztronómus. - Ugyan már miért tennék? Nekik a Föld készleteire fáj a foguk, nem pedig a lakosságra! Fogja már fel! Ezek ki akarnak minket éheztetni. Ez lehet a politikájuk.

- Ugyan, menjen! - mondta dr. Gardoma. - Ez hihetetlen.

- Nem pusztá kegyetlenségből, hanem politikából teszik - folytatta dr. Peverale. - Megvetnek bennünket. Alig tartanak többre, mint az állatokat. A szíriusziak erősen fajvédők. Azóta, hogy a Föld-lakók megtelepedtek a Szíriuszon, igen nagy körültekintéssel addig tenyésztették önmagukat, amíg megszabadultak a betegségektől és számos olyan jellemvonástól, melyeket nemkívánatosnak tartanak. A szíriusziak külső megjelenése teljesen uniformizált, míg a Föld-lakók különböző alakúak, méretűek, színűek, fajtájúak. Bennünket alsóbbrendűeknek tekintenek. Ezért nem engedik, hogy a Szíriuszra emigráljunk. Még a kongresszusra sem akartak minket beengedni, pedig ennek érdekében a kormány komoly erőfeszítéseket tett. Az összes többi rendszer asztronómusát örömmel üdvözölték, kivéve a Földről érkezetteket. És az emberi élet, bármiféle emberi élet nem sokat jelent nekik. Gépcentrikusak. Megfigyeltem őket és a fémembereiket. Sokkal nagyobb érdeklődést tanúsítanak egy szíriuszi robot, mint egy szíriuszi ember iránt. És jobban tisztelnek egyetlen robotot, mint akár száz Föld-lakót. Dédelgetik a robotjaikat. Szeretik őket. Ha a robotjaikról van szó, akkor semmi sem elég jó nekik.

- A robot drága multság - mormogta Lucky. Csinján kell bánni vele.

- Az lehet - mondta dr. Peverale. - De az az ember, aki megszokta, hogy a gépek szükségletei állnak első helyen, az kérgesszívűvé válik az emberi szükségletek iránt.

Lucky Starr előredőlt, rákönyökölt az asztalra, sötét szeme és lágy, hosszúkás, még mindig finom, fiús vonásai elkomolyodtak.

- Dr. Peverale, ha a szíriusziak fajvédők, és uniformizálttá tenyésztették önmagukat, akkor ezzel végtére is a saját sírjukat ássák meg. Az emberi fajban csak a fajták különbözősége hozhat haladást. És nem a Szíriusz, hanem a Föld haladt előre a tudományban. A Szíriuszon elsősorban is a Föld-lakók telepedtek le, mégis mi vagyunk azok, nem szíriuszi unokatestvéreink, akik évről évre új irányba haladunk előre. Még az ön által említett pozitronrobotokat is a Földön találták fel és fejlesztették ki a Föld-lakók számára.

- Igen - mondta az asztronómus. - De a Föld-lakók nem használnak robotokat. Tönkretennék a gazdasági életünket, és mi a ma kényelmét és biztonságát a holnap biztonsága fölé helyezzük. A tudományos felfedezéseinket arra használjuk, hogy gyengítsük velük önmagunkat. A szíriusziak viszont arra, hogy megerősödjenek. Ez a különbség közöttünk, és ebben rejlik a veszély.

Dr. Peverale elkeseredetten hátradőlt székében. Az önműködő zsúrkocsi leszedte az asztalt.

- Ez is afféle robot, ha úgy tetszik - mutatott rá Lucky.

A mechanikus zsúrkocsi csendben végezte feladatát. A diamágneses pályán valami lapos felületű dolog mozgott lágyan, úgy, hogy kissé meghajlított állványa sohasem érintkezett a padlóval. Hajlékony csápjaival óvatos kecsességgel elvette a tényezőket, és ráhelyezte egy magasabban álló részére vagy az oldalában lévő fiókba.

- Ez csak egy egyszerű automata - horkant fel dr. Peverale. - Nincsen pozitronagya. Nem tud betáplálni semmi mást önmagába, csak a feladatát.

- Nos, szóval ön szerint a szíriusziak szabotálják a Fénytervet? - kérdezte Lucky.

- Igen. Szerintem ők. - És miért tennék ezt? Dr. Peverale vállat vont.

- Talán azért, mert ez egy nagyobb tervük része. Arról nem tudok, hogy a Naprendszerben milyen más bajok vannak még. Lehet, hogy ez az első vaktában tett próba, amellyel előkészítik a végső inváziót és hódítást. A Fényterv önmagában semmit sem jelent, a szíriuszi veszély viszont mindent. Remélem, hogy fel tudom hívni erre az igazságra a Tudományos Tanács, a kormány és a nép figyelmét.

Hanley Cook köhécselt, aztán megszólalt, most első ízben.

- A szíriusziak emberek, mint mi mindannyian. Ha itt vannak ezen a bolygón, akkor *hol* vannak?

- Ezt kellene kiderítenie egy expedíciónak - mondta hidegen dr. Peverale. - Egy jól előkészített, jól felszerelt expedíciónak.

- Várjunk egy pillanatig - mondta Mindes, és a szeme izgatottan csillogott. - Ott voltam a Nap felőli oldalon, és esküszöm...

- Egy jól felkészült, jól felszerelt expedícióról beszéltem - mondta határozottan az öreg asztronómus. - A maga egyszemélyes röpködése mit sem ér, Mindes.

A mérnök hebegett valamit, aztán újból visszasüppedt hallgatásába.

- Látom, Urteil, hogy valami nem tetszik - mondta hirtelen Lucky. - Mi a véleménye dr. Peverale nézetéről?

A nyomozó fölemelte a szemét, és egy hosszú percig Luckyn nyugtatta gyűlölettel és nyílt kihívással teli pillantását. Nyilvánvaló volt, hogy nem felejtette el és sohasem fogja elfelejteni az asztalnál megesett, iménti dolgokat.

- A véleményemet megtartom magamnak - szólalt meg. - És csak annyit mondok, hogy engem semmi sem bolondított el abból, ami ma este itt végbement.

Összeszorította a száját, így hát Lucky, aki még további megjegyzésekre várt, végül odafordult dr. Peverale-hoz.

- Nem tudom, uram, hogy valóban teljes expedícióra van-e szükségünk a Merkúron. Ha feltételezzük, hogy itt vannak a szíriusziak, akkor kikövetkeztethetjük, hogy merre lehetnek?

- Folytasd, Lucky - rikkantotta Colos. - Mutasd meg nekik!

- Hogy érti ezt? - kérdezte dr. Peverale.

- Nos, mi volna a legjobb a szíriusziaknak? Ha már néhány hónapja gyakori időközökben szabotálják a Fénytervet, akkor a legelőnyösebb az lenne a számukra, ha a bázisuk valahol a létesítmény közelében lenne. Ugyanakkor ez a bázis ne legyen könnyen felfedezhető. Ennek a második követelménynek jól megfeleltek. Nos tehát, merre lehet errefelé valami alkalmas, titkos bázisuk? Osszuk ketté a Merkúrt egy napos és egy árnyékos oldalra. Nekem úgy tetszik, nagy bolondság lenne, ha a napos oldalon keresgélünk ilyen bázist. Túl forró, túl nagy a sugárzás, túl barátságatlan.

- Nem barátságatlanabb, mint az árnyékos oldal - mordult fel Cook.

- Nem, nem - vágta rá Lucky. - Ebben téved. A napos oldal teljesen szokatlan környezetet kínál. Emberi lény egyáltalán nem szokott hozzá. Az árnyékos oldal már nagyon is ismerős. Egyszerűen olyan felület, amely az űrre néz, és az űr viszonyai már nagyon ismerősek. Az árnyékos oldal hideg, de nem hidegebb az űrnél. Sötét és levegőtlen, de nem sötétebb, mint az űr bármely része, ami nem kap közvetlenül napot, és nem is levegőtlenebb. Az ember megtanulta, hogyan lehet kényelmesen éldegélni az űrben, tehát jól meglehetnek az árnyékos oldalon.

- Folytassa - mondta dr. Peverale, és öreg szeme csak úgy csillogott a kíváncsiságtól. - Folytassa, Mr. Starr.

- Ám nem is olyan egyszerű berendezni egy olyan bázist, amelynek hónapokig kell szolgálnia. Kell hogy legyen egy hajójuk vagy olyan hajók, amelyek néhanapján visszamennek a Szíriuszra. De egy hajónak mindenképpen kell lennie, amely kívülről elegendő élelmet és vizet, valamint energiaforrást szállít nekik. Mindehhez pedig hely kell, és biztosnak kell lenniük abban, hogy ezt a helyet mind a mai napig sem fedezték fel. És csak egyetlen olyan hely van, ahol mindez lehetséges.

- Hol, Lucky? - kérdezte Colos, aki izgalomában fel-le ugrált. Ő bezzeg nem kételkedett Lucky egyetlen szavában sem.

- Hol?

- Nos - folytatta Lucky -, amikor ideérkeztem a Merkúrra, dr. Mindes bányákat emlegetett, melyeket már nem művelnek. Dr. Peverale is beszélt olyan bányákról, melyek valaha működtek. Ebből azt vettem ki, hogy valahol a bolygón üres aknák és folyosók lehetnek, mégpedig vagy itt, vagy a déli póluson, mert egyedül a sarki régiók hőmérséklete kevésbé szélsőséges. Jól mondom?

- Igen, akadnak itt bányák - mondta bizonytalanul Cook. - Az obszervatórium alapítása előtt a kupola bányaközpont volt.

- Akkor jelenleg egy nagy, üres lyuk tetején üldögélünk. Ha a szíriusziaknak bázisuk van valahol, amelyben bujkálnak, lehetne az másutt? Ez tehát a veszély iránya.

Az asztal körül helyeslő mormogás futott végig, amelybe hirtelen belevágott Urteil torokhangja.

- Ez mind nagyon szép - mondta. - De vajon mi kerekedik ki belőle? Mit akar vele?

- Amint felkészültünk, Colos és én leszállunk a bányákba - mondta Lucky. - És ha van ott valami, akkor megtaláljuk.

Cook nyugtalanul felpillantott.

- Igen. Tessék, uram.

- Látogasson meg a lakosztályunkban, amilyen hamar csak lehet - mondta csendesen Lucky.

- Tizenöt perc múlva ott leszek. Rendben? - Kitűnő.

- Egyedül szándékozik odamenni? - kérdezte élesen dr. Gardoma.

- Már miért ne? - vetette közbe Urteil. - Olcsó hősködés. Hát persze hogy egyedül mennek. Nincs ott senki és semmi, s ők ezt nagyon is jól tudják.

- Nem óhajt csatlakozni hozzánk? - kérdezte Colos. - Ha otthon hagyná azt a nagy száját, még az úrruhájába is beleférne.

- Maguk nem akarják, hogy más is ott nyüzsöggjön - horkant fel Urteil.

- Nincs értelme egyedül menni, ha... - kezdte újra dr. Gardoma.

- Az előzetes vizsgálat veszélytelen - mondta Lucky. - Mellesleg Urteilnek igaza lehet. Valószínűleg senki sincs ott. A legrosszabb esetben is kapcsolatban leszünk önnel a kupolában, és reméljük, ha találkozunk a szíriusziakkal, velük is elbánunk. Colos és én megszoktuk már, hogy föltaláljuk magunkat az ilyen szorult helyzetekben.

- Sőt mi több - vigyorgott Colos gnómpofácskája -, Lucky és én kifejezetten rajongunk az ilyen szorult helyzetekért.

Lucky mosolygott és felállt. - Elnézésüket kérem...

Urteil is fölkel a helyéről, sarkon fordult, és kiment. Lucky elgondolkodva nézett utána.

Ahogy Hanley Cook elhaladt mellette, Lucky könnyedén megérintette a könyökét.

Cook alig késett. Hangtalanul lépett be, és ugyanolyan nyugtalannak látszott, mint egész este. Cook a negyvenes éveinek vége felé járhatott, szögletes arcú, világosbarna hajú férfi volt, még épp csak elkezdett őszülni.

- Elfelejtettem megmondani, merre is van a lakosztályunk. Elnézést - mondta Lucky.

- Tudtam, hol vannak elszállásolva - lepődött meg Cook.

- Akkor jó. Köszönöm, hogy idefáradt.

- Ó - mondta Cook, és elhallgatott. Aztán sietve hozzátette: - Nagyon örülök. Nagyon örülök.

- Egy kis baj van a szigetelt ruházattal ebben a szobában. Azzal, amelyet a napos oldalon kell használni.

- Az inzoöltőnnyel? Csak nem feledkeztünk meg a használati utasítás filmjéről? Vagy igen?

- Nem, nem. Azt megtaláltam. Másról van szó. - Valami baj van?

- Valami baj? - kukorékolta Colos. - Nézze meg a saját szemével! - Azzal fölemelte a ruhaujját, és megmutatta a hasadást.

Cook elsápadt, majd lassan elvörösödött, és a szemében egyre nagyobb rémület látszott.

- Nem értem... Ez lehetetlen... Itt, a kupolában!

- Az a legfontosabb, hogy kicseréljük - mondta Lucky.

- De ki tehetné? Meg kell találnunk. - Ne zavarjuk vele dr. Peverale-t.

- Ne, valóban ne - vágta rá azonnal Cook, noha ez eddig sem állt volna szándékában.

- Majd a megfelelő időben kinyomozzuk a részleteket. De most szeretném, ha kicserélnék.

- Természetesen. Azonnal intézkedem. Nem csoda, hogy beszélni akart velem. Nagy úr! ... - Szótlanul felállt, és menni készült.

- Várjon, ez csak a kisebb ügy - tartotta vissza Lucky. - Van itt még más is, amit meg kell beszélnünk. Aprópó, még mielőtt folytatnánk, úgy vettem ki, hogy nemigen osztja dr. Peverale nézetét a szíriusziakról.

- Erről inkább nem nyilatkozom - vont a össze a szemöldökét Cook.

- Figyeltem magát, amikor dr. Peverale beszélt. Azt hiszem, nem értett egyet vele.

Cook újból leült. Csontos ujjait szorosan összefűzte.

- Dr. Peverale idős ember. Évek óta sok mindent zagyvával össze a szíriusziakról. Valóságos pszichopata. Az ágya alatt is őket keresgéli. Mindenért őket vádolja. Ha túlexponáljuk a lemezeinket, annak is ők az okai. És a helyzet csak rosszabb lett, amióta visszajött a Szíriuszról, mondván, hogy mikén ment ő ott keresztül.

- Mikén ment keresztül?

- Azt hiszem, semmi rémségen. De a szíriusziak karanténba zárták. Kijelöltek neki egy elkülönített épületet. Szerinte a szíriusziak hol túl udvariasak, hol túl durvák voltak vele. Azt hiszem, sehogyan sem tudtak a kedvében járni. Aztán ráerőltettek a személyes szolgálatára egy pozitronrobotot.

- Ez ellen is tiltakozott?

- Azt magyarázta be magának, hogy azért kapta, mert ők maguk még a közelébe sem akarnak menni. Az az érzésem, hogy dr. Peverale mindent kész sértésnek fogott fel.

- Ön is vele volt? Cook a fejét rázta.

- A szíriusziak csak egyetlen embert engedélyeztek, és ő a rangidős. Nekem kellett volna elmennem. Ő már túl öreg - túlságosan is öreg.

Cook eltűnődött. Hirtelen fölneézett. - Mindez köztünk marad, ugyebár?

- Teljes mértékben - biztosította Lucky.

- És mi a helyzet a barátjával? - kérdezte Cook habozva. - Úgy értem, hogy tisztelet-becsület neki, de egy kicsit forrófejű.

- Hé! - kezdte Colos erélyesen.

Lucky keze szeretettel nyúlt le a kis fickó fejére, és a homlokára simította a haját.

- Igaz, forrófejű, ezt a bankettasztalnál is láthatta. Néha nem tudom időben leállítani, és ha egyszer begerjed, akkor a száját és az öklét használja a feje helyett. Ez olyasvalami, amit mindig észben kell tartanom. De ha megkérem, hogy hallgasson valamiről, akkor hallgat, és ez a lényeg. - Köszönöm - mondta Cook.

- Térjünk vissza az eredeti kérdéshez. A szíriusziakat illetően tehát egyetért dr. Peverale-lal?

- Nem. Honnan tudnának a Fénytéréről, és miért is törödnének vele? Nem látom be, miért küldenének hajókat és embereket, és miért rúgnák össze a port az egész Naprendszerrel csupán azért, hogy összetörjenek néhány kábelt. Természetesen - és ezt most én mondom magának - dr. Peverale egy ideje szörnyen meg van sértődve.

- Miért?

- Nos, mialatt a Szíriuszon volt, idehozták dr. Mindesot és a csoportját. Amikor visszajött, már itt találta őket. Tudott róla, hogy egyszer majd idejönnek, mert ezt már évek óta tervezték. Mégis megrázta, amikor visszajött, hogy egyszer csak itt voltak.

- Megpróbált szabadulni Mindestől?

- Ó, nem, semmi ilyesmi nem történt. Mindig nagyon barátságos vele. De mindez nyilván azt az érzést keltette benne, hogy őt is felmenthetik egy szép napon, sőt talán hamarosan, és azt hiszem, gyűlöli ezt a gondolatot. Ezért látja jónak, ha kezébe veszi a dolgokat, és nagy patáliát csap a Szíriusz körül. Éjjel-nappal ezt a gondolatot dédelgeti.

Lucky bólintott.

- Mondja, járt ön valaha a Cereszen?

- Megfordultam ott időnként. Miért? - lepődött meg Cook a témaváltáson.

- Dr. Peverale-lal? Vagy egyedül?

- Rendszerint vele. De azért ő többször ment, mint én.

- Ott volt a múlt évben, amikor a kalózkodók megtámadták a Cereszt? - vigyorgott rá Lucky.

Cook visszamosolygott.

- Nem, de az öreg ott volt. Hű, de sokszor hallottuk ezt a történetet! Iszonyúan dühös volt miatta. Gyakorlatilag sohasem beteg, de akkor teljesen kivolt. Mindenkül kimaradt.

- Hát igen. Így van ez... Most pedig, azt hiszem, áttérhetünk a fő dologra. Nem akarom ezzel zavarni dr. Peverale-t. Ahogy ön is mondta, idős már. Ön a helyettese, és egy kicsit fiatalabb nála... - mosolygott Lucky.

- Hát persze. Miben segíthetek?

- A bányákról van szó. Gondolom, akadnak a kupolában leírások, térképek, grafikonok, amelyek a bányák beosztását ábrázolják, és így tovább. Nyilván nem bolyonghatunk taláalomra.

- Egészen biztosan vannak - mondta Cook.

- Meg tudná szerezni, és esetleg átnézhetnének? - Igen, természetesen.

- Remélem, dr. Cook, ön is úgy tudja, hogy a bányák jó állapotban vannak. Úgy értem, nincs omlásveszély vagy hasonló?

- Ó, biztos vagyok benne, hogy ilyesmitől nem kell tartani. Jól átépítettük az aknákat, és alaposan átnéztük a műszaki részét, amikor az obszervatórium ide települt. Az aknákat jól alátámasztották, és tökéletesen biztonságosak, különösen a Merkúr gravitációjában.

- Hogy lehet az - kérdezte Colos -, hogy bezárták a bányákat, ha ilyen jó állapotban vannak?

- Jó kérdés - tört át egy kis mosoly Cook melankóliáján. - A valódi okát akarja tudni, vagy az érdekeset?

- Mindkettőt - vágta rá Colos.

Cook cigarettával kínálta őket, de azok ketten visszautasították. Cook odaütögte a cigarettát a keze fejébe, majd rágyújtott.

- Az igazság a következő: A Merkúr meglehetősen tömör, és nagy reményeket fűztek ahhoz, hogy a nehézfémek forrása lesz: hogy lesz majd bőven ólom, ezüst, higany, platina. Így is volt - és ha nem volt is annyira gazdag, ahogy remélték, azért csakugyan volt itt minden bőven. Az volt a baj, hogy nem volt elég gazdaságos. Fenntartani itt a bányákat, aztán elszállítani az ércet a Földre, netán a Holdra, mindez iszonyúan megemelte az árakat. Ami viszont az érdekességeket illeti, az egészen más dolog. Amikor ötven évvel ezelőtt megnyílt az obszervatórium, a bányák még mindig működtek, habár az aknák egy részét már lezárták. A bányászok akkoriban sok mindent meséltek az első asztronómusoknak, azok pedig továbbadták az újonnan jövőknek. Ezek afféle Merkúr-legendák.

- És mik voltak ezek a mesék? - kérdezte Colos. - Arról szóltak, hogy a bányászok meghaltak az aknában.

- A Mars homokjára! - kiáltotta gyanakvóan Colos. - Bárhol meghalhattak! Gondolja, hogy az ember örökké él?

- De ezek halálra fagytak. - Micsoda?

- Valami titokzatos fagyhalál érte őket. Akkoriban jól fűtötték az aknákat, és az öltözékük energiaforrása is jól működött. A meséket egyre jobban kiszínezték, tudják, és a végén a bányászok már csak csoportosan voltak hajlandók lemenni a főaknába, aztán már az oldalsó aknába sem ment le senki, és a bányák bezártak.

Lucky bólintott.

- Meg tudja szerezni a bányák tervrajzát?

- Meg. És kicseréltetem az inzoúrruhákat is.

Az előkészületek úgy haladtak, mintha valami nagyszabású expedícióra indultak volna. Új úrruhát hoztak, a hasadt régít félretették. Végül is az árnyékos oldalhoz elég a közönséges úrruha is.

Előhozták a térképeket, és együtt áttanulmányozták. Lucky és Cook a főakna vonalát követve felvázolta az expedíció lehetséges útirányát.

Lucky Colosra bízta, hogy ügyeljen a járulékos egység becsomagolására, a homogenizált élelemre és vízre (amit még az úrruhában is le lehet nyelni), győződjön meg arról, föl van-e töltve az energiaszolgáltató, megfelelő-e az oxigénpalackok nyomása, és nézzen utána, működik-e a hulladékgyűjtő és a nedvességcirkulátor.

Ő maga rövid kirándulást tett a felszínre hajójával, a *Bolygó Starr-ral*. Kis tábori csomagot vitt magával, de nem kötötte Colos orrára, mi van benne. A csomag nélkül tért vissza, és két kis tárgyat hozott magával, amelyek úgy néztek ki, mint egy-egy vastag övcsat, kissé meghajlítva, tompa acélvégződéssel, mindkettőt szögletes, átlátszó vörösség keretezte.

- Hát ez mi? - érdeklődött Colos.

- Mikroergométerek - válaszolta Lucky. - Kísérleti darabok. Tudod, olyanok, mint azok az ergométerek, amelyeket a hajón használunk, csak azok a padlóhoz vannak rögzítve.

- És mit lehet velük kipuhatolni?

- Ezekkel nem lehet ellátni néhány százezernyi mérföldre, mint a hajóéval, de úgy tízmérföldnyi távolságban talán kikutatja az atomenergia-forrásokat. Nézd, itt kell bekapcsolni, látod?

Lucky nyomott egyet a hüvelykujjával a szerkentyű egyik oldalán. A fém egy része elcsusszant, majd visszament, és a vörös folt felragyogott. Lucky erre-arra forgatta a kis ergométert. A vörös folt az egyik oldal irányában egy nova fényerejével villant fel.

- Nyilván arrafelé van a kupola energiatelepe. Ebből kiindulva be tudjuk állítani nullára ezt a kis szerkezetet. Kissé rázós a dolog. - Pedánsan beállított két kis szabályozót, amelyek olyan finoman voltak odaékelve, hogy alig látszóttak.

Miközben ezzel foglalatzkodott, mosolygott, rokonszenves fiatal arca csak úgy ragyogott az örömtől. - Tudod, Colos, nem tudom anélkül meglátogatni Hector bácsit, hogy rám ne sózná a Tanács legfrissebb ketyeréit. Ő azt állítja, hogy a mi vakmerőségünk mellett (tudod, hogy mindig ezt hajtogatja) szükség van az ilyesmikre. Néha egyenest az az érzésem, velünk akarja kipróbáltatni ezeket a műtyürkéket. De ez, azt hiszem, jó szolgálatot tesz majd.

- Hogyan, Lucky?

- Először is, Colos, ha tényleg vannak a bányában szíriusziak, kell hogy legyen egy kis atomeróművük. Kell hogy legyen. Szükségük van rá a fűtéshez, a víz elektrolíziséhez és egyebekhez. Az ergométer mindezt elég nagy távolságból kimutatja. Másodszor pedig...

Elhallgatott, Colos pedig bosszúsán összeharapta a száját. Már tudta, mit jelent ez a csend. Luckynak megint valami olyasmi jár az eszében, amiről később majd azt állítja, hogy ekkor még túl bizonytalan volt ahhoz, hogy beszéljen róla.

- Az egyik ergométer az enyém? - kérdezte Colos. - Eltaláltad - mondta Lucky, és felé hajította. Colos röptében elkapta.

Hanley Cook már várt rájuk, amikor kiléptek a lakosztályukból. Úrruhában voltak, de a sisakjukat még a karjuk alá szorították.

- Azt hiszem, elvezethetem magukat az akna lehető legközelebbi bejáratához.

- Köszönöm - mondta Lucky.

A kupola alvóperiódusának a legvége felé járt az idő. Az emberek mindig betartották az ébrenlét és az alvás földi váltakozását, noha itt ebben sem éjszaka, sem nappal nem vezette őket. Lucky szándékosan választotta ezt az időt, mert nem akart úgy vonulni a bányába, mint valami furcsa processzió vezetője. Ebben dr. Peverale is egyetértett vele.

A kupola folyosói üresen tátongtak. A világítás homályos volt. Ahogy lépkedtek, szinte rájuk telepedett a nehéz csönd, lépteik zaja pedig egyre hangosabbnak tetszett.

- Ez a Kettes bejárat - mondta Cook.

- Rendben. Remélem, hamarosan újból találkozunk.

- Helyes.

Cook a szokásos búskomorságával nyitotta ki a zárat, miközben Lucky és Colos feltették úrsisakjukat, és szilárdan összekapcsolták a paramagnetikus szegély mentén. Lucky mélyet szippantott a konzervált levegőből, amelyet annyira megszokott, hogy szinte már kellemesnek találta.

Először Lucky lépett a légzsilipbe, utána Colos. A fal becsukódott mögöttük.

- Elkészültél, Colos?

- Eltaláltad, Lucky. - A szava visszhangzott Lucky rádió adó-vevőjében, és kicsiny alakja árnyak látszott a zsilip homályában.

Akkor kinyílt a szemközti fal. Érezték, amint a levegő kiszökik a vákuumba, és újból előreléptek a nyíláson át.

Egy érintés a kinti szabályozón, és a fal bezárult mögöttük. A fény ezúttal teljesen kialudt.

Ott álltak a tökéletes sötétségben, és egyszerűen a Merkúr csendes és üres bányáiban találták magukat.

7

A Merkúr bányái

Bekapcsolták az őrüha-világítást, ettől a sötétség valamelyest eloszlott. A bevilágított részen hosszan elnyúló alagút tátongett előttük, és homályosan, egyre homályosabban veszett bele a végtelen sötétségbe. A fénysugár a vákuumban szokásos élességgel világított, de hatókörén kívül teljesen fekete maradt minden.

A magas, földi férfi és apró, marsbeli társa farkasszemet nézett a sötétséggel, és csak haladt előre, a Merkúr belsejébe.

Úröltönyük kisugárzásában Colos kíváncsian nézett körül az alagútban. A látvány egy kicsit hasonlított arra, amit a Holdon látott. Körben sima volt minden a szerszámok munkája és a robbantások nyomán, és az alagút egyenes vonalban nyúlt előre. A fal meghajlott, és beleolvadt a sziklás mennyezetbe. A felülről kissé, alulról erősen lapított ovális keresztmetszet erős szerkezeti felépítést biztosított.

Colos a saját lépteit hallotta visszhangozni az őrüha levegőjébe. Lucky lépéseinek zaja csak pici rezgésként jutott el hozzá, ahogy visszaverődött a szikláról. Nem valódi hang volt ez, de olyasvalakinek, mint Colos, aki majdnem az egész életét a vákuumban és a vákuum közelében élte le, csaknem magától értetődött. Úgy "hallotta" a tömör anyag finom vibrálását, ahogyan a közönséges Föld-lakók hallják a levegőn átáramló rezgéseket, amelyet "hang"-nak neveznek.

Időnként fel nem robbantott sziklaoszlopok mellett haladtak el, melyek támpillérek gyanánt szolgáltak az alagútban. Ez megint olyasmi volt, mint a Hold bányáiban, kivéve, hogy a támpillérek tömörebbek voltak, és több volt belőlük, mint a Holdon. Ez érthető, hiszen a Merkúr csekély gravitációja is két és félszer akkora, mint a Holdé.

Amerre mentek, mendegéltek, még további alagutak ágaztak el a főaknából. Lucky, akinek látszólag nem volt sietős a dolog, minden egyes ilyen nyílásnál megállt, és azonosította a magával hozott térképen.

Colost melankolikussá tette az a körülmény, hogy a bányában minden maradvány az ember egykori jelenlétére emlékeztette. A csavarok, melyekre valaha világítótesteket szereltek, hogy nappali fénnel áraszák el a folyosókat, meg azoknak a paramagnetikus reléknek a halvány jelei, melyekkel hajdan az érczel teli kocsikat vontatták. Időről időre oldalfülkéket látott, melyben régen laboratóriumok működtek, vagy ahol a bányászok megpihentek és ettek, vagy az ércmintákat vizsgálták.

Most mindez lerombolva, szétbontva, hogy csak a pusztaság maradt.

Ám Colost nem olyan fából faragták, hogy túl soká elmerengjen az ilyesmin. Figyelme egyre inkább afelé fordult, hogy miért nem történik már végre valami. Végére is nem azért jött ide, hogy csak úgy sétáfkáljon.

- Lucky, az ergométer semmit sem mutat. - Tudom, Colos. Árnyékold le.

Nyugodtan mondta, hangsúlytalanul, de Colos tudta, hogyan értse. Nyomott egyet a rádiókontrollon a következő rovatkáig, amivel bekapcsolta a vivőhullámokat és zavarta az üzeneteket. Ez a szerkezet nem tartozott az őrüha előírásos felszereléséhez, de Lucky és Colos számára rutin volt. Amikor Colos előkészítette az őrühákat, önkéntelenül hozzátette a rádióadó-zavarót.

Colos szíve egy kicsit gyorsabban vert. Ha Lucky kettejük között bekapcsolja a zavarót, akkor veszély közeleg.

- Mi van, Lucky?

- Most beszélhetünk. - Lucky hangja gyengén, távolról hallatszott, meghatározhatatlanul, mintha egyszerre mindenfelől jönne. Ez annak volt köszönhető, hogy a vevő zavarmentesítője nem volt tökéletes, és mindig hagyott egy kis zörejtöredéket.

- A térkép szerint ez a 7/A akna - mondta Lucky. Egyenesen visszavezet az egyik függőleges aknához, azon át pedig a felszínre lehet jutni. Odamegyek.

- Odamegy? Minek, Lucky? - hökkent meg Colos. - Hogy a felszínre jussak - nevetett könnyedén Lucky. - Mi másért?

- De minek?

- Azért, hogy odamenjek a felszínre a hangárba a *Bolygó Starrhoz*. Amikor utoljára használtam a hajót, odavittem az inzóőrühámat.

Colos megrágtá a dolgot, aztán lassan kibökte:

- Szóval ez azt jelenti, hogy át akarsz menni a napos oldalra.

- Azt bizony. Átmegegyek a napos oldalra. Végül is nem tévedhetek el, hiszen csak a koronafényt kell követnem a horizonton. Egyszerű dolog.

- Hagyd ezt abba, Lucky, jó? Azt hittem, bányákról van szó, amelyeket a szíriusziak elfoglaltak. Nem ezt bizonygattad a banketten?

- Dehogyan bizonygattam, Colos. Épp csak úgy tettem, mint aki bizonygatja.

- És ezt miért nem mondtad el nekem is?

- Mert erről már előtte is vitakoztunk, és nem akartam újból belemenni. Nem kockáztathattam, hogy épp a legrosszabbkor gurulj be. Ha elmondom, hogy a bányába jövetelünk csupán egy komolyabb terv része, akkor, ha Cook esetleg felbosszant valamivel, képes vagy azon nyomban kikotyogni.

- Nem csináltam volna ilyet, Lucky. Csak azért mondom ezt, mert utálsz olyasmiről beszélni, ami még nem állt össze benned egészen.

- Ez is hozzátartozik a dologhoz - ismerte be Lucky. - De száz szónak is egy a vége, most ez a helyzet. Azt akartam, higgye csak azt mindenki, hogy a bányában vagyunk. Azt akartam, hogy a leghalványabb sejtelve se legyen senkinek, hogy átmentem a napos oldalra. És ehhez az látszott a legbiztosabb módszernek, ha senki, de senki az égvilágon nem tud róla, még te sem, Colos.

- És most már megmondod, hogy miért, Lucky? Vagy még mindig titok?

- Most már megmondhatom. Erős a gyanúm, hogy az, aki a szabotázsok mögött áll, a kupolához tartozik. Nem hiszek ebben a szíriuszi mesében.

Colos odavolt a csalódottságtól.

- Úgy érted, hogy nincs is semmi a bányában?

- Tévedhetek is. De egyetértek dr. Cookkal. Elképzelhetetlen, hogy a Szíriusz óriási erőfeszítéseket tegyen azért, hogy holmi csip-csup szabotázsok miatt titkos bázist állítson fel a Merkúron. Ha ez lenne a céljuk, ésszerűbb volna e célból megvesztegetniük valamelyik Föld-lakót. Végül is ki hasogatta szét az inzoüruhát? Ezzel csak nem lehet a szíriusziakat vádolni! Azt még dr. Peverale sem bizonygatta, hogy a kupolában szíriusziak lennének.

- Most tehát az árulót keresed, Lucky?

- A szabotórt keresem. Aki vagy a Szíriusz lefizetett árulója, vagy a saját szakállára dolgozik. Erre remélek választ kapni a napos oldalon. Sőt még tovább megyek. Bizom benne, hogy az a ködösítés, mintha a bányákban bujkáló szíriusziakkal foglalkoznák, eltereli a bűnös figyelmét, s nem lesz ideje arra, hogy eltüntesse a nyomokat.

- És milyen válaszra számítasz?

- Amint megtaláltam, megmondom.

- Oké. Jól bepaliztál, Lucky. Mehetünk.

- Várj! - kiáltotta izgatottan Lucky. - Nagy Galaxis, fiú! Azt mondtam, hogy én megyek! Csak egyetlen inzoüruha van! Neked itt kell maradnod.

Most jutott el először Colos tudatáig, hogy Lucky mindig így mondta: "én", "én". Egyszer sem mondott "mi"-t. De régi kapcsolatuk miatt Colos egész idő alatt holtbiztos volt benne, hogy az "én" annyit jelent: "mi".

- Lucky! - kiáltotta a legmélyebb sértődöttség és aggodalom hangján - miért maradjak itt?

- Mert azt akarom, hogy odafenn, a kupolában azt higgyék, hogy itt vagyunk. Fogd a térképet, és kövesd azt az utat, amiről beszéltünk, vagy ahhoz hasonlót. Minden órában tegyél jelentést Cooknak. Mondd meg, hol vagy, mit látsz, mondd meg az igazat. Bármit mondhatsz neki, kivéve azt, hogy nem vagyok itt.

- És mi lesz, ha veled akar beszélni? - ellenkezett Colos.

- Akkor azt mondom, hogy el vagyok foglalva. Kiabálni kezdesz, hogy épp most láttál meg egy szíriuszt. Csinálj bármit, a fő, hogy azt higgye, én is itt vagyok. Érted?

- Értem. A Mars homokjára, te átsétálsz a napos oldalra, és jól elszórakozol, én meg kóvályogjak itt a tők sötétben, és a rádióval pilinckázzak.

- Fel a fejjel, Colos, hátha mégiscsak van ebben a bányában valami. Én is tévedhetek néha.

- Lefogadom, hogy most nem tévedtél. Nincs itt az égvilágon semmi.

Lucky nem bírt ellenállni a tréfának.

- Itt vannak a fagyott hullák, akiről Cook beszélt. Kinyomozhatnád.

Colos nem méltányolta a humorát. - Hű, fogd már be!

Egy kicsit hallgattak, aztán Lucky Colos vállára tette a kezét.

- Hülye vicc volt, Colos, ne haragudj. És tényleg ne lógasd az orrod. Jóformán időbe sem telik, és újra együtt leszünk. Ezt igazán tudhatnád.

Colos ellökte Lucky kezét.

- Rendben. Hagyjuk a sódert. Ha azt mondom, hogy ezt kell tennem, hát megteszem. Csak nehogy hőgutát kapj nélkülem, te ló!

- Majd megpróbálok vigyázni magamra - nevetett Lucky. Megfordult, és elindult a 7/A akna felé, amikor Colos utána kiáltott.

- Lucky!

- Mi van? - állt meg Lucky.

- Figyelj - köszöriülte a torkát Colos. - Ne csinálj marhaságokat. Most nem leszek a közeledben, hogy

kihúzzalak a csávából.

- Mintha csak Hector bácsit hallanám. Inkább te fogadd meg a saját tanácsodat.

Ennél nyíltabban soha nem nyilvánították ki egymás iránti érzelmeiket. Aztán Lucky búcsút intett, és egy pillanatra még ott állt Colos űrruhájának fényében. Majd megfordult és elment.

Colos utánabámult, követte alakját, amint fokozatosan beleolvadt a homályba, míg csak el nem tűnt az alagút egyik kanyarulatánál.

Most aztán kétszeresen érezte, mekkora csend és magány szállt le rá. Ha nem ő lett volna John Bigman Jones, bizony elgyengült volna a rászakadó egyedüllét nyomasztó érzésétől.

Ám ő John Bigman Jones volt, így hát összeszorította a fogát, és szilárd léptekkel előremasírozott a főaknában.

Colos tizenöt perc múlva hívta először a kupolát. Nagyon szerencsétlennek érezte magát.

Hogyan is dőlhetett be Luckynak, hogy komolyan felfedezőútra akar menni a bányába? Vajon a szíriusziaknak készítette volna elő a rádiót, hogy felhívja vele magára a figyelmet?

Igaz, az adó rövidhullámú, de az üzeneteket nem lehet zavarni, és nincs olyan rövidhullám, amit nagy türelemmel ne lehetne befogni.

Vajon Cook miért is engedélyezte ezt a felszerelést, csodálkozott, aztán hirtelen az jutott eszébe, hogy Cook nyilván maga sem hisz a szíriusziakban. Csak ő maga hitte el, Colos! Micsoda ész!

Olyan dühös volt magára, hogy e pillanatban egy űrhajót is szét tudott volna roppantani.

Megtalálta Cookot, és az egyezményes "minden rendben" jelet használta.

- Minden rendben? - kérdezett vissza azonnal Cook.

- A Mars homokjára! Igen. Lucky húsz lábbal előbbre van, de eddig nyoma sincs semminek. Ide figyeljen, ha "minden rendben" jelet adok, akkor legközelebb mérget vehet rá, hogy így is van.

- Hadd beszéljek Lucky Starr-ral.

- Ugyan minek? - kérdezte könnyedén Colos. Majd legközelebb adom.

Cook habozott egy kicsit. - No, jó - mondta végül.

Colos mogorván bölintott magában. Nem lesz legközelebb. "Minden rendben" jelet ad, és kész. ...Vajon mennyi ideig kell még itt mászkálnia a sötétségben, míg hallhat Luckyról? Egy órát? Kettőt? Hatot? És mi lesz, ha, tegyük fel, már hat óra is eltelik, és még mindig nem szól egy szót sem? Mennyi ideig kell itt maradnia? Mennyi ideig *képes* itt maradni?

És mi lesz, ha Cook valamilyen határozott információt követel? Lucky ugyan meghagyta, hogy mondjon neki bármit, de mi van akkor, ha hirtelenjében nem tud semmit sem kitalálni? Mi lesz, ha elrontja az egészet, és kiszalad a száján, hogy Lucky elment a napos oldalra? Lucky sohasem bízna benne többé! Egy szemernyit sem.

Elhessegette ezt a gondolatot. Nem jó ennyit foglalkozni vele.

Legalább lefoglalhatná magát valamivel. Ha lenne valami más is, nem csak a sötétség és a vákuum, a saját lépéseinek finom vibrálása és önnön lélegzetvételének a hangja.

Megállt, hogy megállapítsa, merre is lehet most a főaknában. Az oldalfalakba éles betűk és számok voltak bevésve, melyeket nem kezdett ki az idő. Nem volt nehéz eligazodni rajtuk.

Hanem azért az alacsony hőmérséklet törékennyé tette a térképet, s ettől cseppet sem lett vidámabb. Felkapcsolta az űrruhája mellén lévő világítást, hogy megvizsgálja a páramentesítőt. Az arclemeze belső oldala ugyanis bepárasodott, valószínűleg lecsapódott rá a lélegzete, talán azért, mert a saját hőmérséklete az indulataival együtt emelkedett.

Épp megigazította a szerkezetet, amikor hirtelen oldalra hajtotta a fejét, mint aki a fülét hegyezi. Valóban ezt tette. Feszülten figyelt arra, amit "hallott", a finom rezgés ritmusára, ahogy a saját lépteit abbamaradtak.

Visszafojtotta a lélegzetét, és olyan mozdulatlanul állt, akár az alagút szikláit.

- Lucky? - lehelte az adó-vevőbe. - Lucky? - Jobb keze ujjai beigazították a szabályozót. A vivőhullámot zavarták. Senki sem észlelhette a halk suttogást. De Lucky észleli, és hamarosan válaszol rá. Colos röstellte bevallani magának, mennyire várja a hangját.

- Lucky? - kérdezte újból.

Csak a vibráció folytatódott, más semmi. Semmi válasz.

Colos lélegzete felgyorsult, először a feszültségtől, majd attól a vad izgalomtól, ami a veszély közeledtére mindig feltámadt benne.

A Merkúr bányájában valaki más is van rajta kívül. Valaki más, és az a valaki nem Lucky!

Akkor hát ki lehet? Egy szíriuszi? Mégiscsak Luckynak lett igaza, még ha merő kódosításból mondta is?

Talán. Colos elővette a fegyverét, és lekapcsolta a világítást.

Az a másik vajon tudja, hogy ő itt van? Honnan veti rá magát?

A rezgés szerint a "hang" nem több embertől származik, nem kettőtől vagy háromtól. Colos éles fülének ez a tisztán elkülöníthető "kopp-kopp" egyetlen ember lépteinek a "hangja", mely ritmikusan közelít.

És Colos kiáll bárkivel, bárhol, bármilyen körülmények között.

Csendben kinyújtotta a kezét, és megérintette a legközelebbi falat. A rezgés észrevehetően erősödött. Az a másik tehát ebben az irányban van.

Csendesen előrelépett a mélységes sötétségben, és kezét a falon tartotta. A rezgés egyre nőtt, a másik túlságosan heves, túlságosan elővigyázatlan. Talán azt hiszi, hogy egyedül van a bányában (mint ahogyan egy perccel ezelőtt még Colos is azt hitte), vagy talán épp Colost követi, és nem ismeri eléggé a vákuumot.

Colos saját lépteit elhaltak, akár a macskadorombolás, míg a másik rezgése nem változott. Ha az a másik a hang után követné Colost, akkor Colos hirtelen helyváltoztatása az ő mozdulatán is változtatna. De semmi sem történt. Minden úgy maradt, mint az előbb.

Jobbra fordult, a következő oldalakra bejáratához, és továbbment. Kezét a falon tartva haladt előre, és egyik kezével a másik után tapogatózva igazodott el.

És akkor a sötétségben felvillant egy úrruha fénye, ahogy az útjuk keresztezte egymást. Colos a falhoz tapadt.

A fény elhalt. A másik keresztezte azt az alagutat, melyben Colos lapult. Egyelőre nem ment tovább. Colos halkan előrelépett. Észrevette, hogy a másik alagúton a háta mögé kerülhet ennek a valakinek. Ott kell találkozniuk. Ő, Colos, a Földet képviseli, és a Tudományos Tanácsot. Hát az ellenség vajon kit képvisel?

8

Az ellenség

Colos jól számított. Épp előtte jelent meg a másik fény, ahogy rátalált a nyílásra. A fény tulajdonosa észre sem vette Colost. Ebben biztos volt.

Colos lövésre készen tartotta a fegyverét. El sem téveszthette volna a célt, de akkor a sugárpisztoly semmit sem hagyott volna a másiktól. Márpedig a halottak nem mesélnek, és egy halott ellenség nem tudja megmagyarázni a rejtélyeket.

Egy macska türelmével követte, lerövidítette a köztük levő távolságot, követte a világosságot, és megpróbálta kiszámítani, kiféle-miféle is lehet az ellenség.

Colos fegyverrel a kezében megmozdult, hogy megtegye az első közeledő lépést. Először a rádióval! Hirtelen bekapcsolta általános helyi adásra. Lehet, hogy az ellenségnek nincs olyan készüléke, amelyen azt a hullámhosszat vehetné, amit Colos szokott használni. Nem valószínű, de lehetséges. Nagyon kevésbé valószínű és alig lehetséges!

De nem számít. Még mindig itt van a másik lehetőség, az, hogy beelöl a falba. Ez elég világos dolog. A fegyver tekintélyt parancsol, és olyan nyelven beszél, amelyet mindenki megért.

Colos megszólalt, tenorhangjába annyi erélyt vitt, amennyi csak tellett tőle.

- Állj, te! Állj meg, ahol vagy, és ne mozdulj! Fegyvert fogok rád!

Colos rávilágított, és az ellenség megdermedt a fényben. Nem próbált megfordulni, s ez elég bizonyíték volt Colosnak, hogy a felhívás eljutott hozzá.

- Most fordulj meg! Lassan! - vezényelt Colos.

Az alak megfordult. Colos a jobb kezét az úrruha lámpájának fényköre elé tartotta. Fényében tisztán kivehette az alak körvonalait.

- A fegyver töltve van - mondta Colos. - Jó néhány embert lelöttem már velem; holtbiztosan célzok.

Az ellenségnek nyilván van rádiója. Nyilván vette is az adást, mert a fegyverre pislogott, és olyan mozdulatot tett, mint aki el akarja háritani.

Colos azt nézegette, mi látható az ellenség úrruháján. Teljesen szokványosnak tetszett. (Vajon a szíriusziak ilyen ismerős divatnak hódolnak?)

- Bekapcsoltad a rádióadást? - kérdezte kurtán Colos.

Aztán hirtelen olyan hangot hallott, amitől ugrott egyet. A hang még a rádió torzításával együtt is ismerős volt.

- Bosszantó, ugye? - kérdezte a hang.

Colos még soha életében nem érzett ekkora önuralmat, mint amekkorával most visszatartotta magát, hogy azon nyomban ne használja a fegyverét.

A fegyver rángatózva ugrált a kezében, míg az alak egyszer csak felbukkant mellette.

- Urteil! - kiáltotta Colos.

Meglepetését csalódás váltotta fel. Nem szíriuszi! Csak Urteil!

Azután élesen belenyilallt a kérdés: mi a csudát keres itt Urteil?

- Urteil, bizony. El is teheted azt a légpuskát.

- Majd elteszem, ha kedvem tartja - felelte Colos. Mit csinálsz itt?

- Úgy tudom, hogy a Merkúr bányája nem a magántulajdonod.

- Amíg itt a fegyverem, addig az enyém, hájfejű pajtikám.

Colos keményen törte a kobakját, de mindhiába. Mi a csudát kezdjen ezzel a mérges görénnyel? Ha visszaviszi a kupolába, akkor kiderül, hogy Lucky nincs már a bányában. Mondhatná ugyan, hogy Lucky még ott időzik, de vagy gyanakodni kezdenének, vagy azt követelnék, hogy Lucky tegyen jelentést. És mivel vádolhatná Urteilt? Végére is a bánya mindenki számára szabad hely.

Másrészt nem foghatja rá valakire időtlen időkig a fegyverét.

Bárcsak itt lenne Lucky, ő bezzeg tudná...

És mintha csak telepatikus szikra keletkezett volna a két ember között a vákuumban, Urteil hirtelen megkérdezte:

- Egyébként hol van Starr?

- Ehhez aztán semmi közöd. - Majd hirtelen meggyőződéssel folytatta. - Követtél minket, igaz? - és egy kicsit felemelte a fegyverét, mintha ezzel akarná szóra bírni.

Colos ürruhafényében látszott, hogy a másik arca lassan elfordul az átlátszó üveg mögött, mintha a fegyver útját követné.

- És ha így van?

Megint zsákcúba jutottak.

- Az oldalfalról jöttél - állította Colos. - Ott osontál utánunk.

- Mondtam már - és akkor mi van? - Urteil lustán beszélt, mintha épp pihenőt tartana, vagy mintha direkt élvezné, hogy fegyvert fognak rá. - Hol van a barátod? A közelben? - érdeklődött.

- Fő, hogy én tudom, hol van. Te csak ne izgasd magad miatta.

- De én izgulni akarok. Hívd fel. A rádiód helyi adásra van kapcsolva, különben nem hallottalak volna olyan jól... Nem bánod, ha bekapcsolom a folyadékpricnimet? Szomjas vagyok. - A keze lassan megmozdult.

- Csak óvatosan - mondta Colos. - Épp csak egy kortyot.

Colos feszülten figyelt. Nem tartotta valószínűnek, hogy Urteil mellkasán fegyver van, de az ürruhája világítása hirtelen intenzívebb lett, vagy... vagy... valami más.

De Urteil ujjai abbahagyták a matatót, és miközben Colos tétovázva álldogált, csak a kortyolását lehetett hallani.

- Begyulladtál? - kérdezte nyugodtan Urteil. Colos jobbnak látta, ha nem válaszol.

- No, most aztán hívd a pasast! Hívd Starrt! - Urteil hangja élesebbé vált.

A parancsra Colos keze megmozdult, azután megállt.

- Már majdnem bekapcsoltad a rádiót, ugye? nevetett Urteil. - Távolsági adót használsz, mi? Ugye nincs a közelben?

- Semmi közöd hozzá! - kiáltotta mérgesen Colos. Égett a megaláztatástól. A nagydarab, kellemetlen Urteilnek van esze. Ott áll a fegyver célpontjában, mégis megnyeri a csatát, és a helyzet magaslatára emelkedik, mialatt Colos helyzete egyre tarthatatlanabb lesz minden múltó perccel, amikor sem nem lő, sem el nem teszi a sugárpisztolyt.

Hirtelen belémart a gondolat: miért nem lövök? De nagyon jól tudta, hogy nem fog lőni. Semmi indoka sincs rá. Ha pedig mégis megtenné, akkor Swenson szenátor emberének a halála irtózatossá sodorná a Tudományos Tanácsot. És Luckyt!

Jaj, csak Lucky itt lenne...

Olyan hevesen kívánta, hogy a szíve majd kiugrott, amikor Urteil világítása lassan fölemelkedett, mögé világított, és Colos meghallotta Urteil hangját.

- No, most az egyszer nem nekem volt igazam, hanem neked. Épp itt jön.

Colos hátrapenderült. - Lucky...

Ha Colos a józan eszére hallgat, nyugodtan várja, amíg Lucky odaér, és a vállára teszi a kezét, csak hogy Colos egyáltalán nem volt a józan eszénél. Teljességgel képtelen helyzetben volt, és iszonyúan vágyott végre valami megoldásra.

Csak erre az egyetlen "Lucky" kiáltásra jutott ideje, és máris a földön találta magát, amint a nála kétszer nagyobb test rárontott.

Néhány másodpercig még a fegyver ravaszán volt a keze, de az a másik kar máris lefogta, és erős ujjai kicsavarták a kezéből. Colosnak még a lélegzete is elakadt, a hirtelen támadás még az agyát is összezötykölte, a fegyvere pedig messzire elrepült.

A nehéz súly fölemelkedett róla, és ahogy megfordult, hogy nagy nehezen lábra álljon, Urteil tornyosult föléje, és Colos a saját fegyverével nézett farkasszemet.

- Megvan ugyan a magam fegyvere - vigyorgott Urteil -, de gondoltam, a sajátodat talán jobban szereted. Meg ne mocsanj! Maradj csak így! Négykézláb. Úgy ni.

Colos még soha életében nem utálta magát ennyire. Hogy is ülhetett föl ilyen ócska trükknek! Meg is érdemli a halált. Inkább jöjjön a halál, semmint hogy odaálljon Lucky elé, és elmesélje neki, hogy "Urteil mögém nézett, azt mondta, hogy jössz, erre én megfordultam..."

- Lőj csak, ha kedved tartja - mondta főtott hangon. - Lőj, aztán Lucky majd kinyomozza, te pedig, meglátod, bilincsbbe verve töltöd a hátralévő életedet a legkisebb, leghidegebb aszteroidán.

- Ilyet csinálna Lucky? Hol van? - Keresd meg!
- Meg is keresem, mégpedig te fogod megmondani, hol van. És azt is elmeséled, minek jött legelőször ide, ebbe a bányába? Mi dolga itt?

- A szíriusziakat keresi. Hallhattad.

- Keresi ám az üstökösázt! - mordult fel Urteil. Peverale, az a szenilis, vén hólyag, az locsog a szíriusziakról, de a barátod egy percig se vette be. Még akkor sem hitte volna el, ha épp csak annyi esze lenne, mint neked. Őt valami más hozhatta ide. Majd te elmondod, hogy mi.

- Miért mondanám?

- Hogy megmentsd azt a nyavalyás életedet.

- Számomra ez nem ok - közölte Colos, feltápáskodott, és egy lépést tett előre.

Urteil egészen az alagút faláig hátrált.

- Még egy mozdulat, és lövök, mégpedig a legnagyobb örümmel, Füttyölök az információdra. Legfeljebb ha gyorsabban boldogulok, viszont kész időpazarlás tíz percnél többet rád vesztegetni. Most fídig elmondom, mit gondolok. Talán ez megérteti veled, hogy te meg az a hős Bádogember Starrod senkit sem tudtok bolonddá tenni. Nem vagytok jók másra, csak arra, hogy vadászéssel nekiessetek egy fegyvertelen embernek.

Szóval ez dühíti a pasast, gondolta borúsán Colos. Hülyét csináltam belőle a fiúk előtt, ő meg arra vár, hogy csússzak-másszak előtte.

- Ha csak szövegelni akarsz - mondta, és annyi megvetést préselt a hangjába, amennyit csak bírt -, akkor jobb, ha lösz. Inkább egy lövés, mint hogy lyukat beszélj a hasamba.

- Ne siesd el, kispajtás, ne siesd el! Először is, Swenson szenátor kicsinálja a Tudományos Tanácsot. Te csak egy tétel vagy, egy picurka tétel. Starr barátod úgyszintén egy tétel, alig valamivel több nálad. Ebben a kicsinálásban pedig enyém a főszerep. Akkor csapunk le a Tanácsra, amikor csak kedvünk szottyán rá. A Föld népe megtudja, miféle manipulációk folynak a Tanácsnál, hogyan sinkófálják el a hivatalnokok az adófizetők pénzét, és hogyan tömik a saját zsebükbe...

- Mocskos hazugság! - tört ki Colos.

- Hagyjuk, hogy ezt a nép döntse el! Ha majd egyszer lerántjuk a leplet arról a hamis propagandáról, amit a Tanács terjeszt, meglátjuk, mit gondol róla a nép.

- Próbáld meg! Eredj, és próbáld meg!

- Épp ez a szándékunk. És sikerülni fog. S ami a legelső bizonyíték lesz: ti ketten a bányában. Tudom én, miért vagytok ti itt. A szíriusziak! Hahh! Starr vagy maga bérelte fel Peverale-t, hogy mesélje be ezt a történetet, vagy csak kihasználta. Majd én megmondom, mit műveltek ti ideleln. Úgy csináltok, mintha valóban lennének itt szíriusziak. Képzeltok egy szíriuszi tábor, amit majd bemutattok a népnek. "Egymagam intéztem el őket", mondja majd Starr. "Én, Lucky Starr, a nagy hős." A szub-éterikus adók majd nagydobra verik, és a Tanács alattomban lefűjja a Fénytervet. A Tanács mindent kihasznál, most pedig menti a bőrét... De ebből semmi sem lesz, mert a helyszínen csípem el Starrt, sárba taposom, és vele együtt a Tanácsot is.

Colos szinte beteg volt a dühtől. Neki akart rontani Urteilnek, hogy pusztá kézzel felaprítsa, de valahányszor nekidurálta magát, mindannyiszor vissza is fogta az indulatát. Tudta, miért beszél így Urteil. Mert nem tud *annyit*, mint amennyit mutat. És úgy próbál minél többet kiszedni belőle, hogy a vak örületbe kergeti.

Colos megpróbálta ugyanazt a taktikát alkalmazni. - Nagyon jól tudod, te rohadt alak, hogy ha bárki kipukkasztana, és kiengedné belőled az üstökösázt, összecuklanál, mert csak a koszos bőröd maradna, semmi más.

- Elég! - üvöltötte Urteil.

Ám Colos túlharsogta, magas hangja csak úgy csengett. - Pofa be, gyáva kalóz! Már az asztalnál is megmutattad, milyen gyáva vagy. Állj ki velem, ember ember ellen, és lehetsz akármilyen dagadt, megint csak kiderül a gyávaságod.

Colos megfeszült. Azt sem bánta, ha Urteil elhamarkodottan cselekszik. Lövöldözzön csak vaktában, ő majd elugrik. Minden valószínűség szerint meghal, de azért van némi esélye...

Ám Urteil egyre merevebb és nyugodtabb lett.

- Ha nem beszélsz, megöllek. Nekem pedig kutya bajom sem eshet. Önvédelemnek tüntetem föl, és ettől nem tágitok.

- Luckynak ezt nem tudod beadni.

- Luckynak meglesz a maga baja. Ha egyszer leszámolok vele, egy fikarcnyit sem számít a véleménye. - Lövésre készen tartotta a fegyvert. - Megpróbálsz elfutni?

- Előled?

- Tőled függ - mondta hidegen Urteil.

Colos várt, várt, egy árva szót sem szólt, Urteil karja pedig egyre jobban megmerevedett, a feje lehajlott, mint aki céloz, holott ilyen lőtávoból igazán nem téveszthette el.

Colos a másodperceket számolta, melyik lesz az, amikor elszánja magát, és egy utolsót ugrik az életéért, úgy, ahogyan Lucky is félreugrott, amikor Mindes vette célba. Itt azonban senki sem volt, hogy rávesse magát Urteilre, ahogyan Colos Mindesra. És Urteil különben sem olyan, mint a pánikba esett, idegbeteg Mindes. Urteil

csak nevetne, és újból célozna.

Colos izmai megfeszültek ehhez az utolsó ugráshoz. Legfölbjebb öt másodperc még az élet, több semmiképp sem lehet.

Sötétség és világosság

Colos teste és lábizmai csak úgy remegtek a belső feszültségtől, amikor legnagyobb döbbenetére harsány kiáltást hallott.

Ott álltak egymás mellett ebben a szürke, sötét világban, melyben csak a saját fényforrásaik világosságánál látták egymást. A fény hatókörén kívül semmi sem volt, így nem értették, mi ez a hirtelen mocorgás.

Colos első gondolata Lucky volt. Hát mégis visszajött volna? Megszimatolta a helyzetet, és eljött, hogy mindent jóra fordítson?

A mocorgás újból hallatszott, és a gondolat, hogy ez Lucky, szertefoszlott.

Olyan volt, mintha a sziklafal egyik töredéke kilazította volna saját magát, és előresodródott volna azzal a lusta mozgással, ami olyan jellemző a Merkúr csekély gravitációjára.

Sajátságosan hajlékony sziklakötél tekeredett Urteil vállára - és megfogta. Egy másik a derekára csavarodott. Lassan előremászott a harmadik is, úgy húzta-vonta magát előre, mintha egy nem létező világból kígyózott volna elő. Ám ahogy körbetekergett Urteil karján, és hozzáért a mellét borító fémhez, Urteil karja és mellkasa szorosan összepréselődött. Mintha egy óriáskígyó ereje lett volna a lomha és látszólag törekeny sziklában.

Urteil először csak meglepődött, most azonban a jeges rémület hangján ordított fel.

- Hideg! - üvöltötte. - Rettentő hideg!

Colos agya csak úgy sistergett, hogy megbirkózzon az új helyzettel. Az egyik szikladarab már Urteil alsó karjára és csuklójára is rámászott. Hozzápréselte a fegyver tusát is.

Eléhömpölygött az utolsó kötél is. Ezek a kötelek látszatra teljesen sziklaszerűek voltak, és amíg ki nem váltak a falból, senki észre nem vette volna őket.

Minden kötél úgy függött össze egymással, mint egyetlen organizmus, de nem volt középpontjuk, nem volt "testük". Az egész olyan volt, mint egy köpolip, amely másból sem áll, mint csápokból.

Colos agya majd szétduzzant.

Arra gondolt, hogy ezek a kövek a Merkúr evolúciójának hosszú időszakában keltek életre. Egészen más formában, mint ahogy az életet a Földön ismerik. Olyan élet ez, ami csak egy kis morzsányi melegből jött létre.

És miért is ne? A csápok elkúszhatnak egyik helyről a másikra, és mindig csak a fennmaradásukhoz szükséges picit melege törekszenek. Colos elképzelte, ahogy ott sodródtak a Merkúr északi pólusán, amikor először telepedett le ott az ember. Először a bányák, majd az obszervatórium kupolája látta el őket a vékonyan csordogáló meleggel.

Az embert is zsákmányul ejthetik. Miért ne? Maga az ember is melegforrás a számukra. Egy-egy magányos bányász olykor a csapdájukba eshetett. A hirtelen hideg és a rémület pedig úgy megbénította, hogy még segítségért sem tudott kiabálni. Pár perc, és annyira kimerült az energiaegysége, hogy már a rádióját sem használhatta. Kis idő múlva aztán meghalt, csak egy fagyott hulla maradt belőle.

Ez magyarázza Cook tébolyult meséjét a bányabeli fagyhalálról,

Mindez egy pillanat alatt villant át Colos agyán, amikor még dermedten állt első meglepetésében. Urteil hol nyögdecselelt, hol harsányan ordított. - Nem bírok... Segíts... Segítség... Hideg!... hideg...

- Tarts ki! Jövök! - kiáltotta Colos.

Egyetlen pillanat, és már nem is gondolt arra, hogy ez az ember az ellensége, aki alig pár perce még hidegvérrel le akarta löni. A kis Mars-lakó elárt már csak ez lebegett: egy ember van itt, aki képtelen magán segíteni, és valami nem emberi lény szorításában vergődik.

Amióta az ember először hagyta el a Földet, hogy kimerészkedjék a titokzatos, veszélyekkel teli ürbe, szigorú, íratlan szabályok szerint élt. Eszerint minden emberi viszályt el kell felejteni, ha a másik emberre ama másik világbeli, nem emberi lény támadna rá.

Valószínűleg nem mindenki tartja be ezt a törvényt, de Colos azok közül való, akik betartják.

Egyetlen ugrással Urteil mellett termett, és elkapta a karját.

- Segíts! - nyögte Urteil.

Colos megragadta a fegyvert, amelyet Urteil még mindig a kezében tartott, közben megpróbálta elkerülni az Urteil összezárt öklére tekeredő csápokat. Colos szórakozottan észlelte, hogy a csáp nem hajlik meg olyan lágyan, mint a kígyók. Részenként tört meg, mintha számtalan merev ízületből állna.

Colos a másik kezével, amellyel Urteil öltönyét tapogatta, hogy megfogja, egy pillanatra hozzáért az egyik csáphoz. Reflexszerűen elkapta a kezét. Az érintés jeges volt, áthatotta és sütötte.

Colos még soha életében nem hallott arról, hogy ez a teremtmény milyen módszerrel szívja át magába a

meleget.

Colos most kétségbeesve ráncigálta, tépte és cibálta a fegyvert. Először észre sem vette az idegen érintést a hátán - aztán végigkúszott rajta a jeges érintés, és többé nem engedte el. El akart ugrani, de már nem bírt. Az egyik csáp elérte és átkarolta.

A két ember csaknem összenőtt egymással a szoros ölelésben.

A jeges érzés fizikai fájdalma egyre nőtt, és Colos megszállottként rántott egyet a fegyveren. Vajon enged?

Urteil hangjára riadt fel.

- Nem használ... - motyogta.

Urteil megtántorodott, aztán a Merkúr gyenge gravitációjában lassan az oldalára huppant, és Colost is magával rántotta.

Colos teste elszibbadt. Az érzékelését is elveszítette. Már nem tudta, vajon még mindig a kezében tartja-e a fegyvert, vagy már nem. Ha igen, akkor engedelmeskedett-e vad oldalsavarárásának, vagy ez csupán egy utolsó, ziháló kívánság maradt?

Üröltönyének fénye mind homályosabb lett, ahogy a mohó csápok egyre több energiát szívtak el belőle.

Egyre közelebb és közelebb jött a fagyhalál.

Lucky, maga mögött hagyva Colost a Merkúr bányáiban, üröltönnyel váltott a *Bolygó Starr* csendes hangárában, majd kilépett a Merkúr felszínére, és arccal a "Nap fehér kísértete" felé fordult.

Hosszú percekekig mozdulatlanul állt, és csak nézte, nézte a szelíden villódzó napkoronát.

Amíg ezt figyelte, kéz- és lábizmait hajlítgatta. Az inzóöltöny sokkal lágyabb volt a szokványos űrruhánál. A könnyűsége mellett olyan szokatlan érzés volt, mintha rajta sem lenne. Ebben a nyilvánvalóan levegőtlen környezetben ez zavaró volt, de Lucky minden nyugtalanító érzést elhessegetett magától, és szemügyre vette az eget.

Csillagokból éppoly megszámlálhatatlanul sok volt, és éppoly ragyogóak, mint a nyílt űrben, de ezekkel most nem sokat törődött. Valami egyebet akart látni.

Földi időszámítás szerint már két napja ezt az égboltot látja. Két nap alatt a Merkúr útjának egynegyed részét teszi meg a Nap körüli pályáján. Ez azt jelenti, hogy az égen nyolc fokkal több jelenik meg keleten, és nyolc fok tűnik el nyugaton. Ami annyit tesz, hogy új csillagok válnak láthatóvá.

És új bolygók. A távoli horizonton együtt kell felkelnie a Vénusznak és a Földnek.

Ott is voltak. Kettejük közül a Vénusz állt magasabban, gyémántragyogásába egy kis fehérség keveredett, és sokkal tündöklőbb volt, mint amilyenek a Földről látszik. A Földről csak előnytelen helyzetben látható a Vénusz. Ott van a helye a Föld és a Nap között, tehát amikor a legközelebb van, akkor csak a sötét fele látható a Földről. A Merkúrról viszont a teljes Vénuszt is meglátni.

A Vénusz e pillanatban harminchárommillió mérföldre volt a Merkúrtól. Amikor a legközelebb van, mindössze húszmillió mérföldre, akkor az éles szem apró korongnak látja.

Most úgy állt, hogy a fénye szinte versengett a koronáéval, és ahogy Lucky a talajra meredt, arra gondolt, hogy nini, kettős árnyéka van a lábának, az egyiket a korona okozza (ez egy kicsit bolyhosabb), a másikat a Vénusz (ez volt az élesebb). Eltöprengett rajta, hogy ideális körülmények között akár hármas árnyéka is lehetne, a harmadikat a Föld vetítené.

Minden nehézség nélkül megtalálta a Földet is. Egészen közel volt a horizonthoz, és habár fényesebb volt, mint saját egének bármelyik bolygója vagy csillaga, mégis sápadtnak tetszett a ragyogó Vénuszhoz képest. Kevésbé világította meg a távol eső Nap; kevésbé volt felhős, emiatt nem tudott annyira visszaverődni a fénye. Egyébként is kétszer olyan távol volt a Merkúrtól, mint a Vénusz.

Hanem azért bizonyos tekintetben összehasonlíthatatlanul érdekesebb volt. Míg a Vénusz tiszta fehér fénnel világított, a Föld kékeszöldben úszott.

És ráadásul ott szegélyezte mellette a horizontot, mint kisebb, sárgás fény, a Föld Holdja. A Föld és a Hold így együtt egészen különleges látványt nyújtott ezen az égen, a Jupiter bolygójának pályájában. A fenséges kettős bolygó, ahogy egymás társaságában utaztak át az égen, ahogy a kisebb a nagyobb körül keringett az éggel szemben, olyan látványt nyújtott, mintha lassan az egyik oldalról a másikra billentek volna.

Lucky talán a kelleténél tovább merengett a látványon, de nem tehetett róla. Életkörülményei időnként messzire vitték attól a bolygótól, amely az otthona volt, és ettől még drágább volt a számára. A Galaxisban szerteszét élő ezertrilliónyi ember mind a Földről származik. Az emberiségnek szinte teljes történelme során a Föld volt az egyedüli otthona. Hogy is tekinthetne hát az ember érzelmek nélkül a Föld kicsiny fényfoltjára?

Lucky végül elszakította magát a látványtól, és megrázta a fejét. Vár rá a munka.

Határozott léptekkel megindult a koronafény felé. Az alacsony gravitációban alig érintette a felszínt, bekapcsolta üröltönnyel világítását, de jól a lába elé nézett, úgy ügyelt a talaj durva egyenetlenségeire.

Volt némi elképzelése arról, mit talál majd, de ez még csak a képzelet szüleménye volt, és nem alakult ki körülírhatd ténnyé. Lucky betegesen irtózott attól, hogy az elképzeléseiről beszéljen, azokról, melyek még nem többek pusztán intuíciónál. Még azt is utálta, ha ő maga túl hosszán időzött efféle gondolatoknál. Ha az ilyen

ötlet elhatalmasodik rajta, akkor fennáll az a veszély, hogy úgy kezd csüggeni rajta, mintha valóság volna, és ezzel akaratlanul is kizárja agyából az alternatív lehetőségeket.

Épp elégszer látott ilyet a könnyen hevülő, hinni kész és tettre kész Colosnál. Nemegyszer megfigyelte, hogyan lesz Colos fejében a halvány lehetőségből kész meggyőződés...

Gyengéden elmosolyodott, amikor a kis fickóra gondolt. Lehet, hogy meggondolatlan, és hírből sem ismeri a higgadságot, de hűséges és rettenthetetlenül bátor. Lucky jobban érezte magát Colossal az oldalán, mint egy flottányi talpig fölfegyverzett, óriás űrlovaggal.

Most, amikor ott lépegetett a Merkúr földjén, igencsak hiányzott neki a gnómpofácskájú Mars-lakó, már csak azért is, hogy elhessegesse azokat a kényelmetlen érzéseket, melyek újra meg újra visszatértek, és elfoglalták a gondolatait.

Az a baj, hogy olyan sok a kérdőjel.

Először is itt van Mindes, ez az ideges, határozatlan, még önmagában is bizonytalan ember. Nem derült ki, hogy a Lucky elleni támadása pillanatnyi elmezavar volt-e, vagy jól kiszámított terv. Azután itt van Gardoma, Mindes barátja. Ő vajon szent idealista, akit megfogott a Fényterv álma, vagy tisztán csak praktikus okokból állt Mindes mellé? És ha így van, akkor mi oka lehet erre?

A legnyugtalanítóbb Urteil személye. Az a célja, hogy tönkretegy a Tanácsot, és a támadásainak Mindes a fő célpontja. Arroganciája gyűlöletet kelt, amerre csak jár. Mindes természetesen ki nem állhatja, és dr. Gardoma sem szívvelheti. Dr. Peverale már jobban magába fojtja a gyűlöletét. De még beszélni sem volt hajlandó Urteiről Luckyval.

Cook a banketten láthatólag vonakodott, hogy szóba álljon Urteirrel, még csak rá sem nézett. Vajon egyszerűen csak fél Urteil éles, cséphadaró nyelvétől, vagy más oka is van rá?

Cooknak Peverale-ről sincs nagy véleménye. Inkább szégyenli, hogy az öregúr annyira belefeledkezett a szíriusziakba.

És mindezekon túl még mindig marad egy nyitott kérdés. Ki szaggatta szét Lucky inzoűrüháját?

Túl sok a tényező. Volt ugyan egy szál, amelyen Lucky elindult, de az túl gyengének látszott. Nem akart ennél megragadni. Meg kell őriznie a nyitottságát.

A talaj most meredeken emelkedett, hozzáigazította a lépteit. Annyira belemélyedt a gondolataiba, hogy teljesen készületlenül érte és meghökkentette az a látvány, amely odafent a szeme elé tárult.

A Nap legfelső csücske megjelent a tört horizont felett, de maga a Nap még nem látszott. Csak a szélén lévő kiemelkedések kis szegmentje világított.

A kiemelkedések élénkvrös színben ragyogtak, és a látvány kellős közepén az egyik lassú mozgással le-fel fortyogatott egy zuhatagot.

A Merkúr szikláiról nézve hihetetlenül szép volt ez az éles és ragyogó, páramentes fény. Mintha a Merkúr sötétjéből törtek volna elő a lángnyelvek. Olyan volt, mintha a bolygó horizontján óriás vulkánkitörés tüze lobogna, mely hirtelen felszökken, majd visszahúzódik.

A kiemelkedések látványa mellett minden más merkúri jelenség eltörpült. Lucky figyelte, és tudta, hogy egyetlen ilyen lángnyelv is elég nagy ahhoz, hogy elnyelje akár a Föld százszorosát vagy ötezernyi Merkúrt. Atomtűzben lángolt minden, s bevilágította Luckyt és környezetét.

Elzárta az űröltöny világítását, hogy jobban lásson. Azok a felszíni sziklák, melyek a kiemelkedés felé néztek, vrös fényben égtek, a felszín többi része fekete volt. Mintha valaki egy feneketlen gödröt pingált volna, amit vrössel csikozott. Ez volt hát a "Nap vrös kísértete".

Lucky kézfeje fekete árnyékot vetett a mellkasán. Az előtte fekvő talaj már csalókébb volt, mert a fényfoltok minden rögre más-más módon estek, és hamis képzetet keltve becsapták a szemet.

Lucky újból bekapcsolta a világítását, és megindult előre a kiemelkedések felé, a Merkúr hajlata mentén. Ahogy ballagott, a Nap íve hat fokot emelkedett mérföldenként.

Ez azt jelenti, hogy alig egy mérföld után már láthatóvá válik a Nap teste, és Lucky ott lesz a Merkúr Nap felőli oldalán.

Lucky igazán nem sejtette, hogy e percben Colos a fagyhalállal néz farkasszemet. Most, hogy a Nap felőli oldalon volt, csak az a gondolat kötötte le, hogy itt van valahol elrejtve a veszedelem, de itt kell lennie valahol a probléma megoldásának is.

Már csaknem valamennyi kiemelkedés látható volt. Csak úgy ragyogott a vrösség. A korona sem tűnt el (hiszen nem volt atmoszféra, ami széjjelszórja a kiemelkedések fényét, és elmossa a homályosabb részeket), csak most kevésbé látszott fontosnak. A csillagok még fent voltak, és Lucky tudta, hogy ott is maradnak. Így van ez, amikor a Merkúr teli nappal van az égen, de ugyan ki törődne most a csillagokkal?

Lucky nagy lendülettel, lelkesen rohant előre, ezt a tempót órákon át tudja tartani, anélkül hogy elfáradna. Ilyen körülmények között úgy érezte, hogy a Föld gravitációjában is képes volna ugyanerre a menetelésre.

És akkor minden előzetes figyelmeztetés nélkül, anélkül, hogy előre felfénylett volna, *ott volt a Nap!* Pontosabban egy világító hajsza. Elviselhetetlen fényív vésődött be a horizont tört sziklájába, mintha valami mennyei piktör ragyogó fehér vonalat húzott volna a sötét sziklán.

Lucky hátranézett. Háta mögött az egyenetlen talajon a kiemelkedés vörös foltjait látta. De a lába előtt féhérség hullámozott, ami a ragyogásban kristályformákat öltött.

Újból előrement, a fénycsik először kisebb, majd nagyobb foltta alakult.

A Nap kontúrja most tisztán látszott, középpontja kissé a láthatár fölé emelkedett, és lágy ívben hajlott le mindkét oldalán. Az ív félelmetesen laposnak tetszett a Nap Földről látható ívéhez szokott szem számára.

A Nap lángjának látványa nem nyomta el a kiemelkedéseket, melyek vörös kígyókként nyüzsögtek a széle mentén. Természetesen mindenütt ott voltak a Nap körül, de csak a szélén látszottak, a Nap orcájában elvesztették belső fényüket.

És mindennek felett ott volt a korona.

Lucky csodálattal adózott annak, hogy az inzoúrruha mennyire megfelel céljának.

Egyetlen pillantás elég lett volna a Merkúr Napjának szélére, és a védtelen szem mindörökre megvakul. Már önmagában a fény látványa is elég lett volna, ehhez járult még az ultraibolya sugárzás, amelyet nem szűrt meg az atmoszféra, így halálos a szemre... de halálos az életre nézve is.

Hanem az inzoúrruha arclemezének olyan a molekuláris eloszlása, hogy az erősödő fénnel együtt a fényszűrő képessége is fokozódik. A szoláris fény töredékének is csak kis százaléka hatol át a lemezen, így Lucky minden veszély nélkül bámulhatott a Napba, még csak kellemetlenséget sem okozott. Ugyanakkor a korona és a csillagok fénye akadálytalanul áthatolt a lemezen.

Az inzoúrruha egyéb téren is védelmet nyújtott. Ólommal és bizmutterrel impregnálták, amitől nem lett nehezebb, viszont kiküszöbölte a Naptól áradó ultraibolya és röntgensugarakat. Az úrruha ezenkívül pozitív töltést is hordozott, mely a legtöbb kozmikus sugárzást elterelte. A Merkúr mágneses tere gyenge, de mert közel van a Naphoz, sűrűbb a kozmikus sugárzás. A kozmikus sugárzás pozitív töltésű protonokból áll, és a hasonló töltés taszítja a hasonlót.

Az úrruha természetesen a hőség ellen is védelmet nyújtott, ez nemcsak a szigetelésének volt köszönhető, hanem tükörreflex felületének, valamint az érintéssel bekapcsolható álcseppfolyós molekuláris rétegnek is.

Tulajdonképpen, töprengett Lucky, nagy kár, hogy az inzoöltönyt nem használják állandó védőeszköznek mindenféle helyzetben. Sajnos, szögezte le magában, az a hátránya, hogy mivel alig van benne fém, csak olyan helyen praktikus a használata, ahol elsősorban a hőség és a sugárzás ellen viselik.

Lucky most már legalább egymérföldnyire behatolt a Nap felőli oldalra, de nem érzékelte az iszonyú hőséget.

Ez nem lepte meg. Az otthon ülő ember számára, aki az úrról való ismereteit csak a szub-éterikus adók rémfilmeiből csipegeti össze, a Nap felőli oldal éppolyan hatalmas hőtömeg, mint bármelyik levegő nélküli bolygó.

Am ez túlságosan leegyszerűsített dolog. Minden attól függ, hogy milyen magasan van a Nap az égen. A Merkúrnak ezen a pontján például, ahol a Napnak csak egy része volt a horizont felett, összehasonlíthatatlanul kisebb sugárzás érte a felszínt, és mert az is csaknem horizontálisan érkezett, még ez a kicsi is szanaszét szóródott ezerfelé.

Az "éghajlat" aszerint változott, ahogy az ember mélyebbre ment a Nap felőli oldalon, és amikor végül arra a pontra ért, ahol a Nap magasan állt az égen, hát ott minden éppen úgy volt, ahogy a szub-éterikus filmek ábrázolták.

No, és itt voltak még az árnyékok is. Ahol nincs levegő, ott a fény és a meleg egyenes vonalat tesz meg. Az árnyékban semmi sem látszik, kivéve azokat az apró részecskéket, melyek a szomszédos napfényrészekből visszatükröződnek. Az árnyékok a Nap minden forrósága és ragyogása ellenére is jeges hidegek és szénfeketések voltak.

Lucky egyre jobban kiismerte ezeket az árnyékokat. Amikor először jelent meg a Nap felső része, a talaj csaknem teljesen árnyékban volt, és csak imitt-amott bukkantak fel fényfoltok. Most, hogy a Nap egyre feljebb és feljebb kapaszkodott, a fény szétáradt s egyesült, míg csak el nem oszlatta az árnyékot, amely csupán a lebegni látszó sziklák és dombok mögött maradt meg.

Egy ízben Lucky rászánta magát, és belemerült egy mintegy százyardnyira emelkedő szikla árnyékába, s ettől olyan érzés fogta el, mintha visszakerült volna az árnyékos oldalra. Most tudatosodott benne, milyen is a Nap melege, amit eddig alig vett észre.

Körös-körül, az árnyékon kívül fénylett a talaj a Nap ragyogó fényétől, neki pedig az árnyékban fel kellett kapcsolnia az úrruha világítását, hogy eligazodjon.

Ebben a világításban észre kellett vennie, milyen különbség van a felszín árnyékos és megvilágított része között. Végére is a napos oldalon a Merkúrnak van valamiféle atmoszférája. Persze nem olyan, mint a Földé, amely nitrogénből, oxigénből, szén-dioxidból és némi vízpárából áll, nem, egyáltalán nem ilyen. A napos

oldalán a higany ott helyben felfonna. A kén cseppfolyóssá válna, és ugyanez történe számos más illékony anyaggal is. Ilyen körülmények között a pára elemei hozzátapadnának a Merkúr túl fonó felszínéhez. Az árnyékban pedig odafagynának.

Mindez igen élénken motoszkált Lucky fejében, miközben az űruha szigetelt ujjaival végigpásztázta a sötét felszínt, és az egyik rétegnél szétmaszatolt valami deresre fagyott higanyt, amely megvillant a világításban. Lucky a Nap felé emelte, mire nagy hirtelen folyékony cseppekké változott, és lassan elpárolgott.

A Nap egyre forróbbnak tetszett, de Luckyt nem zavarta. Ha majd kényelmetlenné válik, félreugrik egy kicsit az árnyékba, és hűsöl egyet.

A rövidhullámú sugárzást már komolyabban kell venni. Lucky kételkedett abban, hogy ilyen rövid idő alatt egyáltalán számít-e. A Merkúron dolgozók rettegtek a sugárzástól, amelynek bizonyos fokig állandóan ki voltak téve. Luckynek eszébe jutott, mennyire hangsúlyozta Mindes, hogy a szabotőr, akit látott, hosszabb ideig ácsorgott a Nap alatt. Természetes, hogy Mindesot ez annyira kihozta a sodrából. Ha tartós a hatás, akkor az expozíciós idő minden meghosszabbítása nagy ostobaság. Lucky esetében - legalábbis remélte - ez a hatás rövid volt.

Átszaladt a fekete foltos talajon, mely komor ellentétet alkotott a Merkúr vöröses-szürkés színével. A vörösszürke legalább ismerős volt. A Mars talajára emlékeztetett, amelynek a szilikátok és vas-oxid keverékétől volt olyan vörhenyes a színe.

A fekete már nagyobb rejtély volt. Ahol a feketeség látszott, ott melegebb volt a talaj, mert a fekete szín többet nyel el a Nap melegéből.

Lucky futás közben előrehajolt, és úgy találta, hogy a fekete terület inkább omlós, mint durva. Néha még a kesztyűjére is felcsapódott. Megnézte. Lehet, hogy grafit, lehet, hogy vas- vagy réz-szulfid. Bármelyik lehetett, de Lucky fogadni mert volna, hogy tiszta vas-szulfid.

Egy szikla árnyékában megpihent, és áttekintette a helyzetet. Úgy számolta, hogy tizenöt mérföldet tett meg másfél óra alatt, ezt abból állapította meg, hogy a Nap most épp a horizont felett állt. (Bár e pillanatban nem is érdekelte annyira a mérföldek számítását, inkább azzal foglalkozott, hogy spórolósan szűrcsölgjön egy keveset a folyékony elemzősziakeverékből.)

Valahol tőle balra kell lennie Mindes Fényterv-kábelének. Jobbra valószínűleg még több kábel akad. A pontos helyük nem is érdekes. Nyilván több négyzetmérföldnyi körzetben rakták le őket; kész örülség lenne cél nélkül körbemászni, és úgy keresni a szabotőrt.

Mindes ezzel próbálkozott, csak úgy találomra, és el is vétette. Ha az a tárgy (vagy tárgyak), amelyet látott, valóban azonos a szabotőrrel, akkor annak figyelmeztetést kellett kapnia a kupolából. Mindes nem csinált titkot abból, hogy átmegy a napos oldalra.

Lucky azonban nem verte nagydobra, hogy idejön. Így hát reménykedett, hogy nem lesz riasztás.

És különben is, neki olyan segítsége van, amilyen Mindesnak nem volt. Előkapta tokjából a pici ergométert. A tenyerében hintáztatta, az űruha világítása játszadoxott rajta.

Egyszer be is kapcsolta, a vörös jel mérgesen villant fel, ahogy a napsütés érte. Lucky elmosolyodott, és elzárta. Rövidhullámú sugárzás jött a Napból.

A fény kialudt.

Lucky szép nyugodtan lépegetett a napsütésben, és minden irányban végigkémlelte a horizontot. Ugyan hol másutt lenne atomenergia-forrás, ha nem itt, a Napban? Természetesen a kupolának is van atomenergia-forrása, és ahogy lefelé fordította az ergométert, a fény erősödött. A kupola energiatelepe közel egy mérföld mélyen van a felszín alatt, csak hogy a maximális energiaértéket Lucky helyzetétől húsz foknyira eltérve lehetett mérni.

Lucky megfordult, az ergométert finoman két ujj között tartotta mindkét kezével, hogy kesztyűjének átlátszatlan anyaga ne blokkolja le az árulkodó sugárzást. Másodszor is megfordult, majd harmadszor is.

Úgy tetszett neki, mintha az egyik irányból felvillant volna valami - így, szemben a Nappal, alig lehetett látni. Talán csak azért látta, mert annyira sóvárogta a gondolatát.

Újból megpróbálta. Nem tévedett!

Lucky a villanás felé nézett, és arra fordult. Lehetséges, és ezt be is vallotta magának, hogy csupán egy radioaktív termésércfoltra bukkant.

Közel egymérföldnyiről pillantotta meg először Mindes kábelét.

Nem közönséges kábel volt, hanem kábelek szövődéke, melyek félig a talajba temetve heverték. Néhány száz yardon keresztül követte, azután egy szögletes fémlemezt talált, úgy négy lábnyi nagyságú, amely fényesre volt polírozva. Úgy tükrözött vissza a csillagokat, akár a tiszta víztükör.

Semmi kétség, gondolta Lucky, ha ő maga beáll a megfelelő pozícióba, akkor belebámul a visszaverődő napfénybe. Felismerte, hogy a lemez változtatja a szögmagasságát, hol vízszintesebbre, hol függőlegesebbre. Elfordult, és várta, vajon úgy mozdul-e, ahogyan elkapja a Nap fényét.

Visszafordult, és csak bámult. A tiszta négyzetög többé már nem volt tiszta. Inkább sötétben feketélt, a Merkúr Napja nem tudta felragyogtatni.

Miközben figyelte, a feketeség egyszer csak megremegett, egyenetlenné és töredezetté vált.

És újra csak félragyogott.

Három cikluson át figyelte, hogyan közelít a szög mind jobban és jobban a függőleges felé. Először a hihetetlen ragyogás; aztán a teljes borongás. E borongós sötétség ideje alatt, szögezte le Lucky, a fény elnyelődik; a ragyogás idején visszatükröződik. A különböző fázisok vagy teljesen rendszeres, vagy szándékosan rendszertelen módon követték egymást. Lucky nem sokat vacakolt azzal, hogy rájöjjön a nyitjára, hiszen ha rájönne, akkor is kétséges, hogy hiperoptikai ismeretei elegendők-e ahhoz, hogy megértse mindennek a célját.

Gyaníthatóan száz, netán ezernyi ilyen négyszög hevert ott, mindegyik a kábelekhez kapcsolódott, és a kupola atommikroelemével működött, így nyelték el és tükrözték vissza különböző szögekből a Napot. Gyanítható, hogy valamilyen szabályozott módon juttatják át a hiperúron az energiát.

És az is gyanítható, hogy a kábeltépéssel és a lemezzúzással akadályozták meg, hogy ez a módszer működőképes legyen.

Lucky ismét kipróbálta az ergométert. Most még Jobban félragyogott, és újból a jelzett irányt követte. Ragyogóbb, ragyogóbb! Bármi is az, amit Lucky követ, valami olyasmi, ami folyton változtatja a helyét. A gammasugarak nem fix pontból erednek a Merkúr felszínén.

Ez pedig azt jelenti, hogy nem csupán holmi radioaktív érc felszínre törekedését észlelte. Ez a valami mozgatható, s ez Lucky számára annyit jelentett, hogy vagy ember, vagy olyasvalami, ami emberhez tartozik.

Lucky legelőször mozgó foltként pillantotta meg az alakot, fekete foltként az égővörös háttérben. A látvány akkor tárult eléje, amikor már épp hosszabb időt töltött a napfényben, és árnyékot keresgélt, ahol leadhatja a felgyülemlett hót.

Ehelyett most még inkább meggyorsította lépteit. Úgy becsülte, hogy üröltönye külsején a hőmérséklet még nem érte el a víz forráspontját, odabent pedig szerencsére ennél is alacsonyabb volt.

Ha a fejem fölött lenne a Nap, és nem a horizonton, gondolta borúsán, még ez az öltözék is használhatatlan volna.

Az az alak látszólag rá sem hederített Luckyra. Csak ment a maga útján, de a testtartásából látszott, hogy távolról sem mozog olyan ügyesen az alacsony gravitációban, mint Lucky. A járása inkább vánszorgásnak volt mondható. Ám azért csak haladt. Ment előre.

Nem viselt inzoúrruhát. Lucky ilyen távolságból csak annyit állapíthatott meg, hogy üröltönye valamilyen fémből készült.

Lucky az egyik szikla védelmében várt egy kicsit, de azután rászánta magát, hogy előbújjon, még mielőtt lehűlhetett volna.

Azt az alakot szemmel láthatólag nem zavarta a hőség. Legalábbis ahogy Lucky láthatta, egy mozdulatot sem tett azért, hogy árnyékba kerüljön, pedig néha csak pár lépésnyire volt az árnyékos helyektől.

Lucky eltöprengve bólintott. Minden beleillett a képbe.

Rákapsolt. A hőség már szinte tapinthatóvá vált. De már csak néhány másodperc.

Hosszú szökellésekkel ugrált előre. Magfeszített izmokkal ugrott, vagy tizenöt lábnyit egyszerre.

- Te! Te, ott! Fordulj meg! - kiáltotta. Ellentmondást nem törő hangon kiáltott, olyan fensőbbiséggel, ahogyan csak bírt, és remélte, hogy s másik veszi a rádiójeleit, és nem kell jelbeszédre hagyatkoznia.

Az alak lassan megfordult, és Lucky orrlyukai kitágultak a hideg elégedettségtől. Minden úgy van, ahogyan képzelte. Az az alak nem ember - egyáltalán nem emberi lény!

Magas alak volt, még Luckynál is magasabb. Közel hétlábnyi lehetett, és széles felépítésű. Szembeötlő volt, hogy csak úgy fénylett a fémtől. Ahol a Nap sugarai érték, ott ragyogott, ahol árnyékban volt, ott feketélt.

Am a fém alatt nem volt sem hús, sem vér, csupán újabb fém, fogaskerekek, csövek meg az a mikroelem, amely energiával töltötte fel, és amely azokat a gammasugarakat produkálta, amelyeket Lucky zsebergométere észlelt.

Hatalmas végtagjai voltak, lábát szétterpesztve állt szemben Luckyval. A szeme helyén két, vörös fényben csillogó, fotoelektrikus cella volt. A szája egy hasadék a fémen, az arca alsó részén.

Gépember volt, robot, és Luckynak egyetlen pillantás elég volt ahhoz, hogy megállapítsa, ezt a robotot nem a Földön gyártották. Pozitronrobotokat a Földön is készítettek, de nem építették ilyen formájúra őket.

A robot szája kinyílt és becsukódott, mintha beszélni próbálna.

- A vákuumban nem hallom a hangokat, robot mondta Lucky. Szigorúan beszélt, tudta, hogy fontos mindjárt

az elején leszögezni, hogy ő az ember és egyben a főnök is. - Kapcsold be a rádiót!

A robot szája most csukva maradt, de hangja eljutott Lucky adó-vevőjébe, érdesen és egyenetlenül, a szavak között természetellenes szünetekkel.

- Mit keres itt, uram? Miért van itt?

- Ne kérdezősködj! - mondta Lucky. - *Te* miért vagy itt?

A robotok csak igazat tudnak mondani.

- Azt parancsolták, hogy időnként romboljak le valami tárgyakat.

- Ki parancsolta?

- Azt parancsolták, hogy erre a kérdésre ne válaszoljak.

- A Szíriuszon készítettek?

- A Szíriuszi Konföderáció egyik bolygóján készítettek.

Lucky összevonta a szemöldökét. A teremtménynek pocsék hangja volt. Azt a néhány robotot, melyet a Földön gyártottak, és amelyeket Lucky laboratóriumi kísérletek alkalmával látott olykor, hangosbeszélővel vagy rádióval szerelték föl, ami természetes és kellemes, kulturált emberi hangot kölcsönzött nekik. Ezen a szíriusziak is tökéletesíthettek volna.

Lucky visszakanyarodott a legsürgetőbb problémához.

- Árnyékos helyet kell keresnem. Gyere velem.

- Elvezetlek a legközelebbi árnyékba - készségeskedett a robot. Menten ügetni kezdett, fémlába bántó természetellenességgel mozgott.

Lucky követte a teremtményt. Nem volt rá szüksége, hogy kalauzolják, de a nyomában maradt, hogy megfigyelje a robot járásmódját.

Ami a távolból esetlen lépteknek, vánszorgásnak tetszett, az közlőről erős sántikálásnak látszott. Bicegés és durva hang. Két ekkora tökéletlenség, ugyanakkor milyen mechanikai csoda!

Hirtelen rádöbrent, hogy a robot talán nincs a Merkúr hőségéhez és sugárzásához kalibrálva. Lucky eléggé tudós volt ahhoz, hogy sajnálja. Túl szép mű ez a robot ahhoz, hogy ilyen ártalomnak legyen kitéve.

Bizonyos tisztelettel szemlélte a masinát. A masszív krómaccél koponyában finom, tojás alakú platina-indium szivacs volt, nagyjából emberi agy méretű. A szivacsba ezertrilliószor ezertrillió pozitron áramlott be, és egy másodperc milliomodrésze alatt el is tűnt.

Az előre kiszámított pályán mozgó beáramlás és eltűnés leegyszerűsítve az emberi agy sejtjeinek a működését másolta.

A mérnökök úgy tervezték meg ezeket a pozitronpályákat, hogy megfeleljenek az emberiségnek, és a "Robotok három törvénye" szerint programozták be őket.

Az Első törvény szerint a robot nem támadhat rá emberre, és nem engedheti, hogy az ember bajba kerüljön. Ez a legfontosabb. Semmi más programra nem állítható át.

A Második törvény szerint a robotnak engedelmeskednie kell a parancsoknak, kivéve azt, amelyik azt parancsolja, hogy szegje meg az Első törvényt.

A Harmadik törvény megengedi, hogy a robot megvédje önmagát, feltéve, hogy nem szegi meg az Első és Második törvényt.

A robot megbotlott, és majdnem elesett, erre Lucky felriadt rövid ábrándozásából. Semmi szabálytalanságot sem látott a földön, a legparányibb bucka sem állt ki, amibe a sarka beleakadhatott volna. Ha volt is ilyesmi, azt elleplezte az árnyék.

Ezen a helyen tükörsima volt a talaj. A robotnak semmi oka sem volt arra, hogy a lába megbicsakoljon, és féloldalra dőljön. Némi vad csapkodás után visszanyerte az egyensúlyát, és folytatta útját, mintha mi sem történt volna.

Határozottan rozoga állapotban van, gondolta Lucky.

Együtt léptek be az árnyékba, és Lucky bekapcsolta az őrüha világítását.

- Rosszat teszel, ha tönkreteszed a fontos felszereléseket. Kárt okozol vele az embereknek - mondta Lucky.

A robot arcán nyoma sem volt érzelmeknek - nem is lehetett. A hangja is érzelmmentes volt.

- Parancsot teljesítek.

- Ez a Második törvény - mondta szigorúan Lucky. - Nem teljesíthetsz olyan parancsot, amellyel az embereknek kárt okozol. Ezzel megsérted az Első törvényt.

- Egyetlen embert sem láttam. Egyetlen embert sem bántottam.

- Akkor is bánthatod az embert, ha nem látod. Én mondom neked.

- Nem bántottam embert - makacszkodott a robot, és Lucky összehúzta a szemöldökét erre a gépies ismétlésre. Csizolt külleme ellenére a robot nem túl modern darab.

- Azt a parancsot kaptam, hogy kerüljem el az embereket - folytatta a robot. - Mindig figyelmeztettek, ha ember közeledett, de magára senki sem figyelmeztetett.

Lucky kinézett az árnyékból a csillogó merkúri tájra. A legnagyobb része vöröslött és szürkéllett, de nagy területét olyan fekete anyagmorzsák pettyezték, melyek a Merkúr e részén megszokottak tetszetek. Lucky azon toprengett, hogy Mindes bizony kétszer is belebotolhatott a robotba (most már hihető a meséje is), de

amikor közelebb próbált menni, szem elől veszítette. Szerencsére az ő titkos kirándulása a naps oldalra ezzel az ergométerrel felszerelve fordított egyet a trükkön.

- Ki parancsolta, hogy kerülj el az embereket? rivallt rá hirtelen erős hangon.

Lucky valójában nem remélte, hogy fülön csípheti a robotot. A robotnak gépagya van. A robotot sem lehet jobban rászedni és lóvá tenni, mint egy úrruhalámpást, aminek az ember azt mondja, hogy ugorjon át egy sétatálcát. A robottal sem lehet szorosabb kapcsolatot létesíteni.

- Azt parancsolták, hogy erre ne válaszoljak mondta a robot. Aztán lassan, nyikorogva, mintha a szavak akarata ellenére tolnának fel, még hozzátette:

- Nem akarom, hogy több ilyen kérdést tegyen föl. Zavar.

Még jobban zavarna, ha megszegné az Első törvényt, gondolta Lucky.

Óvatosan előrelépett az árnyékból, ki a napfényre. - Mi a sorozatszámod? - szólt oda az utánacaplató robotnak.

- RL-726.

- Nagyon jó, RL-726, ugye érted, hogy ember vagyok?

- Igen.

- Nincsen olyan felszerelésem, amivel kibírnám a Merkúr Napját.

- Nekem sincs.

- Vettem észre - mondta Lucky, és a robot iménti hasra esésére gondolt. - Mindazonáltal az ember sokkal kevésbé van felszerelve, mint egy robot. Érted? - Igen.

- Akkor most figyelj. Azt akarom, hogy hagyj fel a rombolással, és azt akarom, hogy mondd meg, ki adott rá parancsot.

- Azt parancsolták...

- Ha nem fogadsz szót - mondta hangosan Lucky -, addig maradok itt a Napon, míg megöl a hőség, te pedig megszeged ezzel az Első törvényt, mert hagyod, hogy megöljön, amikor meg tudnád akadályozni.

Lucky komoran várt. Természetesen egyetlen bíróság sem fogadja el bizonyítékként egy robot nyilatkozatát, de őt mégis meggyőzné arról, hogy jó nyomon jár, ha a robot azt válaszolja, amit vár tőle.

Ám a robot meg sem mukkant. Egyik lábáról a másikra hintázott. Az egyik szeme hirtelen megvillant (micsoda tökéletlenség!), majd beszélni kezdett. Furcsa rikácsolásnak tetszett a hangja, ahogy szinte mámorosan ezt mormolta:

- Biztonságos helyre viszem.

- Azt nem engedem - mondta Lucky. - Akkor rám kell hogy támadj. De ha válaszolsz nekem, magamtól is visszamegyek az árnyékba, és úgy mented meg az életemet, hogy nem hozol rám semmi veszedelmet. Csönd.

- Megmondod, hogy ki adott parancsot a rombolásra?

A robot most váratlanul előrelendült, mintegy kétlábnnyira állt meg Lucky előtt.

- Megmondtam, hogy erre a kérdésre nem válaszolok.

A keze megmozdult, mintha meg akarná ragadni Luckyt, aztán lehanyatlott.

Lucky komoran, félelem nélkül figyelte. A robotok nem támadhatnak rá élő emberre.

Ám a robot egyszer csak fölemelte egyik hatalmas kezét, és a saját fejére tette, úgy, ahogyan a világon mindenütt teszi az ember, ha fejfájás gyötri. *Fejfájás!*

Luckyn hirtelen átcikázott a gondolat. Nagy Galaxis! Milyen vak volt, ostobán, bűnösen vak!

A robotnak nem a lába volt szokatlan, nem is a hangja, nem is a szeme. Hiszen azokra hogyan is hatna a hőség? Csakis a pozitronagyra lehet hatással; a finom pozitronagyra, s az ugyan mióta lehetett már kitéve a Merkúr napsugárzásának? Hónapok óta?

Egészen biztos, hogy az agya részben már megsérült.

Ha a robot emberi lény lenne, azt mondanánk rá, hogy idegösszeomlása van. Esetleg azt, hogy a legjobb úton van az őrület felé.

Egy őrült robot! Egy robot, amely megőrült a hőségtől és a sugárzástól!

Mennyire érvényes a Robotok három törvénye egy bomlott pozitronagyra?

Lucky Starr tehát itt áll, és egy robottól kell féltetnie az életét, s ez a robot félőrületen egyre közeledik hozzá, és kinyújtja feléje a karját.

Az a dilemma, amit Lucky jelentetett a számára, csak fokozta az őrületét.

- Jól vagy? - hátrált óvatosan Lucky.

A robot nem felelt. Egyre gyorsabban lépkedett. Ha ez kész arra, hogy megszegje az Első törvényt, akkor a legjobb úton van a teljes felbomlás felé, gondolta Lucky. Ha erre képes, akkor már nyilván darabokban van a pozitronagyja.

Másrészt azonban a robot hónapokig kitartott. Igazán kitarthat még néhány hónapig.

Kétségbeesve beszélni kezdett, csak hogy késleltesse az eseményeket és időt nyerjen.

- Fáj a fejed? - kérdezte.

- Fáj? - mondta a robot. - Nem ismerem ezt a szót. - Egyre melegebb lesz - mondta Lucky. - Jobb lenne, ha visszahúzódnánk az árnyékba.

Többé egy szóval sem említi, hogy meghal a hőségtől. Félig futva visszavonult.

- Azt mondták, hogy akadályozzák meg mindent, ami ellentétes a kapott paranccsal. - A robotnak csak úgy csőrömpölt a hangja.

Lucky a fegyvere után nyúlt, és felsóhajtott. Nagy kár lenne, ha rákényszerülne, hogy tönkretegye a robotot. Csodálatra méltó emberi alkotás, és a Tanácsnak nagyon hasznos volna, ha kitapasztalhatná a működését. És az a gondolat is taszította, hogy lerombolja, még mielőtt hozzájutna a kívánt információkhoz.

- Állj meg ott, ahol vagy! - mondta Lucky.

A robot karja rángatózva előrelendült, és hajsza hűján elkapta Luckyt, amint az ellibeggett egy oldalcsavarral, kihasználva a Merkúr gravitációját.

Csak odamanőverezhetne az árnyékba! Bárcsak oda is követné a robot...

A hűs árnyék nyilván jó hatással lenne a pozitronokra. Bizonyára lehiggadna, észre térne, és Lucky megspórolhatná a szétrombolását.

Lucky újra meg újra kicselezte a robot rohamát. A robot fémlába felrugdosta a fekete homokszemcséket, melyek gyorsan és tisztán vissza is telepedtek a talajra, hiszen nem volt atmoszféra, melyben lebegve maradhattak volna. Hátborzongató volt ez az üldözés, melyben ember és robot némán kergette egymást a vákuumban.

Most egy kicsit megnőtt Lucky biztonságérzete. A robot egyre jobban rángatózott. Egyre tökéletlenebb lett a szerkezet szabályozója, mely a végtagjait irányította.

Hanem a robot nyilván meg akarja akadályozni, hogy Lucky bekerüljön az árnyékba. Semmi kétség: meg akarja ölni.

És Lucky még mindig nem bírta rászanni magát, hogy használja a fegyverét!

Egy kicsit megállt. A robot is megállt. Egymásra meredtek, szemtől szemben, ötlábnyi távolságból, ahogy ott álltak a fekete vas-szulfid foltokban. A feketeség mintha még jobban begyűjtötte volna a hőséget, s Lucky egyre gyengébbnek érezte magát. A robot komoran állt Lucky és az árnyék között.

- El az útból! - mondta Lucky. Már a beszéd is nehezebbre esett.

- Azt mondták, akadályozzák meg mindent, ami ellentétes a kapott paranccsal. A magáé ellentétes. Luckynek nem maradt más választása. Elszámította magát. Sohasem jutott eszébe, hogy bármilyen körülmények között is kételkedjék a Három törvény érvényességében. Túl későn jött rá az igazságra; elszámította magát, ezzel veszélybe került az élete, így hát le kell rombolnia a robotot.

Szomorúan vette elő a fegyverét.

Csaknem ugyanebben a percben döbbsent rá, hogy megint csak elszámította magát. Túl sokáig várt, időközben a hőség és a gyengeség együttvéve éppolyan tökéletlen masinává tette, akárcsak a robotot. Alig bírta fölemelni a karját, és zakatoló agya számára kétszer akkora tűnt föl a robot, mint amilyen valójában volt.

A robot valami zavaros mozdulatot tett, és a kimerült Lucky ezúttal nem bírt gyorsan félreugrani. A robot kiütötte kezéből a fegyvert, és messzire röpítette. A fémkéz szorosán megmarkolta Lucky karját, a fémkarok átölelték a mellkasát.

Lucky még a legjobb formájában sem állhatott volna ellen egy gépember acélizmáinak. Senki emberfia nem tudna ellenállni. És Lucky most úgy érezte, hogy elhagyta minden ereje. Csak a hőséget érezte.

A robot a markába fogta Luckyt, és úgy hátrahajlította, mint egy rongybabát. Lucky szédelegve arra gondolt, milyen gyenge alkotmány ez az inzórruha. Ha a közönséges úrruhájában lenne, az némileg megvédené a robot baromi erejétől. Az inzórtöny képtelen erre. Bármelyik percben megvetemedhet, és akkor vége a dalnak.

Lucky a szabad karjával kétségbeesve hadonászott, ujjai a fekete homokban kaparásztak.

Hirtelen átcikázott agyán egy gondolat. Kétségbeesett elszántsággal próbálta megfeszíteni az izmait, hogy elhárítsa a láthatólag elkerülhetetlen halált, amit egy örült robot keze mér rá.

Egy párbaj előzménye

Lucky kínos helyzete ikertestvére volt annak a rémségnek, ami néhány órával ezelőtt Colossal történt. Colost nem a hőség fenyegette, hanem az egyre növekvő hideg. A "sziklakötelek" éppoly szorosán fogták, mint Luckyt a robot fémmancsa. Colos helyzete egy szempontból azért mégis reményteljesebb volt. Dermedt ujjakkal, kétségbeesetten szorította az Urteil kezében lévő fegyvert.

És a fegyver lassan engedett! Végre annyira szabadá vált, hogy Colos fagyos ujjai már majdnem elejtették.

- A Mars homokjára! - motyogta, és megragadta.

Igen egyszerű dolga lett volna, ha tudja, hol van a csáp sebezhető pontja, és rá tud lőni anélkül, hogy megsebesítse akár Urteilt, akár saját magát. Így azonban csupán a hazardírozás maradt, és az esélyei nem voltak túl jók.

Hüvelykujjával mereven ügyködött a feszültség szabályozón, és egyre lejjebb, lejjebb húzta. Közben

szörnyen elálmosodott, s ez nem sok jóval biztatott. Már percek óta nem hallott életjeleket Urteil felől sem.

A fegyver intenzitása minimális volt. Egy dolog a fontos: mutatóujjával el kell érnie a ravaszt anélkül, hogy elejtené a fegyvert.

Nagy úr! Nem ejtheti el!

Mutatóujja megtalálta, amit keresett, és bekapcsolta.

A sugárpisztoly kezdett bemelegedni. Már látta a fegyver csövének rácsán át a sötétvörös izzást. Ez nem használt a rácsnak, a fegyvert nem arra tervezték, hogy forró sugárral használják, de ezt most vigye el az ördög!

Colos összeszedte minden maradék erejét, és olyan messzire lőtt, ahogy csak bírt.

Egy pillanatra úgy tetszett neki, hogy minden imbolyog körülötte, mintha elveszítette volna az öntudatát.

Azután megérezte az első meleg parázslást, egy picinyke melegszivárgást, mely a működő energiaegységből testébe ömlött. Boldogan kiáltott fel. Ennyi melegség elég volt ahhoz, hogy tudja, az energia ezentúl már nem folyik be közvetlenül a falánk melegszívó testekbe.

Megmozdította a karját. Felemelte a lábát. Szabad volt! A csápok eltűntek.

Felfénylett az úrruha világítása, és a fényben tisztán látta azt a foltot, ahol a fegyver behatolt. A foltot látta, de a fegyvert nem. Ahol a fegyvernek kellett volna lennie, onnan épp most mászott elő lusta tekerzőzéssel egy összefonódott, szürke csáptömeg.

Colos fűgén felkapta Urteil fegyverét, minimumra állította, és még egy lövedéket küldött az első után. Ha az első lövedék energiája elfogy, akkor a második távol tartja majd a kreatúrát.

- Hé, Urteil! Hallasz? - sürgette Colos. Semmi válasz.

Minden erejét összeszedte, és magával húzta az úrruhás Urteilt. Urteil úrruhalámpája pislákol, és az energiaegység mennyiségmérője szerint nem volt teljesen üres. Most már az úrruhán belül is hamarosan vissza kell térnie a normális hőmérsékletnek.

Colos felhívta a kupolát. Nem volt más választása. Legyengültek, energiájuk fogytán, és még egy találkozás a merkúri étellel megölné őket. Lucky ügyét pedig majdcsak rendbe hozza valahogy.

Igen figyelemreméltó volt, milyen gyorsan értük jöttek az emberek.

Colos, két csésze forró kávéval és meleg étellel a hasában, a kivilágított és fűtött kupolában hamarosan már csak távoli perspektívából szemlélte az átélt rémségeket. Mindössze kellemetlen emlék maradt belőlük.

Dr. Peverale egy aggódó anya és egy ideges aggyastyán keverékeként ugrált körülötte. Összszürke haja borzasan libegett.

- Biztosan jól vagy, Colos? Nem vagy beteg?

- Remekül érzem magam. Soha jobban - erősödött Colos. - A kérdés csak az, hogy van Urteil, doki?

- Nyilván ő is jól van - mondta jóval hűvösebben az asztronómus. - Dr. Gardoma megvizsgálta, és kedvező jelentést adott az állapotáról.

- Remek - mondta Colos örömmel.

- Csak nem aggódsz érte? - lepődött meg dr. Peverale.

- De bizony, doki. Terveim vannak vele.

Dr. Cook lépett be, szinte remegve az izgalomtól. - Embereket küldtünk a bányába, nézzenek utána, hátha láthatunk valamit azokból a teremtményekből. Fűtőpárnákat vittek magukkal. Akár a horgászok a csalit. Micsoda szerencse, hogy visszajöttél! - fordult Coloshoz.

Colos hangja elkomorodott, és látszott, hogy sértve érzi magát.

- Nem szerencsém volt, hanem eszem. Rájöttem, hogy leginkább a melegre vetik rá magukat. Arra is rájöttem, hogy a kedvenc csemegéjük az energia. Így hát adtam nekik.

Dr. Peverale visszavonult, de Cook még ott maradt, a teremtményekről beszélt, fel-alá mászkált, és csak úgy ontotta a feltevéseket.

- Képzeld csak el! Az a régi mese a halálra fagyott bányászokról mégiscsak igaz! A legigazabb valóság! Gondold el! Ezek a sziklacsápok éppúgy viselkednek, mint a melegszivacsok, amivel csak kapcsolatba kerülnek, mindentől elszívják az energiát! Biztos vagy a leírásban, Colos?

- Meghiszem azt. Ha majd magát is elkapja az egyik, maga is biztos lesz benne.

- Micsoda felfedezés!

- És hogy lehet az, hogy eddig még nem vették észre őket? - kérdezte Colos.

- Te is azt mondtad, hogy belesimulnak a környezetükbe. Ez a védőmimikri. Azonkívül csak a magányos embereket támadják meg. Talán - hadarta most sokkal élénkebben, miközben hol összekulcsolta, hol morzsolgatta hosszú ujjait - valami ösztönös dolog ez, talán van valami kezdetleges intelligenciájuk, emiatt bújnak el és nem mutatkoznak. Biztos vagyok benne. Ez az intelligencia tartotta őket távol tőlünk. Tudják, hogy egyedül csak a sötétség nyújt nekik biztonságot, tehát csak a magányos, elszigetelt emberre támadnak rá. Legalább harminc éve, vagy még annál is régebben, egyetlen ember sem ment le a bányába. És bár irmagja sem maradt a drága melegnek, mégsem szánták rá magukat, hogy megtámadják a kupolát. Am amikor az ember újból megjelent a bányában, már túl nagy volt a kísértés, és noha nem egy, hanem két ember volt odalenn, az

egyik teremtmény támadásra lendült. A dolog azonban végzetes lett a számukra. Felfedezték őket.

- De hogy lehet az, hogy ha ennyire vágynak az energiára, és ennyire intelligensek, mégsem mennek át a napos oldalra? - kérdezte Colos.

- Talán az túlságosan meleg nekik - vágta rá azonnal Cook.

- Elszedték a sugárpisztolyt. Amely épp vörösén izzott.

- Akkor talán a kemény sugárzást sokallják a napos oldalon. Nem tudnak alkalmazkodni hozzá. De meglehet, hogy a napos oldalon is elszaporodtak az ilyen teremtmények. Honnan tudnánk? A sötét oldalon lévőek talán radioaktív ércből és a koronafényből tartják fenn magukat.

Colos vállat vont. Nem sokra tartotta az efféle spekulációt.

Cook is fordított egyet a beszéd fonalán. Elgondolkodva nézett Colosra, egyik ujjával ritmikusan dörzsölte az állát.

- Megmentetted Urteil életét. - Valóban.

- No, ez talán jó dolog. Ha Urteil meghal, téged vádolnak vele. Swenson szenátor befűthetne neked és Starnak, no meg a Tanácsnak. Hiába is próbálnál magyarázkodni, épp elég lenne Swensonnak, hogy ott voltál, amikor Urteil meghalt.

- Ide hallgasson - moccan meg kényelmetlenül Colos -, mikor láthatnám Urteilt?

- Majd ha dr. Gardoma megengedi.

- Akkor kapcsolja ide, és mondja meg neki, hogy látni akarom.

- Mit forgatsz a fejedben? - nézett rá elgondolkodva Cook.

És mert Colosnak volt némi elintéznivalója a gravitáció körül, a tervéből elmondott egyet s mást Cooknak.

Dr. Gardoma kinyitotta az ajtót, és intett Colosnak. - Bemehetsz, Colos - suttogta. - Én nem akarok.

Visszalépett, Colos pedig újból négy szemközt találta magát Urteillel.

Jonathan Urteil orcája sápadt volt egy kissé, ott, ahol nem feketélt a borostától, de ez volt rajta a megpróbáltatás egyedüli jele. Kegyetlen vigyorgással fogadta Colost.

- Ha csak ezért jöttél, láthatod, hogy egy darabban vagyok.

- Ezt akartam látni. És kérdezni is akarok valamit. Még mindig hiszel abban az ostobaságban, hogy Lucky Starr hamis szíriusi bázist telepít a bányákban?

- Az a feltett szándékom, hogy bebizonyítsam.

- Ide figyelj, pajtás, te is tudod, hogy ez hazugság, és a bizonyítékok is csak hamis lehet. Nosza, hamisíts! Nem várom, hogy térdre hullva mondj köszönetet, amiért megmentettem az életedet...

- Várj! - borult lángba Urteil arca. - Én csak arra emlékszem, hogy először nagyon meglepett az a valami. Baleset lehetett. Azután már semmire sem emlékszem. Amiről te beszélsz, az számomra semmit sem mond.

- Te nyomorult úrpacni, hiszen segítségért kiabáltál! - ordított fel Colos erre a hallatlan sértésre.

- Vannak tanúid? Én semmire sem emlékszem. - Mit képzelsz, hogy kerültél ki?

- Semmit sem képezlek. Azok a valamik talán jószántukból mentek el. Talán nem is volt ott az égvilágon semmi. Talán csak rám zuhant egy szikladarab, és elájultam. Ha pedig most azért jöttél, hogy a válladra borulva megígérjem, hogy leszállok a nyikhaj barátodról, hát akkor igencsak tévedsz. És ha más mondanivalód nincs, hát ég áldjon.

- Valamiről megfeledkeztél. Meg akartál ölni mondta Colos.

- Hol vannak a tanúid? Na, most aztán kotródj, mert ha nem, hát begerjedek, és elfűjlek, te muslinca. Colos hősiesen nyugodt maradt.

- Állapodjunk meg valamiben, Urteil. Fenyegetsz, mert fél hüvelykkel magasabb és fél fonttal kövérebb vagy nálam, de bezzeg elküsztlál, amikor egyszer odavágtam.

- Vadászkéssel, amikor fegyvertelen voltam. Ezt ne felejtse el!

- Én azt mondom, hogy gyáva vagy. Verekedjünk meg *most*. Fegyver nélkül. Vagy túl gyenge vagy még? - Túl gyenge? Hozzád? Hozzád akkor sem lennék túl gyenge, ha már két éve nyomnám a kórházi ágyat! - Akkor verekedjünk meg! Tanúk előtt! Menjünk le a gépházba, ott van hozzá hely. Már megbeszéltem Hanley Cookkal.

- Cook utál téged. Miért nem Peverale-lal beszéltem meg?

- Hogyisne! És Cook nem utál engem.

- Szerintem nagyon is az a kívánsága, hogy öljelek meg. De vajon miért szerezzem meg neki ezt az örömet? Miért harcoljak egy féldekas csontkollekciónal?

- Gyáva vagy?

- Csak azt kérdeztem: miért. Te mondtad, állapodjunk meg.

- Helyes. Ha te győzöl, akkor egyetlen szót sem szólok arról, ami a bányában történt, mármint arról, hogy mi is történt valójában. Ha én győzök, akkor leszállsz a Tanácsról.

- Jó kis ajánlat. Mit törődöm én azzal, hogy miket beszélsz rólam?

- Nem félsz attól, hogy veszítesz, igaz? - Nagy úr! - csak ennyit kiáltott.

- Nos tehát? - kérdezte Colos.

- Teljesen hülyének nézel. Ha tanúk előtt verekednék veled, perbe fognának gyilkosságért. Hiszen agyonlapítalak, ha csak egy ujjal is hozzád érek! Eredj, keress valami más módot az öngyilkosságra!

- Rendben van. Mennyivel vagy nehezebb nálam? - Száz fonttal - mondta megvetően Urteil.

- Százfontnyi zsír - nyikkantotta vérengző vadsággal Colos. - Mondok valamit. Verekedjünk a Merkúr gravitációjában. Az csak negyvenfontnyi előnyt ad neked. *És még* mindig megtarthatod a fölényedet. Elég tisztességes ajánlat?

- Nagy úr, de szeretnék egyet odaszózni, épp csak annyira, hogy beragasszam a nagy szádát abba a szerencsétlen kis pofádba!

- Választhatsz. Áll az alku?

- A Földre is, áll! Amennyire csak lehet, igyekszem, hogy ne öljelek meg, de ez minden. Te kértél rá, te könyörögted ki.

- Helyes. No, akkor menjünk! Menjünk! - Colos izalmában nagyot ugrott, és öklével gyors mozdulattal beleboksolt a levegőbe. Csakugyan mohón vágyott erre a párbajra, és semmiféle rossz előérzetei vagy balsejtelmei sem voltak Lucky felől. Honnan is tudhatta volna, hogy Lucky rövid idővel ezelőtt sokkal halálosabb párbajt vívott, mint amilyenre most ő készülődik!

Hatalmas generátorok és súlyos berendezések álltak a gépházban, de azért elég tágas volt a hely ahhoz, hogy a személyzet összejöhessen. Ez volt a kupola legrégebbi része. Azokban a hajdani időkben, amikor még egyetlen aknát sem mélyítettek ki a Merkúr talajában, itt, a generátorok között pihentek függőágyaikban az akkori tervezőmérnökök. Mostanában már csak alkalmanként, kisebb szórakozásokhoz használták.

Ezúttal ringként szolgált. Cook vagy fél tucat technikussal együtt, némileg kétségektől gyötörve, a vonalon kívül maradt.

- Csak ennyien vannak? - kérdezte Colos.

- Mindes az embereivel a napos oldalon van - mondta Cook. - Tíz ember odalenn, a bányában a köteleidet keresgéli, a többiek pedig a gépeikkel foglalatkoskodnak. Mondd, Colos, tudod te egyáltalán, hogy mit csinálsz? - kérdezte aggódva, és Urteilre nézett.

Urteil derékig meztelen volt. Mellkasán és vállán vastagon burjánzott a szőr, és atléta módjára élvezettel mozgatta az izmait.

Colos közönyösen nézte Urteilt. - Készen áll a gravitáció?

- Csak a jelre várunk. Úgy intéztem, hogy ne legyen hatással a kupola többi részére. Urteil beleegyezett?

- Hát persze. Minden rendben lesz, pajtás. - Remélem - buzgólkodott Cook.

- Mikor kezdünk? - kiáltotta Urteil. Majd ránézett a nézőseregére. - No, ki akar a majomra fogadni?

Az egyik technikus kényelmetlen vigyorral pillantott Colosra. Colos most szintén nekivetkőzött, és habár meglepően szívósnak látszott, mégis groteszk volt a kettejük közötti különbség.

- Senki sem fogad - válaszolta a technikus. - Elkészültetek? - kérdezte Cook.

- Én igen - mondta Urteil.

Cook megnyalogatta sápadt ajkát, és megfricskázta a főkapcsolót. Ettől megváltozott a generátor működése.

Colos megingott a hirtelen súlyvesztéségtől. A többiek is megbillentek. Urteil megbotlott, de gyorsan összeszedte magát, és kipenderült a küzdőterre. Még azzal sem strapálta magát, hogy fölemelje a karját, csak teljes nyugalommal állt és várt.

- Kezdd már el, te poloska! - mondta.

A párbaj kimenetele

Colos lágyan ringott a lábán, lassú, kecses mozdulatokkal, mintha valami rugó lett volna alatta.

Bizonyos értelemben így is volt. A Merkúr felszíni gravitációja csaknem pontosan ugyanolyan, mint a Marsé, s ez Colost otthonos érzéssel töltötte el. Hűvös zöld szeme éles tekintettel követte Urteil testének minden rezdülését, megfeszített izmainak minden egyes moccanását.

Ha valaki nem szokta meg ezt a gravitációt, akkor óhatatlanul rosszul mozog benne, még ha csak az egyensúlyát akarja is megőrizni.

Colos hirtelen mozdulatokkal pattant egyik lábáról a másikra, egyik oldalról a másikra, szaggatott mozdulatai szinte nevetséges tánc lépéseknek tunktek, és az egész igen zavarólag hatott.

- Hát ez meg mi? - morogta felbőszülten Urteil. Így járják a Marson a valcert?

- Így valahogy - válaszolta Colos. A karja előrelendült, pucér öklével odacsapott Urteil oldalára, hogy csak úgy visszhangzott az ütés, és megrendítette a nagydarab fickót.

- Hé, fiú! - A nézők levegő után kapkodtak, majd kitért belőlük a kiáltás.

Colos csípőre tett kézzel várta, hogy Urteil visszanyerje az egyensúlyát.

Kellett hozzá vagy öt másodperc, de az oldalán akkor is ott éktelenkedett a vörös folt, az arcán meg a düh pírja.

Teljes lendülettel fölemelte a karját, és kinyitotta a jobb tenyerét, mintha egyszer s mindenkorra agyon akarná csapni ezt a kellemetlenkedő rovar.

Am a sorozat folytatódott, és elsodorta Urteilt. Colos alábukott, épp csak néhány hüvelyknyire, tökéletesen koordinált testének teljes biztonságával. Urteil felhagyott azzal, hogy ide-oda kövesse Colos mozdulatait.

Colos most rátette a lábát Urteil ülepére, és gyengén taszított egyet rajta. Ő maga a visszarugózástól könnyedén a másik lábára pattant, de Urteil lassan, groteszk mozdulattal előreesett.

Hirtelen nevetés futott végig a nézőkön.

- Meggondoltam, Urteil - kiabálta be az egyik néző. - Fogadok!

Urteil úgy tett, mintha nem hallaná. Újból szemben állt Colossal, vastag ajka sarkából ragadós nyálcsepp csurgott az állára.

- Vissza a gravitáció! - bömbölte. - Állítsátok vissza a normálisra!

- No, mi van, pocakos? - ingerkedett Colos. - Tán nem elég a negyven font?

- Megöllek! Megöllek! - üvöltötte Urteil. - Gyere! - tárta ki a karját mókásan Colos.

De Urteil mégsem jött ki teljesen a sodrából. Ott körözött Colos körül, és esetlenül aprókat ugrott.

- Ha egyszer visszanyerem a lábam alá a rendes gravitációt, akárhol vagy is, poloska, nyakon csíplek, és darabokra téplek.

- Tépj csak!

A nézők között kényelmetlen csend támadt. Urteil meggörnyedt, fel-alá hadonászott a karjával, a lába széjjelszaladt. Azután valahogy megtartotta az egyensúlyát, és fölvette a gravitáció diktálta ritmust.

Hozzá képest Colos csak zsenge fűszál volt. Kecses és magabiztos táncos volt ugyan, de szánalmasan aprócska.

Am ez csöppet sem zavarta. Hirtelen dobbantott egyet, előrevetette a lábát, a levegőbe rúgott, és amikor Urteil rá akart csapni emelkedő alakjára, ő felemelt lábbal máris ellenfele mögött termett, még mielőtt az megfordulhatott volna.

Mindenki tapsolt, Colos pedig elvigyorodott.

A hatalmas kar utánanyúlt, elérte, mire Colos kivágott egy piruetet, és a tenyere élével odasózott Urteil bicepszére.

Urteil magába fojtotta a kiáltást, és megpördült maga körül.

Félelmetes nyugalommal fogadta a látványos provokációkat. Márpedig Colos mindent bedobott, hogy kötekedjen és csipkelődjön vele, míg csak ki nem hozza a béketűrésből, és el nem veszíti az egyensúlyát.

Hol előre, hol hátra - gyors, éles ütések, mind egy-egy darázsfullánk.

A kis Mars-lakóban lassanként némi tisztelet ébredt Urteil iránt. A fickó állta a sarat. Úgy védte az állását, ahogyan a medve veri vissza a vadászkutya támadását. És most Colos volt a vadászkutya, amelyik zihál, kapkod és viczorog a medve közelében, de azért igyekszik távol maradni a mancsától.

Urteil csakugyan medvéhez hasonlított nagy, szőrös testével, apró, vérben forgó szemével és erős állkapcsú, borostás képével.

- Küzdjél, pajtás! - biztatta Colos gúnyosan. Csak én nyújtok valami látványosságot a kuncsaftoknak.

- Gyere közelebb! - intett lassan Urteil.

- No persze - mondta Colos könnyedén előreugorva. Odacsapott egyet Urteil állkapcsára, és máris a karja alá bukott, szinte ugyanazzal a mozdulattal.

Urteil félig fölemelte a karját, de már későn. Egy kicsit megingott.

- Próbáld meg még egyszer! - mondta.

Colos menten meg is próbálta, Urteil másik karja alá csavarodott, és nagy tetszésnyilvánítás közepette meghajolt.

- Még egyszer! - mondta tompán Urteil. - Jó - Jendült előre Colos.

Ezúttal azonban Urteil résen volt. A feje és a karja mozdulatlan maradt, csak a jobb lábával lépett egyet előre.

Colos visszalépett, legalábbis megpróbálta, de nem sikerült. Urteil cipőjének rémes súlya odaszögezte a bokáját. Colos felvakkantott fájdalmában.

Urteil a gyors mozdulattól előrehajolt, Colos ekkor hirtelen elkeseredett ütest mért a hátára.

Urteil lassacskán hozzáedződött a gravitációhoz, már nem hánykolódott, és gyorsabban is ocsúdott. Colosnak viszont csak úgy égett a bokája, és ijesztő esetlenséggel ficáncolt.

Urteil vad üvöltéssel rohamozott, Colos pedig az épen maradt lábán forgott, de nem volt elég fürge. A sonkányi marok rákapcsolódott a jobb vállára. A jobb könyöke is fogságba esett. Lezuhantak a földre.

A nézősereg egy emberként felmorajlott, és Cook hamuszürkén kiáltotta:

- Hagyjátok abba! - De a kárográsra senki rá sem hederített.

Urteil feltápázkodott, felmarkolta Colost, és úgy emelintette föl, akár egy tollpihét. Colos arca eltorzult

fájdalmában, és kínlódva megpróbált talpra állni.

- Nagyokosnak hitted magad, ugye, amikor becsalogattál a kisebb gravitációba. Még mindig így gondolod? - morogta Urteil a kis fickó fülébe.

Colos nem sok időt vesztegetett a töprengésre. Legalább az egyik lábát a padlóra kell helyeznie... vagy Urteil térdkalácsára, mert a jobb lába pillanatnyilag Urteil térdén nyugodott.

Colos keményen lökött egyet magán, és hátralendítette a testét.

Urteil előrebillent. Önmagában nézve ez még nem jelentett volna veszélyt, de egyensúlyozás közben túllőtt a célon az alacsony gravitációban, és ahogy fel akart egyenesedni, hátrazuhan. Colos csak erre várt, áthelyezte a testsúlyát, és elszántan előretört.

Urteil olyan gyorsan pottyant le, hogy a nézők alig fogták fel, mi is történt. Colos félig kiszabadította magát.

Úgy ugrott talpra, akár egy macska, pedig a jobb karja még mindig fogoly volt. Bal karjával rávágott Urteil csuklójára, a térdével pedig belerúgott a könyökébe.

Urteil felvonított, és ahogy elmordult, hogy megvédje a karját a biztos töréstől, engedett a szorításra. Colos egy begyújtott rakéta gyorsaságával használta ki a helyzetet. Odaszegezett kezét kicsavarintotta a szorításból, és teljesen szabaddá tette, miközben tovább szorongatta Urteil csuklóját. Szabad kezével rávágott a karjára a könyöke felett. Most egyszerre két kézzel tartotta Urteil bal karját.

Urteil megpróbált feltápáskodni, és Colos hátizma megfeszült a kemény erőlködéstől. Ő is fölemelkedett Urteillel együtt.

Colos izmai Urteil emelkedési akciójával összhangban lassú mozdulattal elemelték a talajról a hatalmas testet. A mozdulat hatásosan mutatta be, mit lehet véghezvinni az alacsony gravitációban.

Colosnak majd szétpattantak az izmai, úgy korbácsolta egyre följebb Urteil testét, egyre folytatta, és figyelte, ahogyan parabolikus ívet ír le, a Föld szabályai szerint groteszk lassúsággal.

Mindenki őket bámulta, és megdöbbenve észlelte a gravitáció hirtelen változását. A Föld gravitációja olyan hirtelen tárt fel, akár egy sugárfegyver; Colos térdre esett, a bokája fájdalmasan kicsavarodott. A nézősereg is lepottyant, fájdalmukban és meglepetésükben kórusban felkiáltottak.

Colos egyetlen pillantással észlelte, mi történt Urteillel. A gravitációváltozás a parabola legmagasabb pontján érte, majd durván odacsapta. A fejét kegyetlenül betűtötte az egyik generátor védőlemezeinek kemény sarkába.

Colos megpróbált ráállni a fájós lábára, és megrázta összezavarodott fejét. Szédelegve látta Urteil szétvetett tagjait meg azt, hogy Cook ott térdel mellette.

- Mi történt? - kiáltotta Colos. - Mi történt a gravitációval?

A kérdést a többiek is visszahangozták. Colos, amennyire egyáltalán látott, úgy vette ki, hogy Cook az egyetlen közülük, aki talpon van, és még gondolkodni is tud.

- Ne a gravitációval törődj! Urteilről van szó - mondta Cook.

- Megsebesült? - kiáltotta valaki.

- Annyira nem sebesült meg - tápáskodott fel térdelő helyzetéből Cook. - De hogy meghalt, az biztos.

Híttelenkedve sereglettek a test köré.

- El kellene küldeni dr. Gardomáért - mondta Colos. Alig hallotta, amit mondott. Szarnyú gondolat kezdett motoszkálni benne.

- Baj lesz ebből - mondta Cook. - Megölted, Colos. - A gravitációváltozástól történt - mondta Colos. - Nehéz lesz kimagyarázni. Odavágtad.

- Állok elébe - mondta Colos. - Ne aggódjon. Cook megnyalta az ajkát és elnézett.

- Hívom dr. Gardomát.

Öt perc múlva befutott dr. Gardoma, és megerősítette azt, amit Cook az imént megállapított.

- Halott - állt fel az orvos, és kezét leporolta a zsebkezdőjével. - Betört a koponyája. Mi történt? - kérdezte síri hangon.

Mind egyszerre kezdtek beszélni, de Cook leintette őket.

- Colos és Urteil között élethalálharc tört ki...

- Colos és Urteil között! - robbant ki dr. Gardoma. - Ki engedte ezt meg? Maga megbolondult, hogy eltúri, hogy Colos kiálljon...

- Miért ne? - mondta Colos. - Én egy darabban vagyok.

- Így is van, dr. Gardoma, Urteil halt meg - védekezett Cook. - És Colos kezdeményezte a verekedést. Ezt beismered, igaz?

- Beismerem - mondta Colos. - Én csak azt mondtam, hogy a Merkúr gravitációjában verekedjünk.

- A Merkúr gravitációjában? Itt? - kerekedett el dr. Gardoma szeme. A lábára nézett, mint aki úgy érzi, hogy az érzékszervei játékot öznek vele, és csakugyan könnyebb, mint amilyennek érzi magát.

- Már nincs Merkúr-gravitáció - mondta Colos -, mert a döntő pillanatban visszakapcsolták a Föld gravitációját. Bumm! Ez ölte meg Urteilt, nem pedig az ön tisztelő híve.

- És hogyan változott át az álgravitáció újból a Föld gravitációjába? - kérdezte dr. Gardoma.
 Nagy csend.
 - Talán rövidzárlat - mondta erőltetve Cook.
 - Marhaság - mondta Colos. - Lekapcsolták. Csak úgy magától nem kapcsolódhat le.
 Újra csönd lett, nagyon kényelmetlen csönd. Az egyik technikus a torkát köszörülte.
 - Talán odébbmozdult valaki a harc hevében, és anélkül, hogy észrevette volna, a vállával meglökte.
 A többiek lelkesen helyeseltek.
 - Az ürre is! Csak így történhetett! - mondta valamelyikük.
 - Jelentemem kell az incidenst, Colos... - kezdte Cook.
 - Nos - mondta nyugodtan a Mars-lakó -, tehát letartóztatnak gondatlanságból elkövetett emberölésért?
 - N-nem - mondta bizonytalanul Cook. - Én nem tartóztatlak le, de jelentemem kell, és végül esetleg letartóztatnak.
 - Aha. Nos, köszönöm a figyelmeztetést. - Colos most először gondolt Luckyra, amióta visszafőtt a bányából. Szép kis cirkusz vár rá, ha visszatér.
 Még valami mocorgott a kis Mars-lakóban. Biztosra vette, hogy ezzel kimászik a csávából... és mutat majd Luckynak egy-két apróságot.
 - Colos! - kiáltott közbe egy új hang.
 Mindenki odanézet. Peverale lépett le a felső szintre vezető rámpáról.
 - Nagy úr, Colos, te itt vagy? És maga, Cook? Mi folyik itt? - tette hozzá csaknem ingerülten.
 Senki sem bírt megszólalni. Az öreg asztronómus szeme Urteil elterült testére tévedt. - Meghalt? - kérdezte enyhe meglepődéssel.
 Colost mehökkentette Peverale közönye. Az öregúr szinte még a választ sem várta be, azonnal Coloshoz fordult.
 - Hol van Lucky Starr? - kérdezte.
 Colos kinyitotta a száját, de hang nem jött ki rajta.
 - Miért kérdi? - nyögte ki elgyengülve. - A bányában van még?
 - Nos...
 - Netán a napos oldalon? - Nos...
 - Nagy úr, ember, a napos oldalon van?
 - Tudni akarom, miért kérdi - mondta Colos.
 - Mindes odakint cirkál - hadarta türelmetlenül Peverale -, és szokása szerint ellenőrzi a kábeleket. - És?
 - És vagy megbolondult, vagy rosszul lát, de azt állítja, hogy Lucky Starrt látta odakint.
 - Hol? - kiáltotta Colos.
 Dr. Peverale rosszállóan összeszorította az ajkát. - Szóval ő van odakint. Világos. Nos, Lucky Starr barátodnak alighanem meggyült a baja egy gépemberrel, egy robottal...
 - Egy robottal!
 - Mindes, aki nem landolt ott, hanem vár, míg odaér a segédcapat, azt állítja, hogy Lucky Starr halott!

A tárgyalás előzménye

Amikor Lucky a robot iszonyú szorításában vergődött, úgy érezte, hogy no, most aztán menten meghal. És amikor ez mégsem következett be, gyöngé reménysugár kezdett éledezni benne.
 Lehetséges, hogy a robot meggyötört agya mégsem tudja véghezvinni az emberülés képtelenségét, amikor szemtál szembe kerül vele?
 Mégsem ez lehet a magyarázat, mert érezte, hogy a robot szorítása fokozatosan erősödik.
 - Eressz el! - kiáltotta olyan erősen, ahogy csak bírta. Szabad kezét megpróbálta elhúzni, és a fekete port kaparászta. Van még egy esély, egy borzasztóan gyenge esély.
 Kezét a robot fejéhez emelte. Látni ugyan nem látott, mert az ő feje a robot mellkasához préselődött. Kezét végigcsúsztatta a robot koponyájának sima fémfelületén kétszer, háromszor, négyszer. Azután elvette onnét.
 Többet nem tehetett.
 Aztán... Képzlődött, vagy csakugyan engedett a robot szorítása? Végre az ő oldalán van a Merkúr óriás Napja?
 - Robot! - kiáltotta.
 A robot valami rozsdás nyekergéshez, csikorgáshoz hasonló hangot adott.
 Engedett a szorítás. Itt az ideje, hogy legalább egyetlen felszólítással megerősítse benne azt a keveset, ami még megmaradt a Robotok törvényéből.
 - Nem bánthatsz emberi lényt! - zihálta Lucky.

- Nem... szabad... - mondta szaggatottan a robot, és váratlanul a földre zuhant.

De még mindig fogta Luckyt, mereven, mint a halál. - Robot! Engedj el!

Egy rándulás, és a robot szorítása még jobban elernyedte. Lucky legalább már a fejét és a lábát szabadon mozgathatta.

- Ki parancsolta meg, hogy rombold le a berendezést?

Nem félt többé a robot vad reaklásától. Tudta, hogy már teljesen felbomlasztotta ezt a pozitronagyat. De az utolsó felvonásban, a teljes felbomlás előtt talán még marad benne valami a Második törvényből. Megismételte a kérdést.

- Ki parancsolta meg, hogy rombold le a berendezést?

- Fő... Fő... - hörögte a robot. A rádióérintkezés hirtelen egy utolsó hörgéssel megszakadt. A robot szája kétszer kinyílt, majd végső rohamában becsukódott, de látszott, amint azon erőlködik, hogy még kiadjon magából valami hangot.

Aztán minden megszűnt. A robot kimúlt.

Lucky agya, ahogy most hirtelen elmúlt a halál közelsége, hullámozott és elködösült. Nem volt elég ereje ahhoz, hogy lelökje magáról a robot végtagjait. Rádió adó-vevője palacsintává lapult a robot ölelésétől.

Annyit tudott, hogy először is össze kell szednie az erejét. Ki kell kerülnie a Merkúr óriás Napjának közvetlen sugárzásából, méghozzá sürgősen. El kell érnie a mellette lévő orom árnyékát, azt az árnyékot, ahová a robottal való viaskodása közben folyton el akart jutni.

Gyötrődve húzta a lábát. Fájdalmasan araszolt az árnyék felé, magával vonszolva a robot teljes súlyát. Még egy kicsit. Még egy kicsit. Úgy tetszett, egy örökkévalóságig is eltarthat, és az egész univerzum érte remeg.

Még egy kicsit. Még egy kicsit.

Már semmi erő sem volt a lábában, nem is érezte, a robot ezzel szemben ezer font súlyúnak tűnt.

Ez a vállalkozás még a Merkúr alacsonyabb gravitációjában is elszívta minden erejét, és már csak az akaratereje vitte tovább.

A feje került először az árnyékba. A fény elszórt. Várt, lihegett, aztán olyan erővel, hogy majd szétptantant az izmai, előbbre vonszolta magát a talajon, előre, újra és újra előre.

Végre árnyékban volt. A robot egyik lába még kilógott a napfényre, és szikrázva csillogott. Lucky szédelegve még falta, ahogy a válla felett hátranézett. Azután csaknem hálás örömmel elveszítette az öntudatát.

Később rövidebb időközönként visszatért az érzékelése.

Még később, amikor csendesesen fekvé puha ágyat érzett maga alatt, megpróbálta visszaidézni magának ezeket az intervallumokat. Csak képtörédek suhantak át az emlékezetén, emberek jöttek-mentek, bizonytalan benyomásai voltak valami gyors járműről, Colos hangjáról, sikolyáról, izgatottságáról. Azután egy kicsivel később valami orvosi tevékenységről.

Ezek után újból csak az üresség, amit dr. Peverale udvarias hangjának éles emléke követett, amint gyengéden kérdéseket intéz hozzá. Lucky emlékezett rá, hogy összefüggően válaszolt, így a legrosszabban már túl volt. Kinyitotta a szemét.

Dr. Gardoma komor képpel nézett rá, kezében még ott volt az injekcióstű.

- Hogy van? - kérdezte.

- Hogy lehetnék? - mosolygott Lucky.

- Azt hiszem, azok után, amiken keresztülment, holtan. De rendkívüli szervezete van, így hát életben marad.

Colos, aki Lucky vízióiban nyugtalanul vibrált, most nagyon konkrétan a középpontba került.

- Mindes nem kap ezért köszönetet. Miért nem szállt le az a hígagyú, és miért hagyta faképnél Luckyt, amikor észrevette a robot lábát? Mire várt? Otthagytá Luckyt, hogy meghaljon?

Dr. Gardoma elrakta az injekcióstűjét, és kezét mosott. Colosnak háttal állva kezdte mondani:

- Scott Mindes szentül meg volt győződve arról, hogy Lucky halott. Csak arra gondolt, hogy minél előbb elkerüljön onnan, nehogy őt vádolják Lucky meggyilkolásával. Hiszen egyszer már megpróbálta megölni, és tudta, hogy még sokan emlékeznek rá.

- Hogy gondolhatott erre ilyen helyzetben? A robot...

- Mindes mostanában a nehéz helyzetekben nincs teljesen magánál. Elment, hogy segítséget hívjon. Ennél jobbat nem tehetett.

- Hagyd el, Colos - mondta Lucky. - Nem voltam veszélyben. Kialudtam magam az árnyékban, és már kutya bajom. Mi van a robottal, Gardoma? Megmentették?

- Elvittük a kupolába. Az agya annyira tönkrement, hogy sajnos képtelenség lesz tanulmányozni.

- Nagy kár - mondta Lucky.

- No jó, Colos. Most gyere. Hagyjuk aludni emelte fel a hangját a doktor.

- Hé... - kezdett megsértődni Colos.

- Rendben van, Gardoma - tette hozzá sietve Lucky. - Ami azt illeti, szeretnék vele négyszemközt beszélni.

Dr. Gardoma habozott, majd vállat vont.

- Aludnia kéne, de azért adok egy félórát. Azután menjen ki.
- Ki fog menni.
Amint egyedül maradtak, Colos megragadta Lucky vállát, és hevesen megrázta.
- Te ostoba számár! Ha a hőség nem támadja meg időben azt a robotot... akárcsak a szub-éterikus rémtörténetekben...
Lucky szomorúan mosolygott.
- Nem a véletlenül múlt, Colos. Ha a szub-éterikus befejezésére várok, akkor már rég meghaltam volna. Ki kellett cseleznem a robotot.
- Hogyan?
- Fényesre csiszolták az esze tokját. A Nap sugarait nagy részben visszatükrözte. A pozitronagy hőmérséklete tehát elég magas volt ahhoz, hogy szétrombolja a józan eszét, de ahhoz nem volt elég, hogy teljesen megállítsa. Szerencsére a Merkúr talaja jó darabon laza, fekete anyagból áll. Sikerült bekenegetnem vele a fejét.
- És ettől mi történt?
- A fekete szín elnyeli a meleget, Colos. Nem veri vissza. A robot agyának hőmérséklete gyorsan emelkedett, és csaknem azonnal kimúlt. Az utolsó pillanatban... No, nem tesz semmit. És errefelé mi történt, míg nem voltam itt? Semmi?
- *Semmi?* Jaj! Figyelj! - Colos beszélt, Lucky pedig hallgatta, és egyre jobban elkomorult, ahogy a történet kibontakozott.
Amikor Colos befejezte, Lucky haragosan összevont szemöldökkel kifakadt.
- Mi a csudának kellett neked Urteillel megverekedned? Kész hülyeség volt.
- Lucky - mondta Colos mélyen megbántva -, ez *stratégia* volt! Mindig azt mondd, hogy fejjel megyek a falnak, és nem lehet rám bízni az agyafürt dolgokat. Ez agyafürtség volt! Tudtam, hogy az alacsony gravitációban elnászpángolhatom...
- Mintha nem is ment volna olyan könnyen. A bokád le van ragasztva.
- Megcsúsztam. Véletlen volt. De *győztem*. Alkut kötöttünk. Rengeteget árthatott volna a Tanácsnak a hazugságaival, és ha győzők, leszáll rólunk.
- Erről a szavát vetted?
- Hát... - kezdte zavartan Colos.
- Azt mondd, hogy megmentetted az életét- ment tovább Lucky. - Erről tudnia kellett, mégsem volt elég ahhoz, hogy felhagyjon a szándékával. Gondolod, hogy ezek után egy ökölharc miatt megtette volna?
- Hát...
- Kiváltképp, ha veszít és kiteszi magát a nyilvános elagyabugyálás megaláztatásának... Mondok neked valamit, Colos. Azért csináltad, mert el akartad páholni, bosszút akartál állni azért, mert kicsúfolt. Alkukötésről beszélsz, de ez csak ürügy volt, hogy legyen valami jogcímed a verekedésre.
- Aj, Lucky! A Mars homokjára... - Talán nincs igazam?
- Alkut akartam kötni...
- De verekedni még annál is jobban akartál, most pedig megeheted, amit főztél.
- Nagyon sajnálom - sütötte le a szemét Colos.
- Ó, nagy Galaxis, Colos, nem haragszom rád enyhült meg azonnal Lucky. - Igazából magamra haragszom. Rosszul ítéltem meg a robotot, és majdnem kinyiffantott, mert nem gondolkodtam. Láttam, hogy valami nem stimmel velem, de arra nem gondoltam, hogy a meleg milyen hatással van a pozitronagyára, míg aztán csaknem túl késő lett már... No, ami elmúlt, elmúlt, és ez jó lecke lesz a jövőre, most pedig próbáljuk elfelejteni. Most az a kérdés, mihez kezdünk ezzel az Urteil-üggyel.
- Legalább megszabadultunk a fickótól - bukfacezett vissza Colos lelke.
- *Tőle* igen - mondta Lucky. - De mi lesz Swenson szenátorral?
- Hmm.
- Hogyan magyarázzuk meg? Vizsgálat indul a Tudományos Tanács ellen, és erre egy, a Tanácshoz közel álló személy, aki csaknem tagja a Tanácsnak, verekedést kezdeményez, melybe a vizsgálatot *végző* egyén belehal. Nem hangzik valami jól.
- Baleset volt. Az álgravitáció...
- Ez nem húz ki minket a pácából. Beszélnem kell dr. Peverale-lal és...
Colos elvörösödött.
- Az csak egy vén csataló. Oda se figyel rá hadarta.
- Hogy érted azt, hogy oda se figyel? - könyökölt fel Lucky.
- De nem ám - heveskedett Colos. - Akkor lépett be, amikor Urteil már holtan hevert a padlón, de rá sem hederített. "Meghalt?" - csak ennyit mondott.
- Ez minden?
- Ez minden. Aztán megkérdezte, hol vagy, és azt mondta, Mindes felhívta, és azt állította, hogy megölt egy robot.

- Ez minden? - Lucky pillantása fogva tartotta Colost.
 - Ez volt minden - mondta zavartan Colos.
 - Mi történt még? Gyerünk, Colos! Nem akarsz, hogy beszéljek Peverale-lal. Miért nem?
 Colos a távolba révedt. - Gyerünk, Colos!
 - Vallatsz? - Vallatlak.
 - Peverale szerint ez gyilkosság volt, és nagy port kavart a Földön. Azt mondja, hogy viselnünk kell a következményeket.
 - Rendben van. Mikor lesz a tárgyalás?
 - Jaj, Lucky, nem akarom megmondani. Dr. Gardoma azt mondta, nem szabad téged felizgatni.
 - Ne viselkedj úgy, mint valami öreg kotlós, Colos! Mikor van a tárgyalás?
 - Holnap kettőkor a Rendszer szabványideje szerint. De nincs ok aggodalomra, Lucky.
 - Hívd be Gardomát! - Minek?
 - Tedd, amit mondom!

Colos az ajtóhoz lépett, és dr. Gardomával tért vissza.
 - Ugye nincsen semmi akadály, hogy holnap kettőkor fölkeljek?
 - Azt hiszem, több időre lenne szüksége - mondta habozva dr. Gardoma.
 - Nem érdekel, mit hisz. Nem halok bele, igaz?
 - Nyilván abba sem halna bele, ha most fölkelne, Mr. Starr - sértődött meg dr. Gardoma. - De nem tanácsos.
 - Rendben van. Most pedig arra kérem, közölje dr. Peverale-lal, hogy jelen leszek Colos tárgyalásán. Tud erről, ugyebár?
 - Tudok.
 - Mindenki tud róla, kivéve engem. Igaz? - Nem volt abban az állapotban...
 - Mondja meg dr. Peverale-nak, hogy ott leszek, és nélkülem el sem kezdhetik.
 - Megmondom. De most jobb lenne, ha aludna. Gyere, Colos!
 - Még egy másodperc - rikkantotta Colos. Gyorsan odalépett Lucky ágyához. - Figyelj, Lucky, ne borulj ki! Úgy intéztem az egész históriát, hogy ura vagyok a helyzetnek.
 Lucky felhúzta a szemöldökét.
 Colos csaknem szédurrant a saját fontosságától.
 - Meg akartalak lepni, a fene egye meg. Be tudom bizonyítani, hogy nem csináltam semmit, és Urteil nem miattam törte ki a nyakát. Megoldottam az ügyet. - Kidüllesztette a mellét. - *Én! Egyedül!* Colos! Tudom, ki az, aki mindenért felelős!
 - Ki az? - kérdezte Lucky.
 - Nem! Nem mondom meg! - kiáltotta Colos. Meg akarom neked mutatni, hogy több van a fejemben, mint az öklömben. Ezúttal én vezényelem a parádét, és te csak figyelsz. Ez minden. A többit meglátod a tárgyaláson.
 A kis Mars-lakó arcán összeszaladtak a ráncok, elégedetten vigyorgott, és diadalmas pillantásokat vetve tánclelésben távozott a szobából dr. Gardomával.

A tárgyalás

Lucky másnap röviddel két óra előtt lépett be dr. Peverale szobájába.
 A többiek már együtt voltak. Dr. Peverale ott ült régi, telezsúfolt íróasztala mögött, és kedvesen bölintott, amit Lucky komor "Jó napot, uram"-mal viszonzott.
 Majdnem minden olyan volt, mint a banketten. Természetesen Cook is ott volt, és idegesnek látszott, mint mindig, de mintha lefogyott volna. Hatalmas karosszékben ült dr. Peverale jobbján. Colos egy ugyanakkora karosszékben fészkelődött, majdnem elveszett benne.
 Ott volt Mindes, sovány arca mogorván nézett erre-arra, ujjait összefonta, és csak néha nyitotta szét, hogy időnként doboljon a nadrágszárán. Mellette dr. Gardoma ült egykedvűen, nehéz szemháját rosszállóan emelte föl, ahogy Lucky belépett. Jelen voltak még az asztronómusok vezetői.
 A bankett résztvevői közül egyedül Urteil hiányzott. Dr. Peverale a maga kedves módján nyomban belekezdett.
 - Kezdjük hát el. De először néhány szót Mr. Starrhoz. Értesüléseim szerint Colos azt mondta önnek, hogy ez egy tárgyalás. Szeretném biztosítani afelől, hogy szó sincs erről. Ha lesz tárgyalás - és remélem, hogy nem lesz -, akkor az a Földön fog lefolyni, szabályosan, bírák és védő előtt. Mi itt csupán egy jelentést próbálunk összeállítani, amelyet elküldhetünk a Tudományos Tanácsnak.
 Dr. Peverale igazított valamit az asztalán heverő tárgyak tömkelegében.
 - Hadd magyarázzam meg, miért szükséges részletes jelentést tenni. Először is, Mr. Starr, aki merészen behatolt a napos oldalra, megállította azt a napos oldali szabotórt, aki tönkretette dr. Mindes tervét. Kiderült,

hogya a szabotőr nem más, mint egy szíriuszi gyártmányú robot, mely többé már nem funkcionál. Mr. Starr...

- Igen?

- A tárgy fontossága miatt vettem magamnak a bátorságot, és amint behozták, elkezdtem kikérdezni magát, amikor még csak félig volt öntudatánál.

- Nagyon jól emlékszem rá - felelte Lucky.

- Hajlandó lenne jegyzőkönyvben is megerősíteni néhány válaszát?

- Hajlandó vagyok.

- Először is, gondolja, hogy még több robot is lehet ott?

- A robot nem mondta; de szerintem nem valószínű. - *Ám azért*, ugye, nem jelenthetjük ki teljes bizonyossággal, hogy ez az egyedüli robot a Merkúron? - Nem.

- Tehát több is lehet. - Nem hinném.

- Tehát ez csak az ön véleménye. A robot nem mondta, hogy nincsenek többen.

- Nem.

- Nos, jó. Mit gondol, hány szíriuszi áll kapcsolatban az üggyel?

- A robot nem volt hajlandó elmondani. Parancsot kapott, hogy hallgasson.

- Lokalizálta a robot a szíriuszi betolakodók bázisát?

- Semmi ilyesmit nem mondott. Azt sem említette, hogy vannak-e egyáltalán szíriusziak.

- De a robot szíriuszi gyártmány volt, ugye? - Ezt elismerte.

- Ah - mosolygott kedvetlenül dr. Peverale. - Azt hiszem, magától értetődő, hogy szíriusziak vannak a Merkúron, és ellenünk ügködnek. Ezt közölnünk kell a Tudományos Tanáccsal. Szervezetten át kell kutatni a Merkúrt, és ha a szíriusziak ki is térnek előlünk, és elhagyják a bolygót, akkor is tudatosítani kell magunkban a szíriuszi veszedelmet.

- Itt van a Merkúr őshonos lényeiének a problémája is, dr. Peverale - vetette közbe komolyan Cook. Erről is informálni kellene a Tudományos Tanácsot. - A többiekhez fordult. - Az egyik teremtményt tegnap elfogták, és...

- Igen, dr. Cook, egészen biztosan értesítjük róla a Tanácsot - mondta némi bosszúsággal dr. Peverale. *Ám* elsősorban a szíriuszi kérdést kell szem előtt tartanunk. A többi ügy háttérbe szorul a legsürgetőbb veszély miatt. Például azt ajánlom, hogy dr. Mindes hagyjon fel minden kísérletével addig, amíg a Merkúr nem lesz teljesen biztonságos a Föld-lakók számára.

- Most feladni! - kiáltotta Mindes. - Amikor már annyi pénzt, időt és erőfeszítést öltünk bele...

- Én azt mondtam, hogy addig, amíg a Merkúr biztonságos nem lesz. Nem azt, hogy örökre fel kell hagyni a Fénytervvel. És mivel a Merkúrt fenyegető veszélyt kell előtérbe helyezni, fontos gondoskodnunk arról, hogy Swenson szenátor, Urteil pártfogója, ne akadékoskodhasson mellékes ügyek miatt.

- Szóval úgy érti, hogy Colos személyében bűnbakot akar előállítani a szenátornak, szépen felcímkezve, kezét-lábát összekötve - mondta Lucky. - Hogy míg a szenátor Colossal bajmóldódik, addig a Merkúron zavartalanul lehessen hajkurászni a szíriusziakat.

- Bűnbak, Mr. Starr? - emelte fel fehér szemöldökét az asztronómus. - Csak tényeket akarunk.

- Menjünk csak tovább! - mocorgott Colos nyughatatlanul. - Megkapják a tényeket.

- Jó - mondta dr. Peverale. - Nem bánod, ha veled kezdjük, mint központi figurával? Mondd el pontosan, a saját szavaiddal, mi történt közted és Urteil között. A saját szavaiddal mondd, de méltányolnám, ha rövidebbre fognád. És jusson eszedbe, hogy az eljárást hangos mikrofilmre vesszük.

- Óhajtja, hogy megesküdjem? - kérdezte Colos. - Ez nem hivatalos bíróság - rázta meg a fejét dr. Peverale.

- Ahogy akarják. - És Colos meglepő szenvtelenséggel belekezdett a történetbe. Elejétől végig elmondta, hogyan szégyenítette meg Urteil a kis termete miatt, mi történt a bányában, majd rátért a párbajra. Csak azt hagyta ki, hogyan fenyegette meg Urteil Lucky Starrt és a Tanácsot.

Dr. Gardoma folytatta, igazolta, hogyan folyt le Urteil és Colos első találkozója, és ugyancsak jegyzőkönyvbe mondta a bankettasztalnál történeteket. Beszámolt róla, hogyan gyógykezelt Urteilt, amikor az visszatért a bányából.

- Elég hamar visszaállt a rendes testhőmérséklete - mondta. - Nem kérdeztem tőle részleteket, és ő sem mondott semmit. Azonban kérdezősködött Colos felől, és amikor elmondtam neki, hogy teljesen jól van, láttam az arcán, hogy jobban utálja Colost, mint valaha. Nem úgy viselkedett vele, mint aki az életét köszönheti neki. Ugyanakkor meg kell mondanom, hogy nézetem szerint Urteil nem az a fajta ember volt, akiben túlteng a hála érzése.

- Ez csak egy vélemény - sietett közbeszólni dr. Peverale. - És azt ajánlom, ne zavarjuk meg ilyen kijelentésekkel a jegyzőkönyvet.

Dr. Cook következett. Ő a párbajra összpontosított. - A párbajt Colos szorgalmazta. Erről csak ennyit. Úgy éreztem, hogy amennyiben biztosítom az alacsonyabb gravitációt, amit Colos ajánlott, és tanúk is vannak, akkor semmi baj sem lehet. Ha komolyra fordulna a dolog, közbeavatkozhatunk. Attól félttem, hogy ha megtagadom, és tanúk nélkül verekszenek meg, akkor komolyabb következményekkel járhat a dolog. Ennél komolyabbra ugyan bajosan fordulhatott volna, de semmi efféle előérzetem sem volt. Elismerem, dr. Peverale, meg kellett

volna önnel beszélmem.

- Bizony, meg kellett volna - bólintott dr. Peverale. - De az tény, hogy Colos ragaszkodott a párbajhoz, és az alacsony gravitációt is ő ajánlotta, igaz?

- Így van.

- És biztosította magát arról, hogy ilyen körülmények között megöli Urteilt.

- Egészen pontosan úgy mondta, hogy "megölöm a fickót". Én azt hittem, hogy képletesen érti. Biztosra vettem, hogy nem áll szándékában meggyilkolni.

- Van valami hozzáfűznivalód ehhez? - fordult Coloshoz dr. Peverale.

- Van. És addig szeretnék feltenni néhány keresztkérdést, amíg dr. Cook is az emelvényen van.

- Ez nem bírósági kihallgatás - lepődött meg dr. Peverale.

- Ide hallgassanak! - mondta felhevülve Colos. Urteil halála nem baleset volt. Gyilkosság volt, és lehetőséget akarok kapni, hogy bebizonyítsam.

Pillanatnyi csend követte a szavait, majd rögtön zavart fecsegés támadt.

- Néhány keresztkérdést akarok föltenni dr. Hanley Cooknak! - tört át az összevisszaságon Colos éles rikoltása.

- Azt javaslom, dr. Peverale, hagyja, hogy keresztülvigye ezt a szándékát - mondta hidegen Lucky. Az öreg asztronómus egészen összezavarodott.

- Én igazán nem is tudom... Colosnak nem... dadogott, majd elhallgatott.

- Dr. Cook, először is honnan tudta meg Urteil, hogy merre mentünk Luckyval a bányában?

- Nem tudtam, hogy ismeri az utat - vörösödött el Cook.

- Nem közvetlenül mögöttünk jött. Párhuzamos úton haladt, mint aki arra készül, hogy akkor csapjon le ránk és kerüljön mögénk, amikor már megbizonyosodtunk arról, hogy egyedül vagyunk a bányában, és senki sem követ bennünket. Ahhoz pedig, hogy ezt tegye, tudnia kellett, melyik úton akarunk menni. Lucky és én kizárólag önnel beszélünk meg az útvonalat, más nem tudott róla. Sem Lucky, sem én nem közöltük Urteillel. Akkor hát ki közölhette?

- Nem tudom - nézett kárul Cook vadul, mintegy segítséget kérve.

- Nem nyilvánvaló, hogy ön tette? - *Nem.* Talán kihallgatott minket.

- Térképjelzéseket nem hallgathatott ki, dr. Cook... De menjünk tovább. Verekedtem Urteillel, és ha a gravitáció megmarad a merkúri szinten, Urteil még ma is élne. De nem maradt meg. Hirtelen visszaugrott a Föld gravitációjára, éppen abban a pillanatban, amikor ez megölhette Urteilt. Ezt ki csinálta?

- Nem tudom.

- Maga volt az első, aki Urteil mellett termett. Mit csinált vele? Meg akart bizonyosodni arról, hogy valóban meghalt?

- Kikérem magamnak! Dr. Peverale... - Cook lángoló arccal fordult főnöke felé.

- Azzal vádolja dr. Cookot, hogy megölte Urteilt? - kérdezte nyugtalanul dr. Peverale.

- Ide figyeljenek! - mondta Colos. - A hirtelen gravitációváltozástól leestem. Amikor fölkeltem, a többiek vagy szintén akkor készültek feltápaszkodni, vagy még a földön heverték. Az ember nem tud egykönnyen lábra állni, ha hetvenöt vagy százötven font súly minden előzetes figyelmeztetés nélkül a hátára esik. De Cook képes volt rá! Ő volt az egyedüli, aki a lábán állt, ott termett Urteil mellett, és máris fölé hajolt.

- Mit bizonyít ez? - követelőzött Cook.

- Azt, hogy amikor erősödött a gravitáció, maga nem esett a földre, különben nem ért volna oda olyan hamar Urteil mellé. És *miért* nem esett el, amikor a gravitáció megváltozott? Azért, mert maga *számított* rá, hogy megváltozik, és megkapaszkodott. És *miért* számított rá? Azért, mert *maga* kapcsolta át a szintet.

- Ez kész kínzás. Őrület - mondta Cook dr. Peverale felé fordulva.

Dr. Peverale azonban elborzadva nézett helyettesére.

- Hadd rekonstruáljam a dolgot - mondta Colos. Cook együttműködött Urteillel. Csakis így tudhatta meg Urteil, hogy melyik utat választottuk a bányában. De Cook valószínűleg csak félelmében működött együtt vele. Urteil talán megszarolta. Mindenesetre csak úgy szabadulhatott meg tőle, ha megöli. Amikor azt mondtam, hogy az alacsonyabb gravitáción megölöm a fickót, ezzel bogarat ültettem a fejébe, és miközben verekedtünk, ott állt, és a szintet leste. Ez minden.

- Várj! - kiáltotta Cook sürgetően, szinte elfulladva. - Ez mind... Ez mind...

- Nem kell, hogy higgyenek nekem - folytatta Colos. - De ha a teóriám helyes, márpedig biztosra veszem, hogy az, akkor Urteilnek nyilván kellett hogy legyen a birtokában valami írás, jegyzet vagy film, amivel sakkban tartotta Cookot. Máskülönben Cook nem érezte volna annyira sarokba szorítva magát, hogy a gyilkosságot lássa az egyedüli kiútnak. Át kell kutatni Urteil holmiját, és ha találnak benne valamit, hát az lesz az, amiről beszélek.

- Egyetértek Colossal - mondta Lucky.

- Én is azt hiszem, ez az egyetlen módja, hogy tisztázzuk a helyzetet - mondta teljesen összezavarodva dr. Peverale.

Dr. Hanley Cookból szemmel láthatóan minden erő kiszaladt, elsápadt, remegett, és nagyon

szerencsétlennek látszott.

- Várjanak! - nyögdécselte. - Megmagyarázom. Minden arc feléje fordult.

Hanley Cook hosszú arca verejtékben úszott. Szinte könyörgőre kulcsolt keze reszketett.

- Urteil, amint a Merkúrra érkezett, rövidesen fölkeresett. Azt mondta, hogy vizsgálatot folytat az obszervatórium ellen. Azt mondta, hogy Swenson szenátornak bizonyítéka van az eredménytelenségre és a pazarlásra. Azt mondta, hogy dr. Peverale-t nyilvánvalóan el kell távolítani, és azt is mondta, hogy teljesen logikus, hogy én kerülök a helyére.

- *Cook!* - kiáltott föl a feszült döbbenettel figyelő Peverale.

- Ebben egyetértettem vele - közölte Cook morcosan. - Maga már tényleg túl öreg. Úgyis én vezetem az obszervatóriumot, maga csak a szíriuszi mániájával foglalkozik. - Lucky felé fordult. - Urteil azt mondta, hogy amennyiben segíték neki a vizsgálatban, elintézi, hogy én legyek a következő igazgató. Elhittem, mert mindenki tudja, hogy Swenson szenátornak mekkora hatalma van. Sokféle információt adtam Urteilnek. Némelyiket írásban, és alá is írtam, Urteil azt mondta, hogy a későbbi legális procedura során szükség lesz erre. És akkor... akkor egyszerre zsarolni kezdett ezekkel az írásos információkkal. Kiderült, hogy sokkal jobban érdeklődik a Fényterv és a Tudományos Tanács iránt. Azt akarta, hogy arra használjam fel a pozíciómat, hogy a személyes kémje legyek. Egyszerűen a szemembe vágta, hogy ha megtagadom, mindent elmond dr. Peverale-nak. Ez a karrierem végét jelentette volna. *Muszáj volt kémkednem* neki. Információt kellett adnom arról, hogy Starr és Colos melyik úton megy a bányába, Naprakész jelentést kellett adnom mindenről, amit Mindes csinált. És minél több információt adtam át, annál inkább a hatalmába kerültem. Egy idő után rájöttem: egy nap majd kitöri a nyakam, és semmit sem számít, hogy mennyit segítettem neki. Ilyen ember volt. Félni kezdtem, hogy csak úgy szabadulhatok meg tőle, ha megölöm. Csak tudnám, hogyan... Akkor állt elő Colos azzal a tervével, hogy megverekszik Urteillel az alacsony gravitációban. Biztosra vette, hogy oda tudja vágni. Arra gondoltam, hogy nekem... Az esély mindössze egy a százhoz, talán csak egy az ezerhez, de arra gondoltam, hogy ugyan mit veszíthetek? Így hát odaálltam az álgravitáció kapcsolójához, és vártam az alkalmat. Az alkalom eljött, és Urteil meghalt. Tökéletes munka volt. Balesetnek kell feltüntetni, gondoltam. Csak Colos lesz bajban, ha a Tanács előveszi miatta. Senki sem sérült meg, kivéve Urteilt, ő pedig százszorosán is rászolgált. Hát ennyi.

Döbbszent csend követte a szavait.

- Ilyen körülmények között, Cook - mondta rekedten dr. Peverale -, természetesen minden kötelessége alól fel van mentve és letart...

- Hé, álljunk meg, *álljunk meg!* - kiáltotta Colos. Még nem teljes a vallomás! Ide figyeljen, Cook, ugye, ez már a második alkalom volt, amikor meg akarta ölni Urteilt?

- A második? - bámult siralmasan Cook.

- És az a manipulált inzoúrruha? Urteil azt mondta, hogy őrizkedjünk valakitől, tehát volt már ebben némi tapasztalata. Mindesra akarta fogni, de Urteil hazug fickó volt, így egy szavát sem hittük el. Szerintem maga egyszer már így akarta eltenni Urteilt láb alól, ő pedig fogta az úrruhát, és arra kényszerítene magát, hogy a mi szobánkba tegye, ha majd megjövünk. Utána pedig figyelmeztetett bennünket, hogy azt higgyük, a mi oldalunkon áll, és Mindesot akarta belekeverni. Így volt?

- Nem! - üvöltötte Cook. - Nem! Semmit sem csináltam azzal az inzoúrruhával! Semmit!

- Ugyan, menjen már! - mondta Colos. - Csak nem adunk a szavára egy...

Most azonban felállt Lucky Starr.

- Pedig csakugyan így van, Colos. Cook semmit sem csinált az inzoúrruhával. Elhíhated. Az inzoöltönyért az az ember felelős, aki a robotért is.

- A szíriusziakra gondolsz, Lucky? - nézett Colos hitetlenkedve nagy barátjára.

- Nem a szíriusziakra - mondta Lucky. - Nincsenek szíriusziak a Merkúron. Soha nem is voltak.

A tárgyalás eredménye

- Hogy nincsenek szíriusziak? Tudja maga egyáltalán, Starr, hogy mit beszél? - kérdezte dr. Peverale, és mély hangjából kihallatszott a rémület.

- Nagyon is tudom. - Lucky Starr előresétált dr. Peverale íróasztalához, rátelepedett az egyik sarkára, és szembefordult a gyülekezettel.

- Dr. Peverale bizonyára megerősíti, ha elmagyarázom a következtetéseimet.

- Mármint hogy *én* erősítsem meg? Ettől nem kell tartania, arról biztosítom - és keserűen felfújta magát. - Kevésbé érdemes arra, hogy vita tárgyát képezze... Apropó, Cookot őrizetbe kellene venni - emelkedett föl félig ültéből.

Lucky gyengéden visszanyomta a székébe.

- Rendben van, uram. Colos kezeskedik arról, hogy Cook az ellenőrzése alatt marad.

- Semmi bajt sem csinálók - mondta tompán a kétségbeesett Cook. Colos, biztos, ami biztos, szorosan melléje húzta a karosszékét.

- Dr. Peverale, gondoljon vissza a bankett estéjére és a saját szavaira, amikor a szíriuszi robotokról beszélt...
- kezdte Lucky. - Mellesleg, dr. Peverale, ön, ugyebár, már régóta tudja, hogy robot van a bolygón?

- Ezt hogy érti? - jött zavarba az asztronómus.

- Dr. Mindes azzal a történettel ment önhöz, hogy mozgó, emberszabású alakot látott, aki szerinte fém űrruhát visel, mégis jobban bírja a Nap sugárzását, mint ahogyan ember valaha is bírná.

- Csakugyan ezt mondtam - vetette közbe Mindes. - Rájöhettek volna, hogy robotot látok.

- Magának nem volt annyi tapasztalata a robotok terén, mint dr. Peverale-nak - mondta Lucky, majd ismét az aggastyánhoz fordult. - Biztos vagyok benne, ön már akkor gyanította, hogy szíriuszi gyártmányú robotok vannak a bolygón, amikor dr. Mindes jelentette, amit látott. A leírása tökéletesen illett rá.

Az asztronómus lassan bólintott.

- Amikor Mindes elmondta a történetet - folytatta Lucky -, magam sem igen gyanakodtam robotokra, mint ahogy ő sem. Ám amikor ön, dr. Peverale, a banketten annyit beszélt szíriusziakról és robotokról, egyre inkább az motoszkált bennem, hogy ez lesz a rejtély magyarázata. Ön nyilván ugyanezt gondolta.

Dr. Peverale lassan bólintott.

- Tudatosodott bennem - mondta -, hogy mi magunk semmit sem tehetünk egy szíriuszi betörés ellen. Ezért riasztottam el Mindesot.

(Mindes elsápadt, és vadul motyogott magában.) - És sohasem jelentette a Tudományos Tanácsnak? - kérdezte Lucky.

- Attól tartottam, hogy nem hiszik el, és csak azt érem el vele, hogy elmozdítanak a helyemről - mondta kis habozás után dr. Peverale. - Őszintén szólva nem tudtam, mihez kezdjek. Az világos volt, hogy Urteil nem tudom használni. Őt csak a saját tervei érdekelték. Amikor maga idejött, Starr - a hangja itt elmélyült, és folyékonyabban kezdett beszélni -, úgy éreztem, hogy lesz végre egy szövetségesem, akinek első ízben beszélhetek a Szíriuszról, az onnan várható veszedelemről és a robotokról.

- Igen - bólintott Lucky. - Emlékszik még, hogyan írta le a szíriusziak érzelmeit, mellyel robotjaik iránt viseltetnek? Ezt a szót használta: "szeretet". Elmesélte, hogy a szíriusziak valósággal dédelgetik a robotjaikat, szeretik őket; elmondta, hogy a szíriusziak szerint semmi sem elég jó a robotoknak. Még azt is mondta, hogy a szíriusziak többre tartanak egyetlen robotot száz embernél.

- Természetesen ez így igaz - mondta dr. Peverale. - Hát ha ennyire imádják a robotjaikat, akkor hogyan lehetséges az, hogy ideküldenek közülük egyet a Merkúrra szigetelés nélkül, felkészítetlenül a Nap sugárzása ellen? Vajon lassú, kínos halálra ítélték volna egyik kedvencüket?

Dr. Peverale hallgatott, a szája széle remegett.

- Még én is nehezen szántam rá magam, hogy megöljem azt a robotot, pedig az életem forgott kockán, és nem is vagyok szíriuszi. Akkor hát egy szíriuszi hogyan volna képes ilyen rémségre?

- A küldetés fontossága... - fohászkozott neki dr. Peverale.

- Megengedem - mondta Lucky. - Nem állítom, hogy a szíriusziak nem küldenének robotot a Merkúrra egy szabotázs végrehajtása végett, de a nagy Galaxisra, első dolguk az lenne, hogy szigeteljék az agyát! Még ha a robot iránti szeretetüket nem vesszük is figyelembe, akkor is ezt diktálja a józan ész. Hiszen a szolgálatot is jobban látná el!

Az egybegyültek helyeslően mormogtak.

- De - dadogta dr. Peverale - ha nem a szíriusziak voltak, akik...

- Helyes - mondta Lucky. - Lássuk, mire jutunk. Először. Mindes kétszer pillantotta meg a robotot, és az mind a kétszer eltűnt, amikor Mindes megpróbált a közelébe menni. A robot később arról informált, hogy azt parancsolták neki: kerülje el az embereket. Nyilván figyelmeztették, hogy Mindes szabotőr után szimatol. Az is nyilvánvaló, hogy a kupolából kapta a figyelmeztetést. Énrám senki sem figyelmeztette, hiszen rólam úgy tudták, a bányában vagyok. Nézzük a másodikat. Amikor a robot már haldokolva hevert, feltettem még egy utolsó kérdést, amelyre megpróbált válaszolni. Csak ennyit tudott mondani: "Fö... Fö...", azután megszakadt a rádióérintkezése, de a szája úgy mozgott, mint aki még ki akar nyögni két szóttagot.

Colos hirtelen felkiáltott, lángvörös haja égnek állt a szenvedélytől.

- Urteil! A robot Urteil próbált mondani! Ez a mocskos disznó volt a szabotőr egész idő alatt! Minden stimmel!

- Talán - mondta Lucky. - Talán. Nekem inkább úgy tetszik, mintha "Föld-lakó"-t akart volna mondani.

- Vagy talán - mondta szárazon dr. Peverale mindössze csak egy utolsó hörgés jött ki a haldokló robotból, ami semmit sem jelent.

- Talán - egyezett bele Lucky. - És most nézzük a harmadikat, ami azonnal eldönt mindent. Ez a következő: a robot szíriuszi gyártmány volt. Ki az az ember itt a kupolában, aki egyáltalán hozzájuthatott egy szíriuszi robothoz? Ki volt közülünk a Szíriuszon?

- Én - szükkült össze dr. Peverale szeme.

- Pontosan - mondta Lucky. - Ön és senki más. Itt a válasz.

Örületes lárma kerekedett, de Lucky csendet parancsolt. A hangja nem tűrt ellentmondást, az arca szigorú lett.

- Mint a Tudományos Tanács tagja - mondta -, kihirdetem, hogy e perctől kezdve én rendelkezem az obszervatórium felett. Dr. Peverale-t elmozdítom igazgatói székéből. Beszéltem a Föld Központi Tanácsával; már útban van ide egy hajó. A további intézkedéseket ezután tesszük meg.

- Követelem, hogy hallgassanak meg! - kiabálta dr. Peverale.

- Meghallgatjuk - mondta Lucky. - De először hallgassa meg, mi a vád ön ellen. Ön az egyedüli ember, akinek módjában állt, hogy ellopjon egy szíriuszi robotot. Dr. Cook elmondta nekünk, hogy amikor a Szíriuszon volt, kapott egy robotot a személyes szolgálatára. Ez megfelel a valóságnak?

- Igen, de...

- A robotot a hajójára irányította, amikor már be tudta programozni. Valahogy kijátszotta a szíriusziak éberségét. Nyilván álmukban sem gondoltak arra, hogy valaki a robotlopás főbenjáró bűnébe keveredhet. Ez oknál fogva nem is vezettek be semmiféle védőintézkedést. Annál is inkább ez a kézenfekvő magyarázat, mert amikor megkérdeztem a robottól, hogy ki adott neki parancsot, azt próbálta mondani, hogy a Föld-lakó. Ön volt a Szíriuszon az egyedüli Föld-lakó. Csakis önről beszélhetek úgy, hogy "Föld-lakó", amikor a robotot először a szolgálatába állították. Tehát úgy gondolt önre mint "Föld-lakó"-ra. Végezetül pedig ki lehetett az, aki bárkinél jobban tudta, hogy mikor ki megy ki a napos oldalra? Ki informálhatta volna jobban a robotot rádióon keresztül afelől, hogy mikor van biztonságban, és mikor kell elrejtőznie?

- Mindent tagadok - közölte kurtán dr. Peverale. - Nincs értelme a tagadásnak - mondta Lucky. Ha nem ismeri el a bűnösségét, akkor a Tanács a Szíriuszra küldet információért. A robot megadta a sorszámát: RL-726. Ha a szíriuszi vezetők azt mondják, hogy amíg ön ott tartózkodott, az RL-726-os robotot rendelték ki ön mellé, és a robot önnel együtt eltűnt, azzal bebizonyosodik a bűnössége. Mi több, a robotlopás bűnét a Szíriuszon követte el, és mivel a Szíriusz bolygóval kiadatási egyezményünk van, rákényszeríthetnek bennünket, hogy adjuk át önt az ő törvénykezésüknek. Azt tanácsolom, dr. Peverale, tegyen vallomást, és engedje magát a Föld bírósága elé állítani, ne ragaszkodjon az ártatlanságához, és ne kockáztassa, hogy a Szíriuszon üljenek törvényt ön felett szeretett robotjuk ellopása és halálra kínzása miatt.

Dr. Peverale mit sem látó szemmel, szánalmasan meredt az egybegyűltekre. Azután lassan, fokról fokra elvesztette az eszméletét, és lezuhant a földre.

Dr. Gardoma odarohant, és meghallgatta a szívverését.

- Él - mondta. - De jobb lenne, ha ágyba fektetnénk.

Két órával később dr. Gardomával és Lucky Starr-al az oldalán, valamint szub-éterikus összeköttetésben a Tanács vezetőségével, dr. Lance Peverale diktálni kezdte a vallomását.

Háta mögött a Merkúr gyors naplementéjével és azzal a biztos tudattal, hogy a Tanács kiküldöttjei immár kézben tartják az eseményeket, s ez felmenti a további felelősség alól, Lucky még mindig feszült volt. Látszott rajta, hogy tűnődik és töpreng valamin.

- Mi baj, Lucky? - kérdezte nyugtalan fintorral Colos.

- Sajnálom az öreg Peverale-t - mondta Lucky. A maga módján jót akart. A Szíriusz *valóban* veszélyt jelent, ha nem is annyira azonnalit, ahogyan képzelte.

- A Tanács nem akarta átadni dr. Peverale-t a Szíriusznak, ugye?

- Valószínűleg nem, de a Szíriusztól való félelme nagyban hozzájárult ahhoz, hogy megtegye a vallomását. Ronda trükk volt, de megérte. Akármilyen hazafias indítéka volt, mégiscsak gyilkosság, amit tett. Cook is büntényre kényszerült, és akármilyen legyen is a véleményünk Urteiről, ettől a büntény még büntény marad.

- Voltaképpen mi baja volt az öregúrnak a Fénytervvel?

- Ezt Peverale elég világosan kifejtette a banketten - kezdte komoran Lucky. - Már aznap este minden kiderült. Emlékszel, arra panaszkodott, hogy a Föld mennyire kiszolgáltatott amiatt, hogy élelemből és egyéb készletekből behozatalra szorul. Azt mondta, hogy a Fényterv még inkább függőségbe hozná az őrállomásoktól a Földet, ha még a napfényt is onnan kapná. Azt akarta, hogy a Föld önellátó legyen, és így jobban ellenállhasson a szíriuszi veszélynek. A maga kissé egyoldalú gondolkodásával úgy képzelte, azzal segíti elő az önellátást, ha szabotálja a Fénytervet. Eredetileg talán azért hozta magával a robotot, hogy drámaian demonstrálja vele a Szíriusz hatalmát. Amikor pedig visszajött, és látta, hogy a Fényterv mennyire előrehaladt, akkor inkább szabotázásra fogta be a robotot. Amikor Urteil megérkezett, eleinte attól félt, hogy a Fényterv-ügyet jött kinyomozni, és leleplezi őt. Akkor csempészte be Urteil szobájába az inzoúrruhát, de Urteil észrevette. Urteil talán csakugyan Mindesot tartotta érte felelősnek.

- Tényleg, már emlékszem! - mondta Colos. Amikor először találkoztunk az öregfiúval, annyira dühös volt Urteire, hogy nem is beszélt róla.

- Pontosan így volt - mondta Lucky. - Pedig látszólag semmi oka sem volt rá, nem úgy, mint Mindesnak. Azt hittem, van valami olyasmi, amiről még nem tudunk.

- Ezért gyanakodtál hát órá azonnal, Lucky?

- Nem, valami másért. A szakadt inzoúrruha miatt, ami a szobánkban volt. Leginkább Peverale-nak volt lehetősége arra, hogy ilyesmit csináljon. Arra is leginkább neki volt módja, hogy eltüntesse az öltönyt, ha az már megtette a magáét és megölte az emberét.

Ő tudta a legjobban, hogy melyik szoba lesz a miénk, és az úrruhát is kijelölhette. Engem az zavart a legjobban, hogy mi motiválhatta. Miért akar engem megölni? A nevem nyilván semmit sem jelentett neki. Amikor először találkoztunk, azt kérdezte, hogy én is olyan időszakosan idehelyezett mérnök vagyok-e, mint Mindes. Mindes nyilván hallott már rólam, és megpróbált rávenni, hogy segítsék neki. Dr. Gardoma a Mars mérgezési ügye kapcsán ismerte a nevem. Urteil természetesen mindent tudott rólam. Így hát elcsodálkoztam rajta, hogyan lehetséges, hogy dr. Peverale sosem hallott felőlem. Itt van például a Ceresz, ahol a kalóztámadás idején voltam veled. Ott van a Rendszer legnagyobb obszervatóriuma. Lehetséges, hogy dr. Peverale is ott volt? Megkérdeztem, de azt állította, hogy ott nem találkozott velem. Azt ugyan elismerte, hogy járt már a Cereszen, Cook pedig később elmondta, hogy az öregúr gyakorta odalátogat. Peverale, anélkül hogy erre biztattam volna, elmondta, milyen beteg volt a kalóztámadás idején; ezt később Cook is megerősítette. Ez volt az áruló nyom. Peverale túl sokat fecsegett izgalomban.

- Ezt nem értem - meredt rá a kis Mars-lakó.

- Pedig egyszerű. Ha Peverale olyan gyakran volt a Cereszen, miért érezte szükségét, hogy épp a kalóztámadás idejére legyen alibije? Miért pont akkorra, miért nem máskorra? Nyilván azért, mert tudta, hogy akkor én is a Cereszen voltam, és alibit akart szerezni magának. Napnál világosabb tehát, hogy mégiscsak ismert engem. És ha ismert, miért akarta megölni Urteilt és engem? Hiszen tudod, hogy mindketten megkaptuk a magunk szakadt inzoúrruháját. Mindketten nyomozók voltunk. Vajon mitől félhetett Peverale? Akkor kezdtek összeállni a mozaikdarabkák, amikor a bankettaszalnál elkezdett a szíriusziakról és a robotokról mesélni. Hirtelen érthetővé vált Mindes históriája, és rögtön tudtam, hogy az, aki a Merkúrra robotot hozhatott, az vagy szíriuszi volt, vagy dr. Peverale. Számomra a válasz Peverale volt, mert úgy beszélt a szíriusziakról, mint valami biztosítékról. Ha rátalálnak a robotra, és megállítják a szabotázszt, akkor ezt a maga részéről ködfüggönynek használhatja, amely mögé elbújhat, arról nem is beszélve, milyen jó Szíriusz-ellenes propaganda. Bizonyítékra volt szükségem. Máskülönb Swenson szenátor telekiabálja vele a világot, hogy *mi* ködösítünk, és fedezzük a Tanács hozzá nem értését és tékozlását. Jó bizonyíték kellett. De Urteillel a háttérben senkivel sem mertem a témáról beszélni, még veled sem, Colos.

- Mikor fogsz már végre megbízni bennem? - mordult fel utálkozva Colos.

- Majd ha azt látom, hogy nem kezdesz ki magadnál kétszerte nagyobb behemótokkal - mondta mosolyogva Lucky, és a mosolya enyhítette egy kicsit a fullánk csípését. - Elhatároztam tehát, hogy zsákmányul ejtem a robotot a naps oldalon, és felhasználom mint bizonyítékot. Ez nem jött össze, így vallomást kellett kicsikarnom dr. Peverale-tól.

Lucky megrázta a fejét.

- És mi lesz Swensonnal? - kérdezte Colos.

- Ez még a jövő zenéje - felelte Lucky. - Nem sokat kezdhet Urteil halálával, mi azonban felhasználhatjuk dr. Cookot, hogy tanúskodjon, és mondjon el egyet s mást Urteil piszkos üzelmeiről. Mi sem sokat tehetünk ellene, mivel a Merkúr-obszervatórium két vezető emberét fel kell menteni a tisztéből bűncselekmény miatt. Ez patthelyzet!

- A Mars homokjára! - morogta Colos. - Előbb-utóbb a nyakunkon lesz ez a pasas.

- Nem, Swenson szenátor miatt nem kell komolyan aggódní - rázta meg a fejét Lucky. - A szenátor könnyörtelen és veszedelmes, de épp e tulajdonságaival serénységre ösztönzi a Tanácsot, és nem hagy bennünket elpuhulni. Amellett pedig - tette hozzá elgondolkodva - a Tudományos Tanácsnak szüksége is van erre a kritikára, mint ahogyan a kormánynak és a Kongresszusnak is. Ha a Tanács egyszer a kritika fölé helyezné magát, olyan idők jöhetnének, melyek diktátori hatalmat hoznak létre a Földön, és csakugyan nem akarom, hogy ez bekövetkezzék.

- Igen, talán - elégedetlenkedett Colos. - De én akkor sem szeretem ezt a Swensont.

Lucky nevetett, és kinyújtotta a kezét, hogy megpaskolja a Mars-lakó haját.

- Én sem, de minék izguljunk emiatt már előre? Odakint várnak a csillagok, és ki tudhatná, hová megyünk a jövő héten és miért?

Kiss Marianne fordítása